అన్ని చర్మ వ్యాధులకు అమృతాంజన్ వాం తామరమందునే వాడండి!

ఆంధ్రపత్రిక

అమృతాంజనము
60 సంవత్సరములుగా పేరొందినది!

THE ANDHRA PATRIKA (WEEKLY EDITION) MADRAS సంపుటం 43. సంచిక 158 FOUNDER DESODHARAKA K. NAGESWARA RAO శనివారం 8-9-1956 Reg. No.M 5745 10 పేజీలు 2 అణాలు

ప్రణాళిక ను వ్రతదీక్షతో సాధించాలిగానీ ధనంతో కాదు

సమస్యలకు అనుభవాలే పరిష్కార సూచకాలు

చీనాలోలాగా విమర్శను అణచే ఉద్దేశంలేదని నెహ్రూ ప్రకటన

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 7: ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక అనేది గాఢవిశ్వాసంతో తలపెట్టిన దృఢవ్రతం వంటిది. ఈ ప్రణాళిక భవితవ్యం ఏ రీతిగా ఉంటుందనే విషయంలో నాకెలాటి భయసంకోచాలూ లేవు, అని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ రాజ్యసభలో ప్రణాళికపై చర్చను ముగింప చేస్తూ అన్నారు.

"ఎవరైనానేమి ఈ కర్తవ్య నిర్వహణలో అడ్డువడి, నిరుత్సాహం, భయసంకోచాలు, వ్యాపింపచేసినట్లయితే, వారు ప్రధానాశయాలనే భగ్నపరుస్తున్నారని గ్రహించాలి అని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు.

ఒట్లు దాచుకోకుండా, కాస్త బుర ఉపయోగించి కృషి చేసినట్లయితే, అధికవ్యయం, ధనం అవసరం లేకుండానే ఆహారసామగ్రిని నూటికి 30 వంతులుకానీ, అంతకు హెచ్చుకానీ పెంచవచ్చునని తమ దృఢవిశ్వాసంఅని శ్రీ నెహ్రూ నొక్కిచెప్పారు.

ఈ ప్రణాళికలో ఇదే ఖరారు అనుకోకూడదన్నారు. సూయజ్ సమస్య వంటి పరిణామాలేవైనా వస్తే ప్రణాళిక సూచక తప్పనిసరి అవుతుంది

అయితే అటువంటి అవాంతరాలు సంభవించినప్పుడే ఆళించాలి. మన పనులు మన యంత్ర పరికరాలు అందకపోతే పని సాగదని మాత్రమే చెప్పువ్రాశారన్నారు. అప్పుడు ప్రణాళికను మార్చుకోవలసివస్తుంది. ప్రత్యేక పర్యాలు తీసుకోవలసి వస్తుంది.

దాదాపు అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ వ్యవసాయ శాఖ అంత ముఖ్యమైనది కాదను కుంటున్నారు. కాని వ్యవసాయమే అతి ప్రధానమని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు.

మన సంపద ముఖ్యంగా వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి వుంటుంది. అంతేగాదు, మన పరిశ్రమ. మన సుఖసౌభాగ్యాలు వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి ఉన్నాయి.

సహకార సంఘాలు

వ్యవసాయం అభివృద్ధిలో అతి ముఖ్యమైనవి సహకార సంఘాలు.

"మనం సహకార సంఘాలను పెంపొందించక పోతే, మన రైతులపాలాలు చీలిక పేలిక లైపోతమేమవు" అని శ్రీ నెహ్రూ హెచ్చరించారు.

అంబర్ చర్కా

దేశం అభివృద్ధిలో అంబర్ చర్కా విస్మరించకుండా తోడ్పడుతుంది, తోడ్పడాలి అని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు.

ఇతరత్రా వస్త్ర ఉత్పత్తికి ఆటంకం పెట్టాలని శ్రీ నెహ్రూ ఉద్దేశం కాదు. ఏదో ప్రత్యేక కారణం ఉంటే తప్ప పాతిపద్ధతులనే ఎవరూ అంటి పెట్టుకుని ఉండరు. మానవజాతి అభ్యున్నతి అంతా ఉన్నతి సాంకేతికాభివృద్ధిపై ఆధారపడి ఉంది. కొన్ని కొన్ని సమయాలలో అల్ప సాంకేతిక విధానాలు పనికిరావచ్చు.

అమెరికా నుంచి ఆహారధాన్యాలను మన రూపాయల చెల్లింపుకీ, దీర్ఘకాలిక పరపతిపైనా తెచ్చుకోడానికి ఇటీవల జరిగిన భారత అమెరికా ఒప్పందాన్ని శ్రీ నెహ్రూ ప్రశంసించారు.

యంత్రాలూ మొదలైనవాని రూపంలో ఆ సేకం రష్యానుంచీ వస్తున్నాయి వాటికికూడా మన రూపాయి ద్రవ్యంలోనే చెల్లిస్తాం. ఇది భారతదేశానికి ఎంతో లాభకరమైంది.

చీనాతో పోలిక

చీనాలోనూ భారతదేశంలోనూ వాతావరణంలో ప్రధాన వ్యత్యాసాలు కొన్ని ఉన్నాయని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు.

ఎవరైనా చీనావెళ్లి చూసివటయితే, అక్కడ దేశంలో అమితోత్సాహంతో అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నట్టు కనపడుతుంది. ప్రజలు పయోగా విశేష కృషి చేస్తున్నారు. అయితే ఆదేశంలో అక్కడ జరుగుతున్న పనిపట్ల ఒక్కరు కూడా విమర్శించడానికి అవకాశం లేదు.

మనదేశంలో ఇక్కడ ఎవరినీ వారి అభిప్రాయాలు ప్రకటించకుండా అణిచివెయ్యడం మన అభిరుచి కాదు. మన వ్యవస్థ, మన దృక్పథం భిన్నమైనవి. అయినా దేశంలో ఆ ఉత్సాహం రేకెత్తించడం ఎంతో ప్రయోజనకరం, ఇటువంటి కర్తవ్యనిర్వహణలో ఎంతో అవసరం.

ఎన్నడూ ఎవరూ ఇంతగా సంప్రదించ లేదు

ఈ ప్రణాళికను తయారుచేసే సందర్భంలో ఎన్నడూ ఎవ్వరూ చెయ్యనంతటి విశేష చర్చ, సమాలోచనలు జరిపాం అని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు. మన దేశంలో అనేక తిరోహిత మనుష్యులను నిపుణులను కూడా మనం సంప్రదించాం.

కాని చిత్రం ఏమిటంటే విదేశాల నుంచి వచ్చిన నిపుణులు, మన ప్రణాళికను మనమే తయారు చేసుకోవాలి కాని, ఇతరుల ప్రణాళికలను అనుకరిందరాదని సలహా ఇచ్చారు.

ఇతరుల అనుభవాలనుబట్టి మనం నేర్చుకోడగినది ఉండవచ్చు. నిజమే. కాని మన సమస్యలు మనవే, మన అనుభవం మనకే. మన సమస్యల పరిష్కారానికి మనమే సాధనాలు చూసుకోవాలని వారు చెప్పారు.

అందువల్ల ఈ ప్రణాళిక నిపేక్షకను ప్రజల ముందు పెట్టారు.

ఆ ప్రణాళికపై సంతకాలు జరిగిన మరుక్షణంలో కొత్త కొత్త అవకాశాలు, మార్గాలు, కొత్త ఆటంకాలు, చిక్కులు ఎదురైనాయి.

ప్రణాళికలో నిర్వచించిన ఆశయం సాధించడంలో అస్పష్టమైనవి సంశోధన్పదమైనవి అనేకఅంశాలున్నాయి ఎవరూ ఏ విషయంలో నమ్మకంగా ఇది ఇదేనని చెప్పలేరు.

అన్నీగనుని చేసి చివరికి ఈ ప్రణా

(4వ పేజీ 8వ కాలం చూడుడు

'హిందూ ఆస్తుల దోపిడిలో జోక్యంలేని ఒక్కముస్లిం నాయకునిచూపమన్నాను'

లీగులో చేరమని మహమ్మదాలీజిన్నా పంపిన ఆహ్వానానికి గఫార్ ఖాన్ ఇచ్చిన ప్రత్యుత్తరం

లాహోరు, సెప్టెంబరు 7: పాకిస్తాన్‌లో హిందువులు విడచిపెట్టిన కోట్లాదిరూపాయల విలువ చేసే ఆస్తులదోపిడీలో జోక్యంలేని ఒక్క ముఖ్యమైన ముస్లింనాయకుని చూపమని శ్రీ జిన్నాను కోరానని, ముస్లింలీగుపక్షంలో చేరమని కాయిదే ఆజం పంపిన ఆహ్వానాన్ని నిరాకరించానని, పాకిస్తాన్ సార్వభౌమాధికారాలకు భంగం లేకుండా ప్రత్యేక పక్తూనిస్తాన్‌ను ఏర్పరచమని కోరుతున్నానని పశ్చిమ పాకిస్తాన్ హైకోర్టులో నిన్న ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్ తెలియజేశారు.

పెషావర్, మర్దాన్ జిలాలలో చేసిన మూడు ఉపన్యాసాలు ఉత్తేజకాన్ని కలిగించేవిగా ఉన్నాయని ప్రభుత్వం శ్రీ గఫార్ ఖాన్‌ను నిర్బంధంలో ఉంచింది. హైకోర్టులో విచారణ జరుగుతున్న సమయంలో చేసిన ఉపన్యాస వ్రాతప్రతిని ఈయన న్యాయాధిపతికి అందజేశారు. యీ వ్రాతప్రతి తొమ్మిది పేజీలు ఉంది.

పాకిస్తాన్ నిర్మాణానికి తాను ఎప్పుడూ వ్యతిరేకిని కానంటూ ఆయన ఇలా చెప్పారు:

"ఏతే, నేను ఆశించిన పాకిస్తానూ, ఇప్పటి పాకిస్తానూ కొద్దిగా తేడా ఉంది. వాస్తవాంతం ప్రకారం పంజాబ్, బెంగాల్ రాష్ట్రాల విభజనకు అవకాశం ఉండదు ముస్లిం ప్రజలకేమున్ని. ఆళించే ముస్లిం నాయకులు పాకిస్తాన్ నిర్మాణాన్ని వ్యాపియపూర్వకంగా కోరినడంలో నాకు ఎంతమాత్రం విశ్వాసంలేదు. వారిలో చాలామంది బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఇచ్చేటకు అనుగుణంగా ప్రవర్తించే వారిలాగే తోచింది. పాకిస్తాన్, ఇస్లాం పేర్లతో ప్రజలను మోసగించాలని వారు చూశారు స్వప్రయోజనాలు సాధించుకొనడానికి వారు పాకిస్తాన్ నిర్మాణం కావాలన్నారు. ఎలాగైతేనేం మాట నెగ్గించుకొన్నారు."

హిందూ ముస్లిం విభేదాల ఆర్థిక మైనవే

"హిందువులకు, ముస్లింలకు ముఖ్యమైన విభేదాలు మత సంబంధమైనవి కావు, ఆర్థికపరంగా ఉద్భవమైనవే కాని విశ్వాసం మొదట బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని వెడలగొట్టి, దేశంలో జాతీయప్రభుత్వం ఏర్పడినట్లయితే, భాగ్యరేఖలు మారిపడడంతో పరిస్థితులుమారి, పరస్పర సంబంధాలు అభివృద్ధి కావలవని భావించాను. అప్పటికికూడా మనకు సంతృప్తికరంగా పరిస్థితులు అభివృద్ధి చెందకపోతే, భారతదేశంతో మనం తెగతెంపులు నేపికోవచ్చు. ఎంగుచేత పంచే కేంద్రంతో విడిపోవడానికి రాష్ట్రాలకు హక్కు ఉందన్న, సూత్రానికి కాంగ్రెసు ఆమోదించింది. ఇలా కొన్ని రాష్ట్రాలు విడిపోయి, సర్వస్వతంత్ర రాజ్యాంగా రూపొందవచ్చు."

కాంగ్రెసులో ఎందుకు చేరామంటే...

ఖుదైఖిద్మత్ ఉద్యమం లోనివారంతా కాంగ్రెసులో చేరడానికి కలకారణాలను వివరిస్తూ, శ్రీ గఫార్ ఖాన్ ఇలా అన్నారు: "బ్రిటిషువారితో ఒంటరిగా పోరాడడానికి మాకు శక్తి లేదు. మాకు మరొకరి సహాయం కావాలి ముస్లింలీగు పక్షమూ, ముస్లిం నాయకులూ సహాయం చేయడానికి నిరాకరిస్తే, కాంగ్రెసుతో కలియడం తప్ప మాకు వేరుమార్గం ఏమీ తోచలేదు. సరిహద్దు రాష్ట్రంలో మేకే అంతా ముస్లింలమే. మాకు, హిందువులకు ఎలాంటి విభేదాలు లేవు పైగా మేం చెప్పే ఏ మాటనైనా కాంగ్రెసు అంగీకరించింది. వారికి మా విషయం నిశితీకరించడంలో ఎలాంటి ప్రయత్నమూ చేయనక్కర లేకపోయింది అసలు మా అభిప్రాయాలకు వ్యతిరేకభావాన్ని కాంగ్రెసులో

(1వ పేజీ 5వ కాలం తరువాయి)

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

15గురు న్యాయమూర్తులు

హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 7: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ హైకోర్టుకు 15 మంది న్యాయమూర్తులు ఉండాలని నిర్ణయం జరిగినా, ప్రారంభ దశలో 12 మంది మాత్రమే ఉంటారని తెలుస్తున్నది. ప్రధానన్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావు.

మిగిలిన న్యాయమూర్తులు: శ్రీ యుతులు చంద్రారెడ్డి, సత్యనారాయణ రాజు, ఉమామహేశ్వరం, భీమ శంకరం, విశ్వనాథశాస్త్రి, పింగళి జగన్మోహనరెడ్డి, కుమరయ్య, రాయ్ మనోహర ప్రసాద్, అన్సారీ, ఖమ్రుద్దీన్, శ్రీనివాసాచారి. స్వ. వి.

ప్రాచ్యభాషా పరీక్షలు

ఇంటర్, బి. ఏ. లతో సమానం

హైదరాబాదు, సెప్టెం 6: విద్యాశాఖచే భాషను బోధించే ఉపాధ్యాయులుగా నియమించడానికి ఉపాధ్యాయ విశ్వ విద్యాలయంలో ఇచ్చే ప్రాచ్యభాషా డిప్లమాను ఇంటర్మీడియేటు తోనూ, బి. ఏ. తోనూ సమానంగా పరిగణిస్తూ రాజప్రముఖ్ ఉత్తరువు చేశారు.

పాక్ మంత్రిమండలిలో లీగు సభ్యుడు ఒక్కడే!

రిపబ్లికన్ పక్షంలో ఇద్దరు మంత్రుల చేరిక

కరాచీ, సెప్టెంబరు 7: పాకిస్తాన్ కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని ఇద్దరు మంత్రులు ముస్లింలీగు పక్షానికి రాజీనామా ఇచ్చి, రిపబ్లికన్ పక్షంతో చేరడంతో కేంద్ర శాసనసభలో ముస్లింలీగు సభ్యులు ఇద్దరు మిగిలారు. ముస్లింలీగు పేరుతో మంత్రివర్గంలో ఉన్నది ఒక్క ప్రధాని మహమ్మదాలీ మాత్రమే.

పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వంలోని మంత్రులు శ్రీ యం. ఆర్. కయానీ, సర్దార్ అమీర్ ఆజంఖాన్ ముస్లింలీగుపక్షానికి రాజీనామా ఇచ్చి, రిపబ్లికన్ పక్షంలో చేరారు. ముస్లింలీగు నవ్వులపాలైపోయిందనీ, ఇందువల్ల రిపబ్లికన్ పక్షంలో చేరామనీ ఈ మంత్రులు సంయుక్తంగా ప్రకటన చేశారు.

పాకిస్తాన్ కేంద్ర శాసనసభలో మొత్తం 77 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. ఈ ఇద్దరు మంత్రులూ రాజీనామా ఇచ్చినందువల్ల ఈ శాసనసభలో ముస్లింలీగు సభ్యులుగా ఇక ఇద్దరు మిగిలారు ప్రధాని మహమ్మదాలీ, మాజీ వాణిజ్య శాఖామంత్రి శ్రీ ఫజ్లుల్ రహమాన్ మాత్రం ముస్లింలీగు సభ్యులు. తక్కిన లీగుసభ్యులంతా రిపబ్లికన్ పక్షంలో చేరిపోయినవారే. శ్రీ మహమ్మదాలీపై క్రమశిక్షణ చర్య తీసికోవాలని ఈ ముస్లింలీగు అధిష్ఠానవర్గం తీర్మానించింది. కాని లీగు సభ్యత్వానికి ప్రధాన మంత్రే రాజీనామా ఈయవచ్చునని భావిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితిని చర్చించడానికి లీగు కార్యవర్గం సోమవారం నాడు సమావేశం అవుతోంది.

పశ్చిమ పాకిస్తాన్ ముఖ్యమంత్రి ఖాన్‌సాహెబ్ రిపబ్లికన్ పక్షాన్ని పెలకొల్పినప్పుడు, ఆయన మంత్రివర్గాన్ని సమర్థించడానికి ముస్లింలీగు మాట యిచ్చిందనీ, అదేరీతిని శ్రీ మహమ్మదాలీ ఒక బహిరంగ ప్రకటన చేశారనీ, కాని తరువాత ముస్లింలీగుపక్షం మాట తప్పి, రిపబ్లికన్ పక్షానికి మద్దతును రద్దు చేసిందనీ రాజీనామా ఇచ్చిన మంత్రులు ప్రకటించారు.

యునైటెడ్ ఫ్రంట్, ముస్లింలీగు పక్షాల సంయుక్త సమావేశానికి లీగు సభ్యులు హాజరు కాకపోయినా, ప్రధానిని తిక్కిన పక్షాలన్నీ సమర్థించి ఆయనపై విశ్వాసం ప్రకటించాయన్న విషయం పాఠకులకు తెలిసినదే.

తాజ్ మహల్ యక్షగానం

అంతర్జాతీయ ఉత్సవాల్లో భారతీయ ప్రదర్శనం

ఎడెన్‌బరో, సెప్టెంబర్ 6: ప్రఖ్యాత భారత నాట్యకారుడు శ్రీ రాంగోపాల్ అంతర్జాతీయ ఉత్సవాలలో ప్రదర్శించిన "తాజ్ మహల్ నృత్య నాటిక" యిక్కడి ప్రేక్షకులను విశేషంగా ఆకర్షించింది.

శ్రీ రాం గోపాల్ బృందం యీ నాటికను లండన్‌లో కూడా ప్రదర్శిస్తారు.

బ్రిటన్‌లో భారత హైకమీషనర్ శ్రీ మతి విజయలక్ష్మి కూడా యీ ఉత్సవాలకు వచ్చారు.

ఈ యక్షగానాన్ని భారతదేశంలో కూడా ప్రదర్శించ గోరుతున్నానని, అయితే అక్కడ సమస్త హంగులు గల ప్రదర్శనశాలలు లేవని శ్రీ రాం గోపాల్, చెప్పారు.

నీగ్రో విద్యార్థులకు సైనిక రక్షణ

అమెరికాలో శ్వేత జాతుల దౌర్జన్యాలు

స్టర్లిన్, సెప్టెంబరు 6: ఈ నగరంలోని శ్వేతజాతులవారి పాఠశాలలో కొత్తగా చేర్చుకున్న తొమ్మిదిమంది నీగ్రో విద్యార్థులను ఇవాళ సైనికులు పోలీసులు కలిసి తుపాకులు, కత్తులు, మరతుపాకులు ఎక్కుపెట్టి 500 మంది శ్వేత జాతి గుంపులమధ్య నుంచి దారిచేసి పాఠశాలలోకి చేర్చవలసివచ్చింది.

ఉదయం పాఠశాల తెరిచేముందు నించే నీగ్రో విద్యార్థుల్ని పాఠశాలలో అడుగు పెట్టకుండా చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో పాఠశాలముందు గుంపులు గుంపులుగా తెలవాడు చేశారు. ఈ గుంపులు నీగ్రో విద్యార్థుల గృహాలనుంచి బాలురు తీర్చి పాఠశాల వరకు నిలబడి అరుపులు కేకలతో మాపల గొట్టాలని చూశారు. కొందరు కొట్టాలని చూశారు. దౌర్జన్యం జరగకుండా నివారించడానికి పోలీసులు సైనికులు విశేషశ్రమ పడవలసి వచ్చింది.

విద్యార్థులను పాఠశాలలో ప్రవేశపెట్టిన తరువాత సైనికులు పాఠశాల ఆవరణచుట్టూ తుపాకులు చేతిపట్టి కాపలా చేశారు. తరువాత టాంకులను కూడా తెచ్చి వీధుల్లో నిలిపారు.

అనేకమంది శ్వేతజాతి విద్యార్థులు పాఠశాలకు వెళ్లడానికి నిరాకరించారు.

పిల్లల బుద్ధి, పెద్దల శరం

కొందరు విద్యార్థులు మూకల అరుపులకు భయపడకుండా పాఠశాలకు వెళ్లారు. వారి తల్లిదండ్రులు కొందరు లోపలికి వెళ్ళి తమ పిల్లలను ఇళ్లకు తీసుకుపోయారు.

ఒకతల్లి కిటికీవద్దకు వెళ్ళి పాఠశాలలో ఉన్న తనపిల్లలను పచ్చయ్యమని బిగ్గరగా పిలిచింది, "పేం రాం శాసనం శాసనమే" అని కొందరు పిల్లలు అరవడం పైకి వినపడింది.

పాఠశాల చుట్టూ గుంపులు గుంటనీపు, అరిచి అరిచి వెళ్లి పోయారు.

క్లింటన్ నగరంలో నీగ్రో విద్యార్థులు చేరిన పాఠశాలలోకి రోజురోజూ శ్వేతజాతి విద్యార్థులు ఎక్కువే వెళుతున్నారు. మొత్తం 800 మందిలో ఇవాళ 881 మంది హాజరైనారు. మొన్నటిలాగే నీగ్రో విద్యార్థులతో ఎవ్వరూ కలవటైనా లేదు, పలకరించా లేదు.

ఆయుర్వేదౌషధములు
ప్రశస్తమైనవి, నమ్మకమైనవి
తయారుచేయుసంస్థ
వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము
చింతలూరు
ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా
మద్రాసు ఏజెన్సీ: 2, రతన్ బజారు, మద్రాసు-3.
ఆంధ్ర దేశమందలి ముఖ్యపట్టణములలో బ్రాంచీలు, ఏజెన్సీలు గలవు.

విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, బెజవాడ, గుంటూరు, మద్రాసు, హైదరాబాదు, నీలంపు పసుపరించి రాగి

కవిరాజ్ పండిత ఉద్గాద త్తి కర్మ వైద్య వాదప్రవీణ ప్రపంచ ప్రఖ్యాత "నవరత్నకల్ప" కవి పెట్టిన దాక్ట ఇండియా లో వి ముఖ్య నగరాలకు ప్రతివారం విక్రయిస్తారు

* విశాఖపట్నం *

ప్రతివారం 10 మా॥ 8 నుండి సా॥ 7 30 వరకు గ్రీన్ లాండ్సు హోటలు ఫోన్ : 682

1 * రాజమండ్రి *

ప్రతివారం 11-వ తేదీ (ఉ॥7 30 నుండి సా॥ 4వరకు) శాంతి నివాస్ హోటల్ :22 A

* విజయవాడ-2 *

ప్రతివారం 12 తేదీ వెలిక్షిహోటలి సుమతి బిల్డింగ్ గాంధినగర్ ఫోన్ : 288

1 * గుంటూరు *

ప్రతివారం 18-వ తేదీ ఉదిని శ్రీ కృష్ణ భవన్ నేవల్ రోడ్డు ఫోన్ : 151

1 * మదరాసు *

ప్రతివారం 14 15 అంబాసిడర్ హోటలి 151 మౌంట్ రోడ్ ఫోన్ : 86928

హైదరాబాదు

ప్రతి నెల29 తేదీ, శాక్షమహాలి హోటలి కింగ్ కోఠీరోడ్ ఫోన్ : 5591:

సంప్రతింపు వేళలు: ఉ॥ 7-30 నుండి మా॥ 12-30 వరకు, సా॥ 4 0 నుండి రాత్రి 7-30 వరకు. విజ్ఞాపైన వైద్య సలహా కొందరు ఫీజులకప్పుకొందుకుకు! మాసంలో వెళ్లదురు

"నవరత్న కల్ప" వారండి

కుష్ఠాలు మూత్రాశయ మూత్రాశయ సంబంధ గోపేదకములు పిలమణులువగైరా కొమ్మిది విజయవంతంగా కలవివి.

నరముల బలహీనత అజీర్ణవ్యాధులు పోదకాలు భగందరము బొల్లి నాడీ వ్రణము మూలవ్యాధి ఉబ్బసం రక్తదోషం దీర్ఘవ్యాధులు మాత్మవ్యాధులు పోగొట్టి పూర్ణారోగ్యం ఇచ్చుటలో పాటిలేనిది

కవిరాజ్‌గారు తమ దివ్య ప్రదేశములకు కూడవిచ్చేయదురు బెంగుళూరు, మైసూరు, కోయంబత్తూరు, సేలం, కడలూరు, తంజి కోణం, తంజావూరు, తిరుచినాపల్లి, మధురై, తిరువనేల్వేలి, తిరువేంద్రం, క్విలోన్, కొట్టాయం, ఎర్నాకులం, మరియు కాలికట్ ఉచిత విజిటింగ్ వారండి

NAVRATNA KALPA PHARMACY
Jullundur City (India)
Grams: 'Navratna

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ పట్టణంలోని శ్రీ దేవరకొండి శాగన్నగారి అన్నసత్రం ట్రస్టీ పదవిని కోరుకొన్నారు తమ పూర్తి బిలాసము, కులము, వృత్తి, వయస్సు, నెలవారి ఆదాయము ఆస్తి, మొదలగు వివరములతో తమ దరఖాస్తులు గుడివాడ సబార్డినేటు జడ్జి గారికి 30-9-56 తేదీకి అందునటుల పంపుకొనవలెను

(సం) లక్ష్మణాచార్య గోకర్ణేశ్వరరావు, ట్రస్టీ
గుడివాడ, 4-9-56.

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేరినది. మేహము ఎక్కిళ్ళు, నిస్సత్తువ మొదలగు వాటిని హరించి బలము రక్తవృద్ధినికలిగించును 20ఔన్సు డబ్బీ రు 8-4 పోస్టేజీకు 1/1 పి పి ఏ అండ్ కో, "ఆయుర్వేదవనమాల" పెరిదేపి నెల్లూరు జిల్లా

డెంటానిక్

ఆంటి సెప్టిక్ టూత్ పౌడరు రోజా వాడుటకు ఆదర్శమైనది.

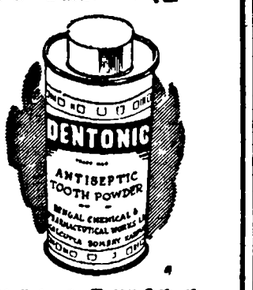

దంతములకు మెరుగునిచ్చును
చిగుళ్లకు బలమిచ్చును
నోటి దుర్వాసన పోగొటును
మనోహరమైన స్వాదనిచ్చును

బెంగాల్ కెమికల్
కలకత్తా : బొంబాయి : కాన్పూరు.

మద్రాసు రీజుకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
మెసర్సు ఆర్ ఎల్ గాండర్ లిమిటెడ్
59, బందరు వీధి, మద్రాసు-1
ఆంధ్రప్రదేశ్ కు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: మెసర్సు సత్యనారాయణ హార్డ్వేర్ ఐమ్మరవీధి, విజయవాడ-1 & విజయనగరం.

బాల్సి
మహాపాడ సమస్త చర్మవ్యాధులకు అమోఘ చికిత్స
క్వాలిటీలు సిలవో పుచిషం
జి.వి.రెడ్డి & కంపెనీ

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఋణం వసూలు

మొత్తం రు 7,52,42,600

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 6 రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రు 6 కోట్ల ఋణానికి మొత్తం రు 7,52,42,600 వసూలయింది

ఇందులో జిలాల వారీగా వసూలైన మొత్తాల వివరాలిచ్చి: (1) శ్రీకాకుళం రు 27 49 లక్షలు (2) విశాఖపట్టణం రు 13 80 లక్షలు (3) తూర్పు గోదావరి రు 71 48 లక్షలు (4) పశ్చిమ గోదావరి రు 66 77 లక్షలు (5) కృష్ణ రు 202 60 లక్షలు (6) గుంటూరు రు 102 21 లక్షలు (7) అనంతపురం రు 65 74 లక్షలు (8) కడప రు 79 76 లక్షలు (9) నెల్లూరు రు 46 51 లక్షలు (10) కర్నూలు రు 26 94 లక్షలు (11) చిత్తూరు రు 41 20 లక్షలు

డా॥ రాధాకృష్ణన్ 69 వ జన్మదినం

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెం 5: ఉప రాష్ట్రపతి డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్‌కు ఇవాళ 69 ఏళ్లు నిండాయి

ఈ ఉదయం ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రపతి డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఉపరాష్ట్రపతి యింటికి వెళ్లి, వారిని అభినందించారు. డా॥ ప్రసాద్, శ్రీ నెహ్రూ ఉభయులూ, డా॥ రాధాకృష్ణన్‌కు పుష్పగుచ్ఛాలను బహూకరించారు

బాల్కన్ జి బారీకి చెందిన ఒక బాలికలంటు ఉపరాష్ట్రపతికి పూలదండ వేశారు

తరవాత కేంద్ర మంత్రులు, పార్లమెంటు సభ్యులు, ఉన్నతాధికారులు, పురప్రముఖులు డా॥ రాధాకృష్ణన్‌ను చూచి, తమ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు

ఉపరాష్ట్రపతి, యథాప్రకారం రాజ్య సభా కార్యక్రమంలో పాలొన్నారు.

ఉపరాష్ట్రపతి డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్, యీ నెల 25 వ ఇండోనీషియా, జపాను, సెవా దేశాల పర్యటనకు బయలుదేరుతారు.

వీరు ముందు ఇండోనీషియాకెళ్లి తమ 29 వరకు అక్కడ ఉంటారు 30 వ తేదీన టోక్యో వెళ్లి జపానులో వారం రోజులు పర్యటిస్తారు ఉపరాష్ట్రపతి సెవా పర్యటన అక్టోబర్ 10 వ అరం భం అవుతుంది వీరు సైగాలో 10 రోజులు గడుపుతారు.

మురుగన్ టాకీస్
(మద్రాసులో)
ఆదివారము ఉ॥ 10 గంటలకు
వయ్యారిభామ
కాగితం : నాగేశ్వరరావు, ఎస్ వరలక్ష్మి

హస్త రేఖాశాస్త్ర సంగ్రహము
ప్రపంచమంతు వర్యాత అద్భుతాదృష్టమైనవి చిత్రపటములతో కేటలెట్లుగా తెలుపు అపూర్వ తెలుగు గ్రంథరాజము పోస్టేజీతో సహా రు 3-12-0
దైవజ్ఞ ఇనటూరి కణ్ణంబరావు
మారిపేడ, తెనాలి

సిందియా
రంగూన్/మద్రాసు
ఎం వి సోనావటి
వైస్రీయరు రంగూను నుండి ప్రయాణీకులతో 10-9 66 తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు మద్రాసు చేరనున్నది
స్టీమరు వచ్చిన వెంటనే పోర్టు క్వేద్ద ప్రయాణీకులు దిగుగలరు
స్టీమరు 15 9-1956 న రంగూన్‌కు బయలుదేరును
ఏజెంట్లు:
కే పి వి షేక్ మహమద్
కాధర్ & కంపెనీ,
41, లింగిచెట్టువీధి, మద్రాసు-1
లేదా "JALANATH" ఫోన్ 4972/8
డెక్ ప్రయాణీకుల బోర్డులు:
ఎ ఎస్ సతక్ తంబి
మారికర్ & కో,
289 అంగప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు-1
లేదా "PEACE" టెలిఫోను 4728

హిందుస్థాన్ ఎవియార్డ్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, విశాఖపట్టణం
టెండరు నోటీసు
రిజర్వ్‌డ్ డివిజన్ యింజనీరింగు ఫరమ్స్‌నుండి మరియు పి డబ్ల్యు. డి, ఎమ్ ఇ ఎస్ రైల్వేలచే ఆమోదింపబడి ఫుసుక్లాసు లిస్టింగు నిర్మాణములో అనుభవము గల రిజిస్టరు కాబడిన క్లాసు I కంట్రాక్టర్ల వద్దనుండి ఈ దిగువ పంకజాదాలను చే "యార్డులోపల కంట్రెక్ట్ ఏయిర్ ట్రెస్పాస్ మరియు కేబుల్ నిర్మాణము కొరకు టెండర్లు 25 9-56 హాయంత్రం 3 గంటల వరకు కోరబడుచున్నవి మొత్తము అంచనా రు 79,000 షెడ్యూలు, డ్రాయింగ్సు, తదితర వివరములకు సివిల్ యింజనీరింగు ఆఫీసునుండి ఆఫీసు పనిచేయు కాలమందు రు 20 చెల్లించినచో పొందవచ్చును దీనికి చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి యివ్వబడగు బయానా మొత్తము రు 1,580 రొక్క రూపములోగాని లేక డ్రాఫ్ ద్వారా చీఫ్ అకౌంటెంట్, షిప్‌యార్డ్ వారికి అర్పించు మనిగా దిపాజిట్టు చేయవలయును
(సం) ఎస్. ఎన్ గుప్త,
సివిల్ ఇంజనీరు.

ఇంగ్లీషు మూలంగా సంస్కృతికి చెరుపురాదు

సంస్కృతంపట్ల వ్యతిరేకత పనికిరాదని మంత్రి విజ్ఞప్తి

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 5 "ఇంగ్లీషుభాషవల్ల భారతీయ సంస్కృతికిగాని, మన నాగరికతకుగాని భయమేమాత్రమూ లేదు "సంస్కృతభాష లేకపోతే మనకు విజ్ఞానమే లేదు" అని శారదా నికేతనంలో పారిశ్రామిక విద్యాలయ భవనానికి నిన్న ప్రారంభోత్సవంచేస్తూ దేవాదాయ ధర్మాదాయాలశాఖ మంత్రి శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళి అన్నారు.

సభకు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావు అధ్యక్షత వహించారు. సభికులను జిల్లా భారత్ సేవక్ సమాజ్ అధ్యక్షుడు డాక్టరు వి వీరయ్య చౌదరి స్వాగతం చెప్పారు ఈ భవనం నిర్మాణానికి అయిన రు 14 500లో సగంభారత్ సేవక్ సమాజ్ భరించిందని వివరించారు మంత్రి శారదా నికేతనం తిరుపతి పశ్చిమపత్రం ఏర్పరిచారు

మంత్రి ఇటా అన్నారు "సత్యం, ధర్మంమీద ఆధారపడిన మన జాతి తన ఎదుటి పైనది, జాతీయం కానిది ఇటువంటి సంస్కృతి జాతీయం కావడం అంటే సర్వ ప్రపంచ వినాశనమన్నమాట"

"భారతీయ భాషలన్నింటికీ సంస్కృతం మాతృభాష ప్రపంచభాషలన్నింటికీ సంస్కృతం మాతృక, అని అందిరూ గుర్తించారు అనేక దేశాలలో సంస్కృతి భాషాభ్యాసం జరుగుతుంటే మన దేశంలో సంస్కృతం పద్దనే వారు కొందరు, తెలుగు, హిందీ, ఇంగ్లీషులతోనే సతమతమవుతున్న పిల్లలకు సంస్కృతం 'గద్దపం' అన్నారుమనవి కురికొందరు పెద్దలూ ప్రచారం చేయడం చాలా విచారం కలిస్తున్నది ఇది తెలిసి చేస్తున్న ప్రచారమో తెలియక చేస్తున్న ప్రచారమో అర్థం కావడం లేదు"

"మాతృ భాషతోపాటు గ్రీక్, లాటిన్‌వంటి రెండు భాషలయినా విధిగా నేర్చుకోవ నిన పద్ధతి పాశ్చాత్య దేశాలలో మొన్న మొన్నటి వరకూ ఉన్నది ఇంగ్లండ్ లోని విశ్వవిద్యాలయాలలో అధ్యాపక పదవి సంపాదించాలంటే పి హెచ్ డి సంపాదించి తీరాలి పాశ్చాత్య దేశాల కైకిగిలో ఇల్లా ఉండగా సంస్కృతి భాష నేర్చుకోవాలికి మనదేశంలో వ్యతిరేక భావం మానిపడడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది సంస్కృతం వస్తే మిగతా దేశ భాషలను నేర్చుకోడం సులభం సంస్కృతం దేశభాషలకు పుష్టినిస్తుంది మన సంస్కృతి కంతకూ సంస్కృతమే ఆధారం"

అటు తిరువారి శారదావిలాసం వంటి జాతీయ విద్యాసంస్థల పట్ల ప్రభుత్వ శ్రద్ధను మంత్రి వివరించారు.

శారదావిలాసాన్ని విస్తరించడంలో శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయమ్మ ఆశయాలను వివరించి ఆ ఆశయాలకు తెరుపు కావుంటా యీ సంస్థను నిర్వహించమని దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖకు శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ విజ్ఞప్తి చేశారు

పాఠశాలను ఇటువంటి జాతీయ విద్యా కేంద్రాలకు పంపించక కాన్వెంట్ పాఠశాలలకు పంపించడం సాంస్కృతిక వినాశానికి చెరుపు అని పండితి గోపదేవ్ హెచ్చరించారు.

ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల సహకారం అవసరాన్ని ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ కోకా సుబ్బారావు వివరించారు అటు తరువాత ఇట్లా అన్నారు "ప్రజల శక్తిసామర్థ్యాలను, ఉత్సాహాన్ని నిర్మాణాత్మక కృషిలో వినియోగించడానికి భారతీయేక్ సమాజ్ వంటి సంస్థలు ప్రయత్నించాలి శారదా నికేతనాన్ని 1922 లో కొల్పారు మహిళల అభ్యున్నతికి ఈ సంస్థ అవిరళ కృషి చేస్తున్నది"

"సంస్కృతమూ ఇంగ్లీషూ రెండూ గొప్ప భాషలే వీటిమధ్య పోటీగాని, వైరుధ్యంగాని లేవు సంస్కృతం గొప్ప భాష విజ్ఞానము. ఇంగ్లీషు కూడా గొప్ప భాషే, ప్రపంచభాషగా రూపొందింది పాంతరిక పర్యాయ పదాలూ, ఆధునిక శాస్త్ర విజ్ఞానానికి ఇంగ్లీషు అవిచార్యం"

పాఠశాల సంగీత నృత్య ప్రదర్శనలు జరిగినవి శాకుంతలం నాటకంలో ఒక అంకాన్ని ప్రదర్శించారు శ్రీ వేలి బలపతిరావు బందర సమర్పణ చేశారు

బొంబాయి, మైసూరుకు వెళ్లే ఉద్యోగులు

సహాయం: హైదరాబాదు ప్రభుత్వ నిర్ణయం

హైదరాబాదు, సెప్టెం 5: ప్రస్తుతం హైదరాబాదు ప్రభుత్వంలో పనిచేస్తున్న కొందరు తెలుగు వారు అవసరాన్ని జవాసు, ప్రభుత్వాలు మంచివైన వారు బొంబాయి మైసూరు రాష్ట్రాలకు వెళ్లిపోయేయి ముందు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఒక సెలవు తీరం ఉచితంగా ఇచ్చివంపాలని సంకల్పించింది తెలంగాణాలో ఉండిపోయేతెలుగువారు నాకర్లకుమాత్రం యివ్వరు

మైసూరు, బొంబాయి రాష్ట్రాలకు కేటాయింపైన ఉద్యోగులు, ఆ రాష్ట్రాలకు వెళ్లేముందు రెండు నెలల తీరం మంగగా ఇవ్వాలని కూడా హైదరాబాదు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది ఈ విషయాన్ని బొంబాయి, మైసూరు ప్రభుత్వాలకు, వాటి అభిప్రాయాల కోసం, హైదరాబాదు ప్రభుత్వం తెలియజేసింది మూడు రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు ఏకాభిప్రాయం కుదిరిన తర్వాత నిర్ణయం వెల్లడి అవుతుంది.

నిజాం పెద్దకొడుకు తాత్కాలిక భరణం

హైదరాబాదు న్యాయస్థానం తీర్పు

హైదరాబాదు, సెప్టెం 5: నైజాం 'నిధి' కార్యదర్శి శ్రీ టి రామకృష్ణరావుపై, వీరారి యువరాజా వేసిన వ్యాజ్యంలో, తాత్కాలికంగా నెలకు 21 వేల రూపాయలకు 68 వేల అలవెన్సుగా యివ్వాలని సదరన్ సిటీ న్యాయస్థానం యిజారీ తీర్పునిచ్చింది తిరుగు 450 వేల యువరాజా వీరారి యువరాజా యీ వ్యాజ్యం వేశారు

నైజాం నవాబు యేర్పాటు చేసిన, యీ నిధినుండి వీరారు యువరాజాకు యేటా 6 లక్షలు లభిస్తున్నవి ఈ సంవత్సరం మొదటి మూడు నెలలకు 150 వేలు యిచ్చారు. అతనివారి ఏకారణం చేతనో—బహుశః నైజాం నవాబ్ ఆదేశం మేర—యువరాజాకు యివ్వవలసిన మొత్తం యివ్వలేదు. అందుకోసం, యువరాజా యీ వ్యాజ్యం వేశారు

క్రైస్తవ మత ప్రచార కుల కార్యకలాపాలు

నియోగి సంఘం నివేదికపట్ల బిషప్‌ల నిరసన

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5 మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో క్రైస్తవ మత ప్రచారకుల కార్యకలాపాలపై నియోగి సంఘం ప్రకటించిన నివేదికపట భారత క్రైస్తవ బిషప్‌ల స్థాయిసంఘం నిరసన తెలియజేసింది ఈ నివేదిక మూలంగా దేశంలో చెలరేగిన దుమారాన్ని పద్దు బాటు చేయవలసినదిగా కేంద్రప్రభుత్వానికి, మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేసింది దివిలల్ల క్రైస్తవులు యాభైమంది భయభ్రాంతులై పోయారని ప్రభుత్వం నిరిని వ్యవస్థలను చేయాలనీ యీ పరామర్శం అర్థంచింది

మంత్రుల రాకలు పోకలు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 6: ఆంధ్ర ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి యీ ఉదయం విమానంలో హైదరాబాదు వెళ్ళారు.

విద్యుత్ శాఖామంత్రి శ్రీ గాజులప్పన్న నిన్న రాత్రి తిరుపతి నుంచి మద్రాసుకచ్చి నేడు యింవిమానంలో హైదరాబాదు వెళ్ళారు ఆంధ్ర వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ కందుల ఓబులరెడ్డి నిన్న రాత్రి తిరుపతి నుంచి మద్రాసు వచ్చారు ఈ పాయంత్రం వెలూరు మీగుగా ప్రొద్దుటూరు వెళ్ళారు

స్థానిక సంస్థల మంత్రి శ్రీ ఏ విశ్వేశ్వరరావు నిన్న మద్రాసు వచ్చారు.

క్షయ టీకాలు అవాంఛనీయం

శాస్త్రవేత్త బావాలు రాజాజీకి ఆసరా

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 6 అమెరికాలో ఆరోగ్యశాఖ, బోరోరికాలోను, మస్‌కోటీ జిల్లాలోను క్షయ, బి సి జి టీకాలను గురించి పరిశోధనలు జరిపారు

ఆ శాఖ డైరెక్టరు, డా॥ కోల్ హామర్ ఈ టీకాలవల్ల ఏమీ లాభం కలడంలేదని పైగా కొరుపు జరుగుతున్నదని అన్న నిర్ణయాలకు వచ్చారు

డా॥ హామర్ క్షయ టీకాల వ్యవహారంలో చాలా దక్షుడు ఇంతివరకు ఈ క్షయనివారణకు బి సి జి టీకాలు మంచివని ప్రపంచించిన వాడు మద్రాసు ప్రభుత్వం రాజాజీ ఉద్యమానికి జవాబుగా బి సి జి టీకాలను పరిశీలించుకుంటూ ప్రకటించిన కరపత్రంలో ఆ టీకాలు నిరపాయకరాలనీ క్షేమాలు అని చెప్పడానికి డా॥ హామర్ అభిప్రాయాలను ఉటంకించి వున్నారు ఇప్పుడు ఆయన తన అభిప్రాయాన్ని మార్చుకొని ఈ టీకాలవల్ల తక్కువ ఫలితం కేకపొగా చేటు అధికంగా వున్నదన్న నిర్ణయానికి పరిశోధన చేసి చేసి వచ్చారు

1955 అక్టోబరు 17 వ తేదీ వాడు డా॥ హామర్స్, డా॥ లాబెస్సుతో కలిసి బి సి జి టీకాలు క్షయనివారణకు ఇతర మార్గాలు అన్న విషయాన్ని ఒక సభలో చదివారు అందులో హామదాయకంగా బి సి జి టీకాలను వేసే పద్ధతి ఉపద్రవకరమైంది

నేను ఈ మధ్య నడిపిన పరిశోధనలు ఈ తీర్మానానికి విరుద్ధమైన ఫలితాలను ఇచ్చాయి హామదాయకంగా ఈ టీకాలు వేయడం తగదని ఇందువల్ల చేటుకున్నది అని అనదగిన నివేదికలో బాగా డా॥ హామర్స్ ఈ నివేదిక త్వరలోనే ప్రకటిస్తారు

రాజాజీకి ఆనివేదిక ప్రతి ఒకటి వచ్చింది దీన్ని శాతాలప్పటి (బంగిడ్ పూర్) లో ప్రధాన వైద్యుడు డా॥ ఎస్ నేగి రాజాజీకి పంపించారు ఆయనకు డా॥ హామర్ పంపించారు అందులో వున్న విషయాలన్ని ఇవ్వాళ ఇట్లా బట్టబయలు చేస్తూ తన వ్యవహారం ముఖ్యమైంది అవసరమైనది కాబట్టి విషయాలను ప్రకటిస్తున్నాను, ప్రభుత్వం డా॥ హామర్ వంటి మహా ప్రసిద్ధుల భావాలను స్వీకరించి ఆయినా, ఈ బి సి జి టీకాల ఉద్యమాన్ని మానుకోగలరని ఆశిస్తున్నాను అని అన్నారు

ఒక్క డా॥ హామర్ మాత్రమే గాక స్వీడన్‌లో (శ్రీ జాల్ గెర్ సూడా ఇదే నిర్ణయానికి వచ్చారు ఆయన అన్న మాటలు ఇంకా బి సి జి టీకాలు నిరపాయకరాలని నమ్మేటి కాలం అయిపోయింది ఇప్పుడు ఆనవాళ్ల పనికిరాదు అటీకాలు అపాయకరమైనవి స్వీడన్‌లో జనబాహుళ్యాన్ని ఈ టీకాలకులోను చేయడం ఇక ఎంత మాత్రం తగదు దీన్ని ఆపివెయ్యాలి

డా॥ హామర్ తన నివేదికలో డా॥ జాల్ గెర్ ఈ మాటలను సూడా ఉటంకించారు"

పర్లాకిమిడి అల్లరుల్లా వాయిదా తీర్మానం త్రోసివేత

కటక్, సెప్టెంబర్ 5: 1954 అక్టోబరులో జరిగిన పర్లాకిమిడి అల్లరులో అరెస్టయినవారిని, ప్రభుత్వాధికారులు చేరాలోపణ చేసినవారిని తుమించి విడుదల చేయాలని కోరుతూ ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ సిద్ధారథ కుమార్, నేను రాష్ట్ర శాసనసభలో వాయిదా తీర్మానం ప్రతి పాదించ దలచారు గా, దానిని శ్రీ పండితపారిదాసు నిరాకరించారు.

శాసనసభ సమయము పదూ పేశ్ నేడు ప్రారంభమైంది శ్రీ కుమార్ ప్రసంగ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బిజయానంద పట్నాయక్ చౌదరి కల్పించుకుంటూ, యిదిప్రజలకు ఆందోళనపరచే సమస్యగాదని పోలీసు కాల్పులు, భూసీయా పత్యాగ్రహం వంటి వాటి ప్రసక్తి అయితే కొంత అర్థముండేదని అన్నారు

పప్లు మెంటరీ డిమాండ్ల సందర్భంలో యీ ప్రసక్తి లేవదువని సభాపతి చెప్పారు.

10 మంది త్రాగుబోతులకు జరిమానా

కూడ్లూరు, సెప్టెంబరు 8 బందిపోటు పరమా పంలో ఆగస్టు 26 తేదీరాత్రి కూడ్లూరు పట్టణ ఇన్స్పెక్టరు కాపయ్య నాయుడు వారి సిబ్బందితో వెళ్లి పొరాయి త్రాగిన 8 మందిని అరెస్టు చేశారు మూడ్లు మేజస్ట్రేటు టి పెంకటరత్నము కలా 20/లు జరిమానా విధించారు.

"నా నెలబరు 550 మీరు అంతకాలం జీవించాలి"

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 6: ఇవాళ రాజ్యసభలో ఉప రాష్ట్రపతి డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ 5, 550 వ ప్రశ్నకు రక్షణ వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ కుమారమంగళం నెహ్రూ సమాధానం చెప్పాలని కోరారు శ్రీ త్యాగి, లేచి ఉపరాష్ట్రపతి అధ్యక్షతన సందర్భంలో తమ సుభాకాంక్షలను తెలియజేస్తూ "నా నెంబరు 550 మీరు అంతకాలం బతికాలని ఆశిస్తున్నాను" అనేదేకి సభలో హర్షధ్వానాలు చెలరేగాయి.

ఆకాశవాణి

ఆదివారం, సెప్టెంబరు 9

విజయవాడ

ఉ॥ 6-50 స్వాగతం 6 55 ప్రసార విశేషాలు 7 తెలుగున వా॥ 7 15 గీతం మంజరి (రి) 7-30 వ్యాకరణం వెంకట స్వామినాయుడు. బయోలిన్ 8 ఆంగ్లమున వా॥ 8 15 ఎ ఐ ఆర్ వాద్య బృందం 8 30 సంస్కృతమున కార్యక్రమం (మద్రాసునుండి రిలే)

మ॥ 1 ఎ ఐ ఆర్ వాద్యగోష్ఠి 1 30 (రి) 1-40 హిందీలో వా॥ 1-50 తెలుగున వా॥ 2 సుగమసంగీత 2-15 ఆటవిడుపు

సా॥ 5-30 హరికథాగానం రామవరపాలెం శాస్త్రి 6 పాటకి ప్రకటనలు 6-5 ప్రాంతీయ వా॥ 6 15 గ్రామ॥ కార్యక్రమం బ్రహ్మాయాయుడు (బుర్రకథ) 7 తెలుగున 7 15 బుర్రకథ (2 వ భాగము) 7 30 టి గీతావళి టి రామకృష్ణశాస్త్రి 7-45 సంప్రదాయ వాటక సంగీతం-అద్దంకి శ్రీరామమూర్తి 8 హరికథా గానం కంకర రామసూరిపంతులు 8 30 ప్రస్తుత విశేషము (ఆంగము (ప్రసంగం) 8-45 భక్తిగీతాలు (రి) 9 ఆంగమున వా॥ 9 15 గీతావళి టి రామకృష్ణశాస్త్రి 9 30 రసమయి హైదరాబాదు తెలుగు సంపాదనములలో బాహిర్యవహార (ప్రసంగం) జంధ్యాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి (హైదరాబాదు నుండి రిలే) 9-45 కల్పిత (రి) 10 ప్రసారసమాప్తి

మద్రాసు - (ఎ)

ఉ॥ 6 50 స్వాగతం 6 55 కార్యక్రమవివరణ 7 వాద్యసమ్మేళనం 7-15 తమిళ వా 7-30 ఉదయ గానం (రి) 8 15 రాగం పువ్వనం

మ॥ 1 ఎ ఐ ఆర్ వాద్యగోష్ఠి 1 30 (రి) 1 40 హిందీ వా 1-50 (రి) 2 తమిళ వా 2 10 సుగమ సంగీత 2 30 కె సుబ్రహ్మణ్యం (భక్తి గీతాలు) 3 యస్ బాలసుబ్రహ్మణ్యం టి బాలసుబ్బరాయులు బయోలిన్ తో యం బత్తూరు రామస్వామి మృదంగంవిల్వాద్రి అయ్యర్ ఘటం

సా॥ 5 పాశ్చాత్య సంగీతం (రి) 5-30 యస్ త్రిపురసుందరి 6 5 ప్రాంతీయ వా 6 15 తమిళ రూపకం 6 35 ఎ శ్రీకంఠయ్యర్-వీణ 7 15 తమిళ వా 7 30 సంధ్యా గానం (రి) 7 45 పి యస్ అంగప్పపిళ్ళై-జాదస్వరం (తిరుచి) 8 30 కీ లక్ష్మీనారాయణ-బయోలిన్ 9 యస్ వీరరాఘవన్ 9 45 పాశ్చాత్య సంగీతం (రి) 10-30 ప్రసార సమాప్తి

మద్రాసు (బి)

ఉ॥ 7 తెలుగు వా 7-15 కీరమూర్ పోదిలు వాదస్వరం (రి) 7 30 పాటులపై 8 ఆంగ్ల వా 8 15 మలయాళరూపకం 8-30 సుప్రభాతం-సంస్కృతి కార్యక్రమం గణేశస్తోత్రం (వివిధ కార్యములుసుండి) డా॥ బి రాఘవన్

మ॥ 1 ఎ బి 1 30 ఆంగ్ల వా 1 40 (రి) 1 50 తెలుగు వా 2 వేణువు 2-15 ఆటవిడుపు 3 ఎ బి

సా॥ కే ఎ బి 5-50 స్థానిక ప్రకటనలు 6 ఆంగ్ల వా 6 5 ప్రాంతీయ వా 6-15 గ్రామ॥ కార్యక్రమం 7 తెలుగు వా, 7-15 గ్రామ॥ కార్యక్రమం 7-30 (శోభన పరిచయం 7-45 ఎ బి 8 30 ప్రస్తుత విశేషం 8-45 ఎ మిత 9 ఆంగ్ల వా 9 15 విశ్వరాజ్య పరిణతి కార్యక్రమం 9 30 రసమయి 9 45 శ్రోతలకోరిక పాటలు (రి) 10-30 ప్రసారసమాప్తి

హైదరాబాద్

ఉ॥ 6 50 సుప్రభాత్ 7 తెలుగు వా 7 15 కర్ణాటక సంగీత పాఠం 7 30 ఎం కనక గురాంబ గీతావళి 7 45 కన్నడ వా 8 ఆంగ్ల వా 8-15 హిందీ వా 8 30 హిందుస్థానీ సంగీత పాఠం 8 45 ఘజల్ 9 ఆవో బచ్చో 9 45 బాలబిడియం 10 20 ఎ 5 భామ మతి 11 సుభాస్ భాస్ - తిల్లా 11 30 రుచులకూరి విశేష కార్యక్రమం

మ॥ 12 30 ఫిల్మ్ గానాలు (రి) 12-50 మరాటీ వా 1 ఖయాల్ 1-30 (రి) 1-50 తెలుగు వా

సా॥ 5-30 ఘజల్ 5 40 స్థానిక ప్రకటనలు 5 45 ఖయాల్ 6 మరాటీలో కార్యక్రమం 6-30 గ్రామసీమ వారిపని విధిశాటకం 7 తెలుగు వా 7-15 గీతావళి ఎం కనక దుర్గాంబ 7 30 పర్వతనేని వీరయ్య చౌదరి 8 30 ప్రస్తుత విశేషం (అం) 8-45 (రి) 9 ఆంగ్ల వా 9 15 ఉర్దూ వా 9-30 రసమయి హైదరాబాద్ తెలుగు సంగీతములలో హిందీ పాటలు (ప్రసంగం) జంధ్యాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి 9 45 ఘజల్ 10 సుభాస్ భాస్ అల్లా 10-15 ఖయాల్ 10-30 ప్రసారసమాప్తి

* * *

సోమవారం సెప్టెంబరు 10

విజయవాడ

ఉ॥ 6 50 స్వాగతం 6 55 ప్రసార విశేషాలు 7 తెలుగున వా 7-15 (రి) 7 30 మద్రాసువలె 8 ఆంగ్లమున వా, మ॥ 12 30 మా॥ పాఠాలు 1 (రి) 1 40 హిందీలో వా 1-50 తెలుగున వా 2 కారెట్ 2 10 ఉ॥ పాఠాలు (అం) 2 50 ప్రా॥ పాఠాలు

సా॥ 5-30 వి వి కనకదుర్గ-వయోలిన్ 5 45 సంగీతకృతి 6 స్థానిక ప్రకటనలు 6-5 ప్రాంతీయ వా 6 15 గ్రామ కార్యక్రమం కోళ్లి పెంపకం తేనెటీగల పరిశ్రమ (ప్రసంగం) వి కృష్ణమూర్తి 7 తెలుగున వా 7-15 గోష్ఠిగానం 7-30 (రి) 7-45 వాద్య హిందూ ధర్మములు—ఆర్యోక్తి శాస్త్రి (ప్రసంగం: బౌద్ధమతిస్థాపకుడు శాక్యముని (ప్రసంగం) దుగిరాల బలరామ

క్రీడారంగం:

హైదరాబాద్‌కు జాతీయ ఫుట్‌బాల్ ఛాంపియన్‌షిప్

4-1 గోలులతో బొంబాయిపై గెలుపు

తిరువేంద్రం, సెప్టెంబరు 6 మూడు గోలుల తేడాతో హైదరాబాద్ నిన్న బొంబాయిని ఓడించి, జాతీయ ఫుట్‌బాల్ ఛాంపియన్‌షిప్‌ను సాధించింది

నిన్న సాయంకాలం జరిగిన ఈ ఫైనల్ (రీప్లే)లో హైదరాబాదీ మొత్తం నాలుగు గోలులు కొట్టి బొంబాయిని చిత్రంగా ఓడించింది బొంబాయి ఒక గోలుమాత్రం చెల్లు చేసింది

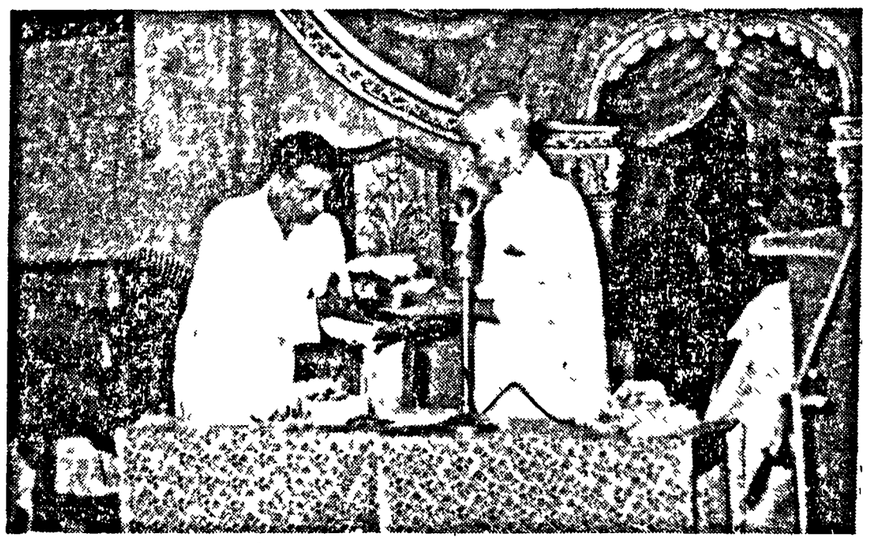

కవితన వేదనలకు చిరస్థాయిగ ఉండే కావ్యరూపం ఇవ్వడం ఉచితం

శ్రీ పుట్టపర్తి సన్మానంలో శ్రీ అనంతకృష్ణశర్మ హితవు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కడప, సెప్టెంబరు 5 దేశకాలపరిస్థితులు మారిపోతూ ఉండటం సహజమే కాబట్టి, కవులు కేవలం క్షణికానందాన్ని ఇచ్చే కావ్యాలు వ్రాయక, చిరస్థాయిగా ఉండే కావ్యాలను వ్రాయబూనుకొనాలని శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ, శ్రీ పుట్టపర్తి నారాయణాచార్లను సన్మానించడానికి జరిపిన సభకు అధ్యక్షత వహిస్తూ అన్నారు కవి తనవేదనలను ఇలాటి కావ్యకల్పనకు ఉన్ముఖం చేసుకొనడం మంచిదని హితవు చెప్పారు

సమ్మానసంఘ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆగ్రంగనాథము మాటాడుతూ శ్రీ నారాయణాచార్లకు సమర్పించిన ధనం ఏ కొద్దిమంది ధనికుల దానమో కాక కడపజిల్లాలోని అనేక పామర్ల విరాళాల సముదాయమని చెప్పారు అనంతరం డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ శ్రీ కొజవాడ గోపాలరెడ్డి, శ్రీ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ శ్రీ వారణాసి రామమూర్తి, శ్రీ సురవాది కుంజన్ పిళ్ళై (తిరువాన్కూర్ విశ్వవిద్యాలయం) మొదలయిన అనేక కవిపండితులు సాహిత్యాభిమానులనుంచి వచ్చిన సందేశాలను చదివారు శ్రీ మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మ తమ సందేశంలో, శ్రీ పుట్టపర్తిరచనలలోని ఆ పాత మధురమైన శిల్పసౌష్ఠవం అనేకమైన ఆంధ్ర జాతీయాభిమానం మొదలైన కావ్యలక్షణాలను ప్రశంసిస్తూ, ఆయనను తన కవితలు మరింత సన్నిహితులిగా చేసినవి, మహాగుణం మరి ఒకటి కలదనీ, అది వారు ఆంధ్రచరిత్రలో ముఖ్యంగా విజయనగర చక్రవర్తుల చరిత్రలో చేసిన పరిశోధన అనీ ఉగ్గడించారు

కడపజిల్లా ఉపాధ్యాయ సంఘం తాము సమర్పించిన విజ్ఞప్తిలో కవిని ప్రజాసామాన్యంతో మరింత సన్నిహిత సంబంధం కలిందుకొనవలసి పనిగా కోరారు.

తరువాత శ్రీ గడియారం వేంకటశేషశాస్త్రి ఈ విధంగా చెప్పారు:

"ఒక్కొక్క యుగానికి ఒక్కొక్క ప్రాంతానికి ఒక్కొక్క పారమ్పర్యతకోసం వెలుగుతుంది ఒక యుగంలో అనేక కవులున్నా ఆ యుగం ఒక రిద్దరు మహాకవుల యుగంగా నే గుర్తింపబడుతుంది మన్నయపాటి నుంచీ ఈ విధంగా జరుగుతూ వుంది నారాయణాచార్యుల యుగపకవుల ఈ సమ్మానం వారికి చాలదు వీరిని మహాకవిగా గుర్తించినవారు అనేకు లున్నారు వీరిని తండ్రిగా, గురువుగా సాహిత్య విషయంలో ఎంచేవారుగూడా చాలమంది వున్నారు వీరి 'వీరి పెనుగొండ లక్ష్మి' విన్నప్పుడే వీరికి గల ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తును గుర్తించారు భావకుండిత్యం, మానవీక సంస్కారంవల్ల ప్రజాక్షేమాన్ని' ప్రజాసామాన్యమును, ప్రతిబింబించే, పద్యంగా శేష శేయంగా బయటికివస్తే, అదే పాఠకమైనది వీరిరచనలలో సంస్కారం,మాధుర్యం, ఔచిత్యం, శక్తివులుగూడ మెచ్చుకోగ తిప్పదు పుటపర్తి రచనలలో నిగూఢతత్త్వాన్ని విపరీతంగ పూసుకుంటేనా విమర్శకుడను మాత్రమే అవుతాను రసజ్ఞతి వెనుకబడుతుంది వాడిమిఫలమాధుర్యాన్ని అందించే ప్రయత్నంలో విమర్శకుడు తనచేతి ఉప్పు కారాలతో దానినికలిపి అమాధుర్యాన్ని కొంచెపరుస్తాడు"

"వీరి రచనలు చిరాయువ్యమైనవి భౌతికకాలవారికి గూడ ఉపయోగపడేవి. ఇది సుఖస్తితి రేయటం కాదు వారు కొంత సాహిత్య జ్యోతిచేసు తెలుగు గాబట్టి వీరి రచనల అయస్సును గురించి నేను ధైర్యంగా చెప్పగలను

"ఒకవాడు పుటపర్తిగారు మన మిద్దరమూ కలసి తెలుగు భాషకు ఒక విషంటు పుతయారుచేదామా అన్నాడు' అన్నారు 'మీరు కేవలం విషంటుకాదులుగా ఉండటం వారి వంతే గు' అన్నాను అవును, ఇంతకి మహాకవి, విషంటునిర్మాణంలో మునిగిపోవటం అన్యాయం అనేక మహాకవుల జన్మభూమి అయిన ఆంధ్రదేశంలో నీ ప్రజలు కవులను ఆదరించడం పరాజయం పుట్టపర్తి కేవలం మనకవాడని పక్కకి రాకుండడం లేదు మహాకవి అని పక్కకి తీస్తున్నాము ఏ జాతిఅయినా తాను నిర్మించిన సాహిత్యంతో నే చిరస్థాయి. అవుతుంది పూర్వజన్మసంస్కారంవల్ల అందరు మహనీయులు సాహిత్యవ్యక్తికరలౌతారు. వారి జాతి ఔన్నత్యాన్ని నిల్పగలరు మన భవిష్యత్తు వారిపైనే వుంది ఒక్క కడపలోనే గాక అఖిలాంధ్ర దేశంలో ఈ సమ్మానాలు జరగాలి మీరిచ్చే ధనంతో వీరి దారిద్ర్యం శాశ్వతంగా తీరదు ధనం కంటే ముఖ్యమైనది ప్రజాబాహుళ్యంలో కవులకు ప్రముఖస్థానం ఉండేటం విద్యద్దీపాలు వెలిగితే చాలదు, ప్రతి పట్టణంలోనూ సారస్వతి జ్యోతులు వెలగాలి ఒక చిన్న జ్యోతి ఎంత చిన్న దైనాసరే వెలిగించబడినపుడు అవసరం ఎంతైనా వుంది ఈ సారస్వత రాధన మూతో నే అనడు అనరాదు యువకులు మా స్థానాన్ని స్వీకరించి, విజయోపేతంగా ఈ ఆరాధన జరపాలని కోరుతున్నాను శ్రీ నారాయణాచార్లు తమ ప్రతిధికు తెలిసినట్లు ఒక మహాకావ్యాన్ని వ్రాయాలని కోరుతూ, ఆయన కృషిని, ఆంధ్రదేశ శ్రేయోభివృద్ధులకు శాశ్వతంగా, పురోయోగపడేటట్లు చేయాలని భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను

శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు మాటాడుతూ యిలా అన్నారు "తన వంతో సహకారంతో కాకు మాటలతోనే పనం లేదు కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం ఈకడపలోనే ఒక సమ్మాన సభ జరిగింది ఆరోజున నాచేతి మీదుగానే శ్రీ కవిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి కవికి రూ 8500 సమర్పించడం జరిగింది మరల అటువంటి అదృష్టం నాకే లభించడం విశేషమే"

"పుట్టపర్తిని నేను ప్రశంసించడం బాగుంటుంది వీరి తండ్రి నాకు బాగా పరిచయం 18 ఏళ్ల వయస్సులో ఎవరో తిన్న పరిహసించడం మూలంగా ఆయన అమరజీవితం, సురబాల ప్రబోధిక చదవడం మొదలుపెట్టారు తరువాత అప్పయిన కావ్యాలన్నీ, ఇతిహాసంనుంచి సేకరించి, చదివినారు కొంత కాలానికి కావ్యరచనా ప్రావీణ్యతనే యోగ్యతతోపాటు సరసమైన కవిత్వం చెప్పే శక్తిని కూడా సంపాదించుకొన్నారు"

"పట్టుదలతో నే వీరికొన్ని అధికమించి ముందుకు పాగినారు ఎవరు ఏమన్నా రెక్కచేయక కావ్యాలు వ్రాసినారు నిజంగా కావ్యాన్ని కాను అనుభవించిన తర్వాతనే అద్భుతయి చ్చినారు మా గురువుగారు ఒక శ్లోకం చెప్పేవారు దానికర్త యెవరో తెలియదు కానీ దాని అర్థమేమంటే, కావ్యం పదాడంబరంగా కాక రసమయంగా వుండాలి అని రసోత్పాదన యెట్లా కలుగుతుంది? ఔచిత్యమెట్లుగా సమ్మాలు, తలలూపటం, కావ్యచిహ్నాల నిజంగా రసాస్వాదన నిమగ్నద్వారాజరుగదు కాకుండా అనే రివుంది అది మన్ను విమర్శకుడు అవటం ఒకమంచి పద్యం నాలో నేను చదువుకొని అనుభవించి ఆనందిస్తాను దానికి చేరువవాదంతో నిమిత్తంలేదు కన్నడంలో సర్వజ్ఞమూర్తి అనే కవి వున్నాడు ఆయన ఒక పద్యంలో "నీకు బ్రహ్మజ్ఞానం కలిగే మాట్లాడవద్దు, మాట్లాడితే, దొంగకన్నం చేయబోతూ తుమ్మినట్లే" అని చెప్పాడు. సాహిత్యానికి కూడా యిదే సూత్రం పరిస్తుంది ఆ చిత్తశుద్ధి కావాలి వున్నది కాబట్టే నే చెప్పడం విమర్శకుడను కాలేను"

"నారాయణాచార్యుల కావ్యాలను గురించి ప్రత్యేకించి చెప్పవలసిన్నంతగా వారి పుస్తకాలు కొన్నిమాత్రమే దొరికినాయి వారి పెనుగొండ లక్ష్మి యెప్పుడో చదివినదనా అందులో ఒక దరణం నాకింకా జ్ఞాపకముంది"

"ఉలిలో రాళ్ళకు పక్కి లింతలిడి" అన్నది ఈ అపూర్వభావం మొదటి సారి విన్నప్పుడే యీరిండెంతో పైకి రాగలదని అన్నాను వారి శివతాండవం చదవగా విన్నప్పుడు తుంగభద్రా ప్రవాహంలో హాయిగా కొట్టుకుపోతున్నట్లు తోచింది నిజంగా అది ఒక ప్రవాహమే తరువాతి దానిని చదువగా ఎక్కువ ఆనందం కలిగింది తరువాత మేఘదూతం చదివాను నా దృష్టిలో శివతాండవంకంటే యిది గొప్పరచన ఈ మేఘదూతానికి, కాళిదాసు మేఘసందేశానికి కొన్ని పోలికలున్నాయి కాళిదాసు మేఘమే సహాయందైనది దానిలో ఇంద్రసమస్తుడుంటే మరి అందం విరహమూర్తులుంటే మేఘాన్ని విరహవంతులే ఉన్నట్లు వర్ణించినాడు మేఘంపై అభిమానంతో నే కాళిదాసు దానిని దూతగా స్వీకరించాడు మేఘం కాళిదాసులో కలించిన అనుభూతులే పుట్టపర్తిలోనూడా కలించింది. అందువల్ల తానుగూడా మేఘాన్ని దూతగా స్వీకరించినాడు కొన్ని కాళిదాసు భావాలేగాక కాళిదాసు పథాలుగూడా మేఘదూతంలో కనిపిస్తాయి దీనిని ఎవరైనా చౌర్యమంటే అనేక ప్రాచీనకవులను చోరులనవలసి వస్తుంది కాళిదాసునుగూడా చోరుడనవలసి వస్తుంది"

రథ చేమ శబ్దాన్ని వర్ణిస్తూ వాల్మీకి ప్రయోగించిన "స్నిగ్ధ గంభీర నిర్ఘోషం" అనే సమాసం కాళిదాసు రఘువంశంలో కన్పిస్తుంది. దాని అర్థం కాళిదాసు చోరుడని కాదు వాల్మీకి ప్రయోగంలోని పారమ్పర్యాన్ని తక్కగా గ్రహించినాడని అర్థం ఎటువంటి ధ్వని స్నిగ్ధంగా, గంభీరంగా ఉంటుందో వాల్మీకి పలికే కాళిదాసు కూడా గ్రహించినాడని అర్థం అదే విధంగా నారాయణాచార్లుకాళిదాసును సమగ్రంగా అర్థం చేసుకొని అనుభవించినారు అందుకనే మేఘదూతంలో కాళిదాసు భావాలు, పదాలు వుండటం జరిగింది ఈ పదన్ను మరొక కారణంవల్ల గూడ నాకు సంతోషం కలించింది విదుషుల సంబంధం లేక పోవడం నాకు చాల ప్రీతికరంగా ఉంది కొత్తప్రాంతమైన ఈ జిల్లాలో సు 1800 ఏమా చిన్న మొత్తం గాను దీన్ని సేకరించటం గొప్ప విషయమే అందుకు ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను"

తరువాత అధ్యక్షుడు శ్రీ నారాయణాచార్యులకుఫలపుష్పదంపతులాంబూలాదులతో సభ సు 1825 సమర్పించి ఆశీర్వదించారు

తరువాత శ్రీ నారాయణాచార్యులు ఇలా ప్రసంగించారు:

"పూర్వకాలంలో ప్రబంధాలు వ్రాసేకవులు ఏదో ఒకరాజు పేరును తీసుకోవటం, ఆ రాజుకు ఒకరాణిని జోడించడం, వారిద్దరికి పెళ్లిచేయడం ఇలాటి విషయాలతో కావ్యాలు ముగించేవారు కథపాఠకదానికి ఋతువర్ణనలు, ప్రేమ విరహఘట్టాలు, చంద్రసూర్యోదయాలు చెప్పేవారు ఈఘాటికనికి యివి కవితా వస్తువులు కావు ఈఘటికనిని ఎన్నో శతాబ్దాలు సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నాయి ముప్పదివలబడి సంవత్సరాలఘాటికి, ఈఘాటికి ఎంతో తేడావుంది ప్రజల అభిరుచులు మారినవి రాజుల చరిత్రలు ప్రజలకు రుచించవు దేశం నలుమూలలా పెద్ద భావవిప్లవం పొంగుతోంది నీతిసూత్రాలు మారడమూ, నీతిశాస్త్ర పునాదులనే కంకిందడమూ జరుగుతూ ఉంది జనతలో కలిగేమార్పులను గుర్తించకుండా వారి ఆశలాలకు సంబంధం లేకుండా కవి వుండకూడదు కదా? మన కాలిక చరిత్రలతో సంబంధం లేకుండా ఏదో ఒక కావ్యం వ్రాయకలమా? ఈభావ విప్లవాన్ని కొంతైనా ఆకళించుకోకుండా కవికావలదా? ఈ సమస్యలు కావ్యవస్తువును బాధిస్తున్నవి జాతీయత అనే భావానికి కూడా అవధి అర్థం మారుతూ ఉంది ఒకవాడు భారతం లోనివి" ఆంధ్రదేశ మొదలుపోరయి" అనేది గొప్పభావం కేవలం అది చాలదు, జాతీయత అనేది యూరప్ చరిత్రలో నెపోలియన్ తర్వాత వచ్చిన జాగరితతకు చిహ్నమని దాని అవసరం తీరిపోయిందని అంటున్నారు. జాతీయతను వస్తువుగా స్వీకరించి మహాకావ్యం వ్రాస్తే కొన్ని ఏళ్లలోనే అది పాతబడక తప్పదు అలాటి కావ్యమే నేను వ్రాయదలచుకుంటే, కావలసిన సామాగ్రి నాకు సిద్ధంగా వుంది గత పదిపన్నెండు సంవత్సరాల చరిత్రపై నేను కొంత కృషిచేశాను తిక్కలితంగా నేను సేకరించిన వివరాలను ఒక మహాకావ్యంగా 3 వేల పద్యాలదాకా వ్రాయవచ్చు"

"కానీ అది నాకు యిష్టం లేదు పెనుగొండ లక్ష్మి వ్రాసిన నాటి భావాలు ఈనాడు నాకులేవు ఆనాడు నాకు విజయనగర రాజులపైన మహాభక్తి మానసం నాలో చాలమార్పు వచ్చింది విజయనగర రాజుల చరిత్రను మహాకావ్యంగా వ్రాయాలనే ఆసక్తి నేడు నాకులేదు. వ్రాయవలసిన కావ్యాన్ని గురించి నా మనస్సులో ఒక అంతర్మథనం జరుగుతూ వుంది. ఒకప్పుడు కొన్ని వ్యాసాలను 'వ్యాసపంపుటి' అని పుస్తక రూపంలో ప్రకటించాను పుంర్ముద్రణకై ఈ మధ్య దానిని చూసినప్పుడు నాకే జుగుప్సగా తోచింది తిరిగి ముద్రించే ప్రయత్నం విరమించుకున్నాను ఈవిధంగా నాలో మార్పులు వస్తున్నాయి. ఒక అవేదన, ఒక క్షోభ, నా మనస్సును కలచుతూ వున్నాయి నా జాతికి ఎలాటి కావ్యం వ్రాయాలి? ఎలాటి సాహిత్యం ఈనాటి ప్రజలకు మార్గదర్శకంగా అనే తపనతో మహాకావ్య ప్రయత్నం చేయలేక పోతున్నాను త్వరలో చిత్త శాంతి కలిగితే మా ఆశీర్వాద బలంతో ఒక గొప్ప కావ్యాన్ని వ్రాయగలనని ఆశిస్తున్నాను"

శ్రీ అనంతకృష్ణశర్మ సభను ముగిస్తూ "నారాయణాచార్యులు ప్రజలలో వచ్చిన మార్పులనుగురించి భావవిప్లవాన్ని గురించి చెప్పినారు యింతకు ముందు కాలాలలోగూడా మార్పులు వచ్చినవి ఈ మార్పులు రావడం మామూలే ఈనాటి విప్లవంకంటే నిన్నటి విప్లవం గొప్పది. మొన్నటి విప్లవం అంతకంటే గొప్పది అని నా అభిప్రాయం తుది కావ్యం నాన్నాయి చ్చేది కావ్యం అనిపించుకోదు కాబట్టి చిరస్థాయిగా వుండేటట్టు పద్యాలసంఖ్యవల్ల కాక గుణంవల్ల గొప్పదైన ఒక కావ్యాన్ని వ్రాయడం మంచిది" అన్నారు

భీమడోలు అభివృద్ధి కేంద్రం

భీమడోలు, సెప్టెంబరు 3 సమాజాభివృద్ధి కేంద్రం అధ్యక్షుడ వీరభద్ర పురంలో కిందటి 80 వ రోజున హరిజన దినోత్సవం జరిగింది ఉద్యోగులూ, గ్రామస్థులూ కలిసి ఉదయం పారిశుద్ధ్యం, శ్రమదానం జరిపారు శ్రీ పి బాలకృష్ణ అధ్యక్షతన సభ జరిగింది హరిజన వాడలో పాక మారిన పాయిలను ప్రదర్శించారు

భారతదేశంలో బల్గేరియా రాయబారిగా నియమితులైన శ్రీ ఇవాన్ పెత్రోవ్ దాన్కలోవ్ ఇటీవల ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూను పరిచయం చేసుకున్నారు

ఆంధ్రనాయకులపై తమిళ విమర్శ

తిరుత్తని సభలో ప్రసంగాలు

తిరుత్తని, సెప్టెంబరు 3 ఉత్తర పరిహద్దు రక్షణసంఘ ఆధ్వర్యాన విశ్వవిద్యాలయాల వక్తలలో జరిగిన సభలో, తమిళ జాతీయకులు శ్రీ శివజ్ఞానం ప్రభృతులు, మద్రాసు ఉత్తరపరిహద్దు నిర్ణయంలో జాప్యానికి ఆంధ్ర గవర్నరును, ఆంధ్ర జాతీయులను, మద్రాసు ప్రభుత్వాన్ని, భారత ప్రధానమంత్రిని పైకం తీవ్రంగా విమర్శిస్తూ మాట్లాడారు ముఖ్యంగా ఆంధ్రజాతీయులపై విమర్శ వింతగర్హితంగా అసభ్యంగా ఉన్నది

సభకు శ్రీ ఎస్ రంగనాథ మొదలియారు అధ్యక్షత వహించారు శ్రీ శివజ్ఞానం తన మాటాలు ఘోరణిలో నే ఆంధ్రమంత్రులను, కాకపక్షాలను వ్యక్తిగతంగా విమర్శించారు. ఆంధ్ర సంస్కృతి జాగరితతలను దుయ్యబట్టాడం చిత్తూరుజిల్లాలోని ఆరు తాలూకాలను తమిళ రాష్ట్రంలో చేర్చకపోవడం శ్రీ నెహ్రూది పెద్దతప్పు అని, ఆంధ్ర గవర్నరు శ్రీ త్రివేది ఆంధ్ర శాసనసభ మరూ వేళ ప్రారంభోపన్యాసంలో, పరిహద్దుల తగాదాలను ప్రస్తావించి పొరబాటు చేశారని ఆయన అన్నారు ఈ సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలతో తమిళ క్షేత్రధారపోస్తూ, మద్రాసు మంత్రులు ఎందుకా కొరగాకుండా పోతున్నారని అయనవిమర్శించారు ఇతిహాసంలో శ్రీ ఇ ఎస్ త్యాగరాజన్, తిరుమల పిళ్లై, ఎన్ సుబ్రహ్మణ్యం, రషీద్ పాషా, టి కేరవణయ్యరు, మునిస్వామి మున్నగువారు ఉపన్యసించారు

ఈ వారం గెలుపు వీరాదే

R M D C క్రాస్‌వర్డ్ నెం 328 లో
ఎమ్ ఆర్ ఎస్ రామస్వామి తిరువళ్ళవరి
రూ 25,000 ఒక్కటే గెలిచిరి.

R M D C క్రాస్‌వర్డ్ నెం 326 లో
జి ఎన్ సుబ్బురామయ్యర్ పార్క్‌టౌన్, మద్రాసు
రూ 25,000 ఒక్కటే గెలిచిరి

R M D C క్రాస్‌వర్డ్ నెం 328
కిసన్‌దాస్ కాన్‌జీ లోయంబత్తూరు,
ఎమ్ రవీంద్రన్ (గార్డియన్) వి ఎమ్ ముదియప్పచెట్టి, కృష్ణగిరి
మొదటి బహుమానము రూ 25,000 సరిసమానముగా పొందిరి

R M D C క్రాస్‌వర్డ్ నెం 332
డబ్ల్యు ఎన్ గోఖలే 332, పద్మపుర్డ్, జర్కన్ లేఔట్ బాగ్, పూనా-4
కె రామసుందరం 78, జాన్ట్ మూసిపేట్, మధురై
కాళియరాజ్ తండ్రి ఆర్ పళ్లకమ్మపిళ్లై, 77, జాన్ట్ తిరవల్లూరు,
తిరుచురాపల్లి
మొదటి బహుమానం రూ 20,000 సరిసమానముగా పంచుకొని తెరిచియుంచ
150 d లాక్‌కెట్టా పొందిరి
నేడే తప్పక మీ ఎంట్రీ పంపండి

R M D C క్రాస్‌వర్డ్ నెం. 335
ముగింపు తేది 11-9-56
రు. 30,000 గెలువగలరు
యిచ్చిగాక

murphy
model TA224R

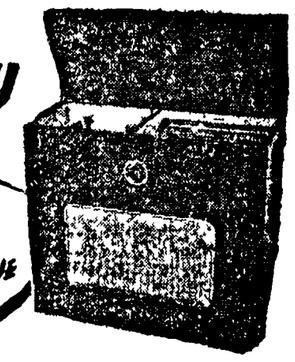

a high quality imported RADIO-GRAMOPHONE

ప్రతి మొదటి బహుమతి పొందినవారికి యివ్వబడును.

మీ బట్టలకు ఈ మెరిసే తెలుపును జేర్చుదు

తెలుపు, మెరిసే తెలుపు, తెలుపురో అత్యంత తెలుపు, టినోపాల్‌తోమాత్రమే ఇది సంభవమగును టినోపాల్‌ను ఉపయోగించిన తరువాత మీ తెల్లబట్టలు యొక్క కాంతికి మరియు మెరుగునకు మీరు ఆశ్చర్యపడెదరు మీ తెల్లబట్టలకు అమితమైన వాణ్యతను గలిగించు నిమిత్తం, టినోపాల్ కొంచెమేదాయను

టినోపాల్

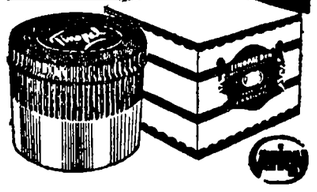

"టినోపాల్" కె ఆర్ గైయిగీ, ఎస్ ఎ బాల్ స్విట్జర్లాండ్ వారి రిజిస్టర్ ట్రేడ్‌మార్కు.

అహమ్మదాబాద్ కెమికల్స్ అండ్ డ్రగ్స్ ప్రయివేటు లిమిటెడ్ బొంబాయి.

ప్రకటన

సెప్టెంబరు 8 వ తేదీ వినాయకచవితి యగుటచే మా కార్యాలయమునకు సెలవు 9 వ తేదీ ఆదివారం పత్రిక వెలువడదు

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక

గంటల పంచాంగం

శ్రీముఖనామ సం॥ భాద్రపద శు॥ తదియ శనివారం 1956 సం॥ సెప్టెంబరు 8 శనివారం తి॥ తదియ 15-34 చిత్ర 8 46 వర్జ్యం 14-22 ల 15-58 వ

శు॥ పంచమి సెప్టెంబరు 9 ఆదివారం అ॥ పంచమి 15 12 హస్త 8-50 వర్జ్యం 14 59 ల 16-19 వ

ఆంధ్రపత్రిక

ఒక తేదీని మీకరించిన
పత్రిక సత్రికమును తన మకరాంక కరిగి అ
కారంబు నవసేవకునికి
పత్రికాలయము పరమపత్రికకుంబెల్లన్
(మహాకవి పరమము)

శ్రీముఖనామ సం॥ భాద్రపద శు॥ తదియ

శనివారం

కైరో సంప్రతింపులు

కైరో సంప్రతింపులు ఇప్పటికి మొత్తం ఆరుగంటలు జరిగినవి శ్రీ మెంజిస్ పశ్చిమ రాజ్యాల పథకాన్ని కలనల్ నాసర్‌కు అందజేసి, ఆ పథకంలోని వివిధ అంశాలను విశదపరిచారు కలనల్ నాసర్ సావధానంగా విన్నారు శ్రీ మెంజిస్ వివరణ పూర్తి అయిన తరువాత కలనల్ నాసర్ ఈజిప్టు ప్రభుత్వ వైఖరిని, విధానాన్ని వివరించారు పశ్చిమ రాజ్యాల పథకంపై వారి అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించలేదు పశ్చిమ రాజ్యాల పథకం ఈజిప్టుకు అంగీకారం కాదని కైరో అధికారవర్గాలు ఇదివరకే స్పష్టంచేయడం జరిగింది ఆ పథకాన్ని ఏవిధంగా, ఎంత మేరకు సవరిస్తే, సంస్కరిస్తే ఈజిప్టుకు అంగీకారంగా వుంటుందోమాత్రం ఈజిప్టు ప్రతినిధులు ఎవ్వరూ ఇంత వరకూ సూచించలేదు. మెంజిస్ ప్రతినిధివర్గంతో జరిపిన సంప్రతింపులలో కలనల్ నాసర్ అయినా ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించలేదు. ఇకముందు సంప్రతింపులను ఎలా సాగించాలో తెలియని పరిస్థితులలో వున్నారు మెంజిస్ ప్రతినిధివర్గం సభ్యులు. కలనల్ నాసర్ ప్రతిపాదనలపై ఏ అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించడానికి శ్రీ మెంజిస్ ప్రతినిధివర్గానికి అధికారంలేదు కలనల్ నాసర్ పశ్చిమరాజ్యాల పథకానికి సవరణలను సూచించినా ఆ సవరణలను అంగీకరించడం గురించి ఈ అయిదు రాజ్యాల ప్రతినిధివర్గం ఏమీ చెప్పలేదు కనుకనే కలనల్ నాసర్ ఈ ప్రతినిధి వర్గంతో పశ్చిమ రాజ్యాల పథకాన్ని చర్చించలేదు.

శ్రీ మెంజిస్ కైరో యాత్ర వల్ల ప్రయోజనం ఏమీ వుండదని, లండన్ సమావేశం ఈజిప్టుతో రాయబారాలు జరిపే పద్ధతిని సరిగ్గా నిర్ణయించలేకపోయింది పశ్చిమరాజ్యాలు రాజీ పరిష్కారాన్ని వాంఛిస్తున్నవనే విశ్వాసం, ఈ సంప్రతింపుల పద్ధతిని గమనిస్తున్న వారి కెవ్వరికీ కలగదు "ఈజిప్టు అంగీకరిస్తే పశ్చిమరాజ్యాల పథకాన్ని అంగీకరించాలి లేక నిరాకరిస్తే,ఆ నిరాకరణ ఫలితాలను అనుభవింపవలసి వుంటుంది" అనే ధోరణిలో పశ్చిమరాజ్యాలు వ్యవహరించి నంతకాలం సూయజ్ సమస్య సంప్రతింపుల ద్వారా, శాంతియుతంగా పరిష్కారంకాదు

శ్రీ మెంజిస్ ప్రతినిధివర్గం లండన్, కైరోల మధ్య తిరుగుతూ వుండడంతోనే కాలం యాపన అయిపోతుంది శ్రీ మెంజిస్ కలనల్ నాసర్‌తో జరిపిన సంప్రతింపులపై సమర్పించే నివేదికను పరిశీలించేందుకు తిరిగి 22 రాజ్యాల ప్రతినిధులు సమావేశం కావలసి వుంటుంది ఈ సమావేశం పశ్చిమరాజ్యాల పథకంపై కలనల్ నాసర్ వైఖరిని, శ్రీ మెంజిస్ గ్రహించ కలిగినంతవరకూ, చర్చించడమే పనిగా పెట్టుకొనక శ్రీ నాసర్ ప్రతిపాదించిన పథకాన్ని పరిశీలించి ఆ పథకం ప్రాతిపదికగా రాజీ కుదుర్చుకొనడానికి ప్రయత్నించడం అవసరం.

వంతెనల తనిఖీ పద్ధతి

పరిశీలించాలని ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 6: వంతెనల తనిఖీ పరిరక్షణ విషయంలో రైల్వే బోర్డు అన్ని రైల్వేమండలాలకు జారీ చేసిన కొత్తనిబంధనలను మంత్రి శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి ఇవాళ లోక్‌సభలో ప్రతిపాదించారు

డిప్యూటీ చీఫ్ ఇంజనీరు, ప్రాంతీయ ఇంజనీర్లు తమతమ పర్యవేక్షక ప్రాంతాలలో అన్ని వంతెనల తనిఖీకి సంబంధించిన 15, 30 సంవత్సరాలవాటి పాత నివేదికలను పునఃపరిశీలించాలని రైల్వే బోర్డు ఇప్పుడు ఉత్తరువు చేసింది అత్యావశ్యకంగా ఒక చిన్న వంతెన కొట్టుకొని పోయినప్పటికి ఘోరప్రమాదం జరగటానికి అవకాశం ఉండటంవల్ల చిన్న పెద్ద తారతమ్యంలేకుండా అన్ని వంతెనల నివేదికలను తనిఖీ అధికారులు పరిశీలించాలని బోర్డు ఇప్పుడు ఆదేశించింది.

వర్షాకాలంలో వరదల తాలంగా ప్రమాదం ఎప్పుడైనప్పుడు భారీవంతెన వంతెనల కాపలాకు అవసరమైన పరికరాలతో ఒకరిద్దరు వ్యక్తులను నియమించాలనికూడా యీ నిబంధనలలో ఉన్నది

సూయజ్ సమస్య:

నాసర్-మెంజీస్ సంఘ చర్చల్లో ప్రతిష్టంభన

బ్రిటిష్, ఫ్రెంచిపార్లమెంట్లఅసాధారణసమావేశాలు

కైరో, సెప్టెంబరు 7. నాసర్-మెంజీస్ సంఘచర్చల్లో ప్రతిష్టంభన ఏర్పడిందనీ, శ్రీ మెంజీస్, అమెరికన్ ప్రతినిధి శ్రీ హెండర్సన్ లండన్, వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వాలతో సమాలోచనలు జరుపుతున్నారనీ తెలుస్తున్నది

సూయజ్ సమస్యను చర్చించడానికి మెంజీస్ సంఘ రాయబారాలను సమీక్షించడానికి బ్రిటన్ ఫ్రాన్సులు, ఈనెల మధ్యలో తమ పార్లమెంటుల అసాధారణ సమావేశాలు జరుపుతున్నాయి

కాలాన్ని సమావేశాల తరవాతి రుసంక సమావేశాలకై దర్శించదలసినది లేనటు కనపడుతుంది

శ్రీ నాసర్‌తో చర్చల్లో కొత్త ధోరణి ఏదైనా మూసగలగడానికి వీలుంటుందేమో అని ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని శ్రీ మెంజీస్, అమెరికా ప్రతినిధి శ్రీ లాయ్ హెండర్సన్ బ్రిటిష్ అమెరికన్ ప్రభుత్వాలతో సంప్రదిస్తున్నారని తెలుస్తోంది

ఈజిప్టు స్వయంగా కొన్ని ప్రతిపాదనలు చేసిందని కొన్ని విదేశపత్రికలు తెలుపుతున్నాయి కొందరి వార్తలు విరాకరిస్తున్నారు.

శ్రీ నాసర్ నిన్నరాత్రి మరో సమావేశానికి మెంజీస్ సంఘాన్ని ఆహ్వానించారనీ, కాని శ్రీ నాసర్ తమ వాదాన్ని విపమైనా మార్చుకోవందుకల ఇంక చర్చలు నిరర్థకమనీ మెంజీస్ సంఘక భావించి మరో సమావేశానికి నిరాకరించిందని తెలుస్తోంది

అయితే మెంజీస్ సంఘం లండన్ తిరిగి వెళ్లిపోయేలోగా శనివారంనాడు శ్రీ నాసర్‌ను తప్పకుండా కలుసుకొంటారు

ప్రతిష్టంభన వార్తలను పూర్తిగా నిరాకరించకుండా, మెంజీస్ సంఘ ప్రతినిధి ఒకరు, చర్చల సమయంలో వాతావరణం సామరస్యంగానే ఉన్నదనీ, ఎక్కడా వైషమ్యం మచ్చుకైనా కనబడలేదనీ స్పష్టపరిచారు

నిన్న రోజంతా మెంజీస్ సంఘ సభ్యులు తమలోతాము సంప్రదింపులు సాగిస్తూనే ఉన్నారు.

ఈజిప్టు అధికార వర్గాలవారు ప్రతిపాదన వార్తలను ఖండిస్తున్నారు మెంజీస్ సంఘం పూర్తిగా సమస్యను పరిష్కరించడానికిగాని, తమ పథకానికి ఫలితాన్ని వ్యవధిలోగా ఒప్పుకొంటారా లేదా అని నిష్కర్షగా అడిగి తేల్చివ్యయడానికి కాలేదని వీరు స్పష్టపరుస్తున్నారు.

ముస్కందు రాయబారాలు జరపడానికి వ్రాతపత్రికలో సంప్రదాన సూత్రాలను మాత్రం దర్శించడానికి భద్రారట.

ఏమైనా ఇవాళ ఆస్ట్రేలియా కార్యాలయంలో మెంజీస్ సంఘసభ్యులు సంప్రతింపులు జరిపి, శ్రీ నాసర్‌తో సమాలోచనలను తేదీ నిర్ణయించకుండా ఎంగుకు వాయిదా వేశారో ఎవరూ చెప్పడంలేదు

రాజీకుదిరే అవకాశం ఒకరోజుగా కొనసాగుతున్నాయని ఒక కైరోపత్రిక మాత్రం తెలియపరుస్తోంది

ఈజిప్టు ప్రతిపాదనలు సూచించలేదు

డలెస్ పథకానికి ప్రతిగా శ్రీ నాసర్ ఒక ప్రతిపాదన సూచించారని విదేశ పత్రికలు ప్రచురించిన వార్తలు సరికావని మెంజీస్ సంఘానికి సన్నిహితులైన రాజకీయ వర్గాలవారు చెప్తున్నారు

[సూయజ్ నిర్వహణను ఈజిప్టుకే ఇచ్చి, రవాణా స్వేచ్ఛకోసం విశ్వరాజ్యసమితి సంఘాన్ని నియమించాలని శ్రీ నాసర్ సూచించారని కొన్ని విదేశ పత్రికలు వార్తలు ప్రచురించాయి]

బ్రిటిష్ ఫ్రెంచి పార్లమెంటుల సమావేశాలు

లండన్, సెప్టెంబరు 6: సూయజ్ సమస్యను దర్శించడానికి, మెంజీస్ సంఘ కార్యక్రమం సమీక్షించడానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పార్లమెంటును సెప్టెంబరు 12 వ తేదీని సమావేశపరుస్తోంది

ఫ్రెంచిప్రభుత్వం కూడా ఫ్రెంచి పార్లమెంటును సెప్టెంబరులో మధ్యలో సమావేశపరుస్తోంది

బ్రిటిష్ ప్రధాని సర్ ఆంతోనీ ఈడెన్ సూయజ్ పరిస్థితిని స్వయాంగా రాణి ఎలిజబెత్‌కు వివరించడానికి శనివారంనాడు విమానంలో బాల్మోరాల్ (స్కాట్లండ్) కెళ్లనున్నారు.

బ్రిటిష్ మంత్రివరం నిన్న సమావేశమై, మెంజీస్ సంఘం సంపిన సమాచారాన్ని పరిశీలించింది

తిరిగి 18 రాజ్యాల సమావేశం లండన్‌లో జరగవచ్చునని రాజకీయ వర్గాలవారు చెప్తున్నారు.

శ్రీ నాసర్ 46 రాజ్యాల సమావేశం జరగడమే మంచిదని ఇంకా వాదిస్తున్నారని అధికారవర్గాలు తెలుపుతున్నాయి.

సైనిక చర్యలకు కార్మిక పక్షం వైముఖ్యం

బ్రిటన్ సైనిక పన్నాహాలకు అందోళన చెంది కార్మికపక్షం పార్లమెంటును సమావేశపరచాలని పట్టుబట్టింది

ఇవాళ బ్రిటిష్ కార్మిక పక్షం సమాఖ్య ఒకతీర్మానంలో డలెస్ పథకాన్ని ఆమోదించవలసినదని శ్రీ నాసర్‌కు, కైరోచర్చలు విఫలమైతే సైనిక చర్యలకు దిగకుండని బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ తీర్మానం చేసింది.

అమెరికాలోసంప్రదింపులు

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 6: అమెరికా అధ్యక్షులు శ్రీ ఐసెన్‌హోవర్ ఇవాళ విదేశాంగ మంత్రి శ్రీ డలెస్‌తోనూ,విశ్వరాజ్యసమితిలో అమెరికా ప్రతినిధి శ్రీ హెన్రీ కాబట్ లాడ్జితోనూ కైరోచర్చలను సమీక్షించారు

శ్రీ డలెస్ ఇవాళ వాకరంలో దొరికిన సెనేట్ ప్రాతినిధ్య సభల విదేశ వ్యవహారాలసంఘ సభ్యులందరినీ సర్వించి పరిస్థితులను చర్చించారు

ఇవాళ అమెరికా జేశరక్షణమండలి సమావేశానికి శ్రీ ఐసెన్‌హోవర్, శ్రీ డలెస్ హాజరైనారు

ఇదివరలో సూయజ్ సమస్య సమితిలో ప్రవేశపెట్టరాదని వాదించిన అమెరికన్ అధికారులు మంత్రి వైఖరి మార్చుకుంటున్నారని ఇటీవల వార్తలు వచ్చాయి

భారత రాయబారితో నాసర్ గోష్ఠి

కైరో, సెప్టెంబరు 6: భారతరాయబారి శ్రీ అలియార్ జంగ్ శ్రీ నాసర్‌ను రాత్రి కలుసుకుని "ప్రస్తుత సమస్యలను" చర్చించారు

పాకిస్తాన్ ఈజిప్టు విదేశాంగ మంత్రి శ్రీ ఫాజీపర్షియా విదేశాంగ మంత్రితోనూ తరువాతి ఎథియోపియా విదేశమంత్రితోనూ, ఆ పైన భారతి రాయబారితోనూ చర్చలు జరిపారు

అమెరికా విదేశ వ్యవహార సమాచారం

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 6: విదేశ వ్యవహారాలపై రహస్యంగా వారంవారం సమాచారం అందచెయ్యగలరని అధ్యక్షుడు శ్రీ ఐసెన్‌హోవర్ ప్రత్యేక శ్రీ పీటర్సన్‌కు బాధ్యతనిచ్చారు శ్రీ పీటర్సన్ ఇందుకు సమ్మతించారు అయితే స్వేచ్ఛగా అన్నిఅంశాలను పరిశీలించడానికి ఇది బాధాకరం కాకూడదని శ్రీ పీటర్సన్ సరుకు పెట్టారు

మార్గాంతరంకోసం అన్వేషణ?

కైరో, సెప్టెంబరు 7: కైరో చర్చల్లో ప్రతిష్టంభనను పరిష్కరించడానికి మెంజీస్ సంఘం మార్గాంతరం ఆలోచించిందనీ, ఈ కొత్త సూచనపై లండన్ వాషింగ్టన్ అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవడంకోసం నిరీక్షిస్తోందనీ తెలుస్తోంది

శ్రీ నాసర్ సూయజ్‌పై అధికారం విషయమై పట్టుసడలో ఉన్నారు అయితే రవాణా స్వేచ్ఛకు అంతర్జాతీయ ఒప్పందం ప్రధానసూత్రాలపై రాయబారాలు, ప్రారంభించినట్లయితే, ముస్కందు రాయబారాలకు అవకాశం ఉంటుంది

నిన్న శ్రీ నాసర్‌తో భారత రాయబారిగోష్ఠి, సర్షియా ఎథియోపియా విదేశాంగమంత్రులతో ఈజిప్టు విదేశాంగమంత్రి చర్చలనుబట్టి, కైరో చర్చలు పూర్తిగా విఫలమై పోకుండా రాయబారులకు అవకాశం మిగల్చడం కోసం ప్రయత్నం జరుగుతోందని రాజకీయవర్గాలు భావిస్తున్నాయి.

డలెస్ లండన్ వెళ్లడం లేదు

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 7: మరో పారి లండన్‌లో 18 దేశాల సమావేశం జరుగుతుందనీ, కాని శ్రీ డలెస్ లండన్ వెడుతున్నారనీ వచ్చిన కైరో వార్తలు ఇక్కడ అధికారులు నిజం కాదన్నారు

అవసరమైతే శ్రీ డలెస్ లండన్ వెడతారు నిజమేకాని ప్రస్తుతం ఆ సన్నాహం జరగడం లేదన్నారు.

జిన్నా ఆహ్వానానికి గఫార్‌ఖాన్ జవాబు

(4 వ పేజీ 5 కాలం చూడుడు)

ఎవ్వరూ తెలియచేయలేదు ఎందుచేత అంటే హృదయపూర్వకంగా త్యాగం చేస్తున్నామని వారు స్ఫురించారు"

సిమ్లా సమావేశంలో తీవ్ర విభేదాలు

"ప్రాథమిక సమస్యపై సిమ్లా సమావేశంలో తీవ్రమైన అభిప్రాయభేదాలు తలెత్తాయి శ్రీ జిన్నా కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా ఉండకపోతే, ముస్లింలకు న్యాయమైన హక్కులను మించి తీయడానికి శ్రీ గాంధీ సంసిద్ధంగావున్నారు ఈ విషయాన్ని నేను సర్దార్ అబ్దుర్ రాజ్ నిస్తార్ (ముస్లిం లీగు ప్రస్తుత అధ్యక్షుడు)కు తెలియజేశాను ఇందుకు ముస్లింలు కోరే ఎలాంటి హామీనైనా తీయడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నానని, ఈవిషయంలో నేను పూచీగా నిలబడతానని కూడా చెప్పాను కాని శ్రీ జిన్నాతో సంప్రదించాలని చెప్పి,ఆయన ఒప్పించాలని శ్రీ నిస్తార్ అనుకొన్నారు కాని శ్రీ జిన్నామీద ఆయనకు తిరిగినమర్యాదం కుదరలేదు అందువల్ల సమావేశం విఫలమైంది"

"సమస్య భారతదేశంలో సుమారు పదిహేనులక్షలమంది ముస్లింలు ఉన్నారు వీరి సందర్భనీ ఒకచోట చేర్చడం సాధ్యమయ్యే పనికాదని నా ఉద్దేశం ఇందువల్ల తమ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా ముస్లింలు భారతదేశంలో ఉండిపోవడమే మంచిదని నేను కొన్నాను ఎందుచేతనంటే మన మరతులకా కాంగ్రెసు అంగీకరిస్తాంది, సోషలిస్టు రిపబ్లిక్‌గా భారతదేశాన్ని రూపొందిస్తామని మాటకూడా ఇచ్చారు ఇలాంటి పరిస్థితిలో, ముస్లింలు భారత యూనియన్‌లో ఉండిపోవడమే మంచిది కారణం ఏమంటే హిందువులతో పోల్చిచూస్తే, మనం ఎంతో వెనకబడినం అనుభవిస్తున్నాము భారతదేశంలో నే ఉండిపోతే మనకు కలిగే నష్టం ఎంత మాత్రం ఉండదు పైగా పంజాబ్, బెంగాల్ రాష్ట్రాలను విభజించవలసిన అవసరమే లేకపోయేది కాని వచ్చిన చిక్కు ఏమంటే భారతదేశంలోని ముస్లింలు ఎవ్వరూ జాసలహాను పరిశీలించలేదు పైగా నన్ను ఏదో మసిపూసి మారేడు కాయ చేయాలనుకొన్నారు"

బ్రిటిష్‌వారు చేసిన అన్యాయాన్ని తొలగించండి

"తిరిగి పాకిస్తాన్ అవతరించింది 1948 లో పాకిస్తాన్ పార్లమెంటులో మొట్ట మొదటిపారిగా మాట్లాడినప్పుడు ఇలా చెప్పాను: జరిగింది ఏదో జరిగిపోయింది. పాకిస్తాన్ సమస్యలు అధికారంలో ఉన్నవారు కోరినట్లయితే, సమాకారం తీయడానికి మేం సిద్ధంగా ఉన్నామని స్పష్టం చేశాను మాకు (పక్షానులు) బ్రిటిషువారు చేసిన అన్యాయాన్ని తొలగించకుండా ముస్లిం సోదరులకు తోడ్పడాలి

పశ్చాతుల బందరినీ సమైక్యంచేసి, వారు ఉంటే ప్రాంతానికి పక్తూనిస్తాన్ అని పేరు పెట్టుకున్నాం పేరు పెట్టకుని కోరడంలో అంతరార్థమేమీ లేదు 'పంజాబ్' అని పేరు పెట్టినట్లే, పాకిస్తాన్‌లో పక్తూనులుండే ప్రాంతానికి పక్తూనిస్తాన్ అని పేరు పెట్టకున్నాం ఒక్క పేరు పెడితే చాలు మీరు కూడ ఇంకేమీ చేయనక్కర్లేదు అని ముస్లిం సోదరులకు స్పష్టం చేశాము"

జిన్నాను భయపెట్టారు

శ్రీ జిన్నాతో గల సంబంధాన్ని వివరిస్తూ సరిహద్దు గాంధి ఇలా తెలిపారు: "సరిహద్దు రాష్ట్రంలో పర్యటించడానికి ఒకసారు కాయిదే ఆజం జిన్నా వచ్చారు కాని ఆయనను కలుసుకోవడానికి మాకు వీలు చిక్కలేదు ముస్లిం లీగు పక్షులంతా పక్షులన్ని, శ్రీ జిన్నాను మాతో మాటాడ నీయకుండా చేశారు కేం (ఎర్రకొర్కాదళాలు) ఎంతో ప్రమాదకరమైన మనుష్యులనీ, శ్రీ జిన్నాను మా కేంద్ర నగరానికి తీసికొని పోయి దంపులవి ఆలోచిస్తున్నామనీ ఆయన చుట్టూ ఉన్నవారు జిన్నాతో చెప్పారు రాష్ట్ర గవర్నరుగా కూడా దీనికి సమ్మతించారు ఎలాగైతేనేం, పిరికితనానికి లోనయింది కాయిదే ఆజం మా ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించారు"

లీగులో చేరమని జిన్నా ఆహ్వానం

"తరువాత, కొన్నాళ్ళకు శ్రీ జిన్నాతో మాట్లాడాను అప్పుడాయన నన్ను ముస్లింలీగు పక్షంలో చేరమని కోరారు ఆయన ఎందుకు కోరారు అన్నారని అడిగాను ప్రజల కనవరమైన పని చేయమని ఆయన అడుగుతున్నారా, లేక ముస్లిం లీగు పక్షులకూడిరిగా ఏమీ చేయకుండా కూర్చోమన్నారా అని అడిగాను లీగు నాయకులలో చాలామంది ఖాన్ జాతివారు, అరబ్ జాతివారు కాని లాభం ఏమిటి? ప్రజలకు పనికివచ్చే ఒక్కపనీ చేయలేదు బ్రిటన్ ప్రభుత్వం ఎలా పడివుంటే, అలా పడిచావు అంతే"

స్వార్థపరుల కూటమి

"ఈ విషయంలో నేను చాలా పట్టుదలగానే వ్యవహరించాను ఆయన చుట్టూ ఉన్నవారంతా స్వార్థపరులనీ, స్వలాభాలకు అడ్డువస్తే ఆయన (జిన్నా) మాట భూతద్దంచేయరనీ చెప్పాను శ్రీ జిన్నా నా వాదానికి ఋజువుచూపమన్నారు. నేను చెప్పాలోట్లాది రూపాయల విలువచేసే ఆస్తులను పాకిస్తాన్‌లో హిందువులు వదలి పెట్టివెళ్ళిపోయారు విడిచి ముసిం లీగు వారుదోచేశారు. న్యాయంగా ఈ ఆస్తిఅంతా పాకిస్తాన్‌కు చెందాలి కాని ప్రభుత్వానికి ఒక్క చిల్లికానీకూడా చెందకుండా లీగు పక్షులు వ్యవహరించారు. ఈ దోపిడికి సంబంధించిన ఒక్క ముఖ్యమైన జాయకుని చూపమని శ్రీ జిన్నాను కోరాను"

"మా పక్షం సమావేశమై మరో పక్షం చేసే పెత్తందారీతనాన్ని సహించేది లేదని తీర్మానించింది పరిహద్దు రాష్ట్రాన్ని వదలి విడుతూ ఖాన్ అబ్దుల్ ఖయ్యూం ఖాన్‌కు, పర్ దూంఖాన్ (గవర్నరు)కు అవసరమైన అధికారాలనిచ్చి, మా ఉద్యమాన్ని అణచివేయవలసిందిగా వలో ఇచ్చారని తెలిసింది తరువాత నేను బన్నూ సమావేశంలో బహిరంగ పరిచవలసి సమయంలో, నన్ను అరెస్టుచేసి, మా పోళ్ళకు తెలిపి విధించారు"

కాశ్మీరు సమస్య

కాశ్మీరు సమస్యను ప్రస్తావించి ఈయన ఇలా అన్నారు "ఈ విషయంలో నేను రెండుపార్టు జా పక్షకారాన్ని తెలియచేశాను. శ్రీ జిన్నా బ్రతికి ఉండగా ఒకసారు, తరవాతి మరోసారు కాని ఈ రెండు పార్టు జా సూచనను తిరస్కరించారు. కాశ్మీరు సమస్య మనం లంగా పరిష్కారం అయిపోతే, ముస్లిం ప్రజల దృష్టిలో మేం ఎక్కడి నుంచివాళ్ళం అయిపోతామో అని అధికారంలో ఉన్న ముస్లింలీగు పక్షులు భయపడ్డారు ఇందువల్ల వారి గొంతానికి కళంకం కలుగుతుందని వారు అనుకొన్నారు వ్యవహారాలన్నీ ఇలా కొనసాగాయి"

మాకు న్యాయంచేస్తేనే పాకిస్తాన్‌కు మైత్రి

పక్తూనుల అసంతృప్తిలో దృష్టిపెట్టిన పాకిస్తాన్ రూపొందకపోతే పాకిస్తాన్ పరిస్థితి ఏమవుతుందో, ఆయన ఇలాఅన్నారు "పక్తూనులకు న్యాయం కలుగచేయడం మీదనే పాకిస్తాన్ పైభవం, భద్రత ఆధారపడివున్నాయి సమైక్య భారతి వర్గంలో పక్తూనులను, మహారాష్ట్రులను రెండు ముఖ్యమైన వీరజాతులుగా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పరిగణించి, వారిపట్ల తమకు ఎలాంటి ప్రమాదం రాకుండా ఉండడానికి వారిని విభజించారు భారతి దేశంలోని మహారాష్ట్రులంతా ఇప్పుడు బహుళంఅయ్యారు ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్‌గా ప్రచారం చేసికొంటూ, పాకిస్తాన్‌లోని ఘనాలను పంచారినీ ఒక రాష్ట్రంలో సమైక్యం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు పనుకొడుతోందో కారణం తెలియదు పశ్చిమ్ ప్రాంతాల పన్నింటినీ కలిపి ఒక్క పాకిస్తాన్ ప్రజలతో సమానంగా చూడమన్నాం ఇప్పటికీకూడా కొన్ని తప్పులు, కొంతమంది నాయకులూ సుమ్ములను చేశారు హామీలు గా వర్తిస్తున్నారు పశ్చాతులు కొరకు విశాలంగా వ్యాపించి ఉన్నాం ఈ ప్రాంతాలలో తిరగడానికి స్వేచ్ఛలేగు కొన్ని నిబంధనలు లోబడి ప్రవర్తించాలి మాకు పంతొమ్మిది కలుగచేస్తూ బలిష్ఠమైన పాకిస్తాన్‌ను యా పాంథం దరేర న్నది యదార్థం"

ఏకరాష్ట్ర సమస్య

పాకిస్తాన్‌లో ఏకరాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచేముందు కేంద్రపాయకులతో జరిగిన సంభాషణలను వివరిస్తూ, ఆయన ఇలా తెలిపారు "అంతర్జాతీయ ప్రతిపత్తిని నిలబెట్టుకొనడానికి ఏకరాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసివచ్చిందని పాకిస్తాన్ అన్నారు శ్రీ ఇస్కందర్ మీర్జా చెప్పారు పక్తూనులకు అనుకూలంగా అఫనిసాన్ ప్రభుత్వం ప్రచారం చేస్తున్నందువల్ల తమ ప్రభుత్వం ఈ పర్య తీసికోవలసి వచ్చిందని ఆయన అన్నారు ఈ వాదనకు నేను అంగీకరించలేదు

మనం ఏకరాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పుకొనేది లేనిది పాకిస్తాన్ అంతరంగిక వ్యవహారమేనని, ఈ విషయంలో అఫనిసాన్ ఎలా వ్యవహరించినా పాకిస్తాన్‌కు అవసరమనీ, పక్క పరిస్థితులదృష్ట్యా ఈ సమస్యను మాను కోవలసిందని పాకిస్తాన్ నేను స్పష్టం చేశాను ఘనాలను పంచారినీ సమైక్యం చేస్తే, పాకిస్తాన్‌కు భద్రత ఉంటుందని విజ్ఞప్తిచేశాను ఈ ఏకరాష్ట్రప్రభుత్వ సూత్రాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నందుకు శ్రీ మీర్జాను, ఖాన్ సాహెబ్‌ను నిరుత్సాహపరిచాను ఎందుచేతనంటే దీనికి వ్యతిరేకంగా ప్రచారంచేయడానికి మాకు యెలాంటి అవకాశం లేదు పైగా వచ్చినచిక్కు ఏమిటంటే పాకిస్తాన్ ప్రజాస్వామ్యరాజ్యమని చెప్పకోవడం జాతీయసభలోని విశిష్టతను ఉత్పాయులూ గ్రహించారు ప్రజలలో జాతీయవాదం తెలుపుకునే హక్కును గుర్తించారు తూర్పుతిని వారిని ఒప్పించి ప్రజలకు జాతీయవాదం తెలియజేయడానికి బయలుదేరాను ఇలాఅయితే పరిపూర్ణ ప్రజాస్వామ్యపద్ధతుల్లో నిర్ణయాలను తీసికొనడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది"

ప్రభుత్వం మీద ఏహ్యభావం కల్గించాలంటే

"ప్రభుత్వంమీద ఏహ్యభావం పుట్టించాలంటే, ఒక విప్లవాన్ని లేవదీయడానికి పరిహారాయ విషయాలన్నాయి. దీనికి మూలకారణం నేను ప్రతిచోటా అహింసా నినాదాన్ని ప్రచారంచేశాను ఏఒక్క పశ్చాతురచిపోలేదట్లు అవమానించినవారినీ, అన్యాయాలు చేసినవారినీ పశ్చాతులు పసిహించారనీ, ముస్లింలయిన మనకూడా అదేరీతిని సహనంగా ఉండాలనీ చెప్పాను"

"పంజాబీలను ఇస్లాం, పాకిస్తాన్ సోదరులుగా పరిభావిస్తున్నాము వారిని లీలను, సింధీలను అందరినీ ఆలింగనం చేస్తున్నాం వీరిలో కొంతమంది రాజకీయంగా తప్పు నిర్ణయాలుచేసి, పక్కన పాకిస్తాన్‌లోని చిన్నరాష్ట్రాల ప్రజలను అన్యాయం చేస్తే, పంజాబ్ ప్రజలమీద వ్యతిరేకంగా ప్రచారంచేసే స్వభావం కాదు వారిది, సరిహద్దు రాష్ట్రానికి స్వయం నిర్ణయాధికారాన్ని రద్దుచేసినవారిని కూడా అపహ్యాంచుకోను ఎవరో కొంతమంది రాజకీయ నిర్ణయాలు తప్పుగా చేశారంటే, పంజాబ్ ప్రజలను అపహ్యాచుకోవడం సమంజసం కాదు నేను ముస్లింలను, దేశసేవ పరాయణులను పాకిస్తాన్ అవతరించింది మొదలుకొని నిలబడి ఒక రాష్ట్రంగా రూపొందించాలని పదే ప్రయత్నిస్తున్నాను"

"ఇదీ వాస్తవం నా పరిస్థితిని అంతటినీ మీకు నివేదించాను ఇస్లామిక్ రిపబ్లిక్‌లో స్వతంత్రపౌరునిగా నేను ఈ ప్రకటనచేశాను

బ్రిటిష్ పాలనలో పక్షాలకు జరిగిన అన్యాయాన్ని వివరించడంలో నన్ను ఎవ్వరూ అడ్డగించలేరనే నమ్మకం కాని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్లు, నేను దేనికి ప్రజలకూ హానిచేశానని మీరు భావిస్తే, ఏ ఒక్కరిమీదా, ఎలాంటి స్పర్థా, అసహ్యంలేకుండా, ఈ శిక్షను సంతోషంగా అనుభవించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను"

చేనేతపరిశ్రమ కేంద్రగ్రాంట్లు

న్యూఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 6 చేనేత రంగంలో అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడానికి చేనేత పారిశ్రామికులకు "ఫ్రేమ్ మగ్గాలు" సొంతాన్నుకొనేందుకు, గ్రాంటుగా పెద్దమొత్తాన్ని యివ్వాలని భారతప్రభుత్వం నిర్ణయించింది

ఈ ఏడాది మొదటి ఆరునెలలలోను 80 కోట్ల 20 లక్షల గజాల చేనేత వస్త్రం ఉత్పత్తి అయిందని ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలుపుతోంది గతసంవత్సరం మొదటి 6 నెలలతో పోలిస్తే యిది ఎక్కువే

చేనేత పారిశ్రామికులు తమ వివాహ గృహాలు పెద్దవి చేసుకోవడానికు, పుస్తకాలు నిర్మించుకుంటానికు అయ్యే ఖర్చులో మూడింట ఒకవంతు గ్రాంటుగాను రెండువంతులు అప్పుగాను కూడా భారతప్రభుత్వం యివ్వవలసింది

1956 సెప్టెంబరునుంచి 1957 మార్చి ఆఖరువరకు వివిధరాష్ట్రాలకు రు 10 కోట్ల 90 లక్షలు కేంద్రప్రభుత్వం చేనేత పారిశ్రామికాభివృద్ధి నిమిత్తం రు 965 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

"విమర్శను అణిచే ఉద్దేశం లేదు"

(1 వ పేజీ 2 కాలం తరువాయి)

రిక ఒక దీక్ష, దృఢ ప్రతిజ్ఞ అని విశ్వాసం ముఖ్యంగా వీరిపల మాత్రమే ప్యాం అని బోధిస్తుంటారు ప్రజల సామర్థ్యంలో ఇది విశ్వాస ప్రకటన. "వారు ఆ విశ్వాసం వుంటే ఆ విశ్వాసంతో నేనుమం పుళోగమించాలి" అని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు

ఏమర్మలు ఉండకూడదనలేదు

విమర్శల నెన్నడూ అసహ్యించుకోలేదని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు కాని ప్రజలకృషి పామర్యాన్ని కంటి పరచడం, శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నామని విమర్శించే పరచడం అనేది పనికిరాదు

ప్రణాళికలపై విమర్శ ప్రభుత్వం సహించడంల

ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1956 సం॥ సెప్టెంబరు 8. వ తేది శనివారము

వంటింట్లో భగవాన్

తిరువణ్ణామలైలోని ఆశ్రమంలో రమణమహర్షితో తమ అనుభవాలను శ్రీ రాజయ్యర్ ఇక్కడ వివరిస్తున్నారు శ్రీ రాజయ్యర్ ఇష్టాగోష్ఠిలో వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను ఆశ్రమవాసి శ్రీ గుడిపాటి వెంకటాచలం వ్యాసరూపంలో వ్రాసి పంపించారు

శ్రీ రాజయ్యర్

1911 లో నేను హైస్కూల్లో చదువుకు వెళ్ళేటప్పుడు, భగవాన్ నివాసాన్ని దూరంగా నుంచే వారు అక్కడ ఆయన మూడు ప్రాంతీయులు భగవాన్ అడుగుజాడలలోకి వొచ్చినప్పటినించి, మా పెద్దల్లిగారికి వారిపై భక్తి పెరిగినప్పుడల్లా వారిని పిలిచి భిక్ష పెట్టేవారు. ఆ విధిని భగవాన్ భిక్షకి తిరిగినప్పుడు, ఆమె తప్పకుండా వారికి గ్రాసముతో భోజనం ఇచ్చినంత పేద నేను వారి పెద్దల్లిగారి ఇంటి పేరుండే మనుషులు పరిధ్యాయులూ కలిసి భగవాన్ దర్శనానికై కొండమీదికి వెళ్ళేవాళ్ళం. మేము పెద్దల్లిప్పుడల్లా, మా పెదనాన్నగారు, వక్రకొంగలి వెంకటరెడ్డి ఏదో కొంత డబ్బు ఇచ్చేవారు స్వామివారికి అప్పుడు భగవాన్ని మా పెద్దల్లి మాకు గొప్ప స్వామి అని గొప్పదనం అంతకన్న అధికం ఏమీ వుండేదికాదు

కొంతకాలం మేము చిన్నప్పటికి వారు నివసించేచోట కైట పుష్కలమైన్నదాన్ని కొచ్చి మా చుట్టూ వుండేవారు ప్రముఖులూ వారితో ఇంకొకరు ఆయన పేర చేయూనుండేవారు ప్రముఖులూ కలిసి చిన్నపిల్లలు చిరుపుల్లతో మా పేరు వారు మేము ఆయన పాదాలదగ్గిర కూచుని భక్తి శ్రద్ధలతో పాలిస్తూంటే కొండమీదనుంచి వీరు అడిగినదల్లా ఇవ్వడం అలవాటు

ఒకసారి ఇక్కడే వుంటూరని చెప్పారేకి?"

"ఏమంచిందో, అల్లా వచ్చి పోయారు"

"ఎప్పుడు తిరిగి వొస్తారు?"

"ఏమో! ఎప్పుడు వొస్తారో! రాత్రికో రేపటికో, ఎప్పటికో"

కాళ్ళం చేస్తారు పాపం! కిందికి దిగి పోతున్నారు కాని కడుపా సముద్రుడు, కాళ్ళకి దర్శన మీయ పం డా పోవిస్తారా?

పిచ్చెత్తుపోటి భగవాన్ కి భోజనం తీసుకొనేసు, కాళ్ళకి ఎదురయ్యింది

"స్వామి దర్శనం అయిందా?" అంది కాళ్ళతో

"లేదు స్వామి కొండమీదికి వెళ్లాలట. ఎప్పుడు వొస్తారో తెలీదుట," అన్నారు

"ఎందేమిటి వారు ఈ వేళకి ఎక్కడికి వెళ్లారు! ఎవరు చెప్పారు?"

"అక్కడో కూలివుడికి చెప్పాడు"

"కూలివుడికా! కూలివుడికి ఎవరు?"

అర్థమయ్యేటట్టు భగవాన్ చేసిన "భోజన అర్థమవుతోంది

"రండి నేను చూపుతాను," అని కాళ్ళని వెంట పెట్టుకుని వెళ్ళి తీసుకుని వెళ్ళింది.

తలోపల స్వామి చేతులు కడుక్కుని విభూతి తీస్కుని, కడ్డాపడం లో అరుణగిరిమీద కూచునివున్నాడం

వొచ్చినవారు ఆశ్చర్యంతో దిక్కులు చూస్తున్నారు. కూలీలేరు!

వారు వెళ్ళాక అడిగింది పిచ్చెత్తుపోటి, "ఏమిటి స్వామీ పాపం వాళ్ళని అట్లా చేశారు?" అంటే,

"అంతేకన్న ఏం చెయ్యమంటావు స్వామి ఎవరని అడిగితే నేను అని చెప్పకుని నిలబడుతూవా, లేక 'నేనే రమణమహర్షిని' అని అట్ట కట్టకోగుంటూవా మెంహాళి?" అన్నాడు భగవాన్.

1927 లో నేను రెండోసారి వెళ్లాను మూడు నెలలు అక్కడ ధ్యానం చేసు న్నాను. ఒక రాత్రి కాకు ఇంటి చిన్నది నేలమీద్దు ప్రకాశిస్తున్న ఒక యోగి హాల్లో కూచుని వున్నారు, పొద్దుమీద అయిన పన్ను చూసి పంకా లాగకున్నారు కాసేపు ఏమిటా ఆశల అనుకుంటూ ఆ పూరి నించి భగవాన్ దగ్గిరకి వొచ్చాను అప్పటికి భగవాన్ కి హాలితీర్థం దగ్గిర ఆశ్రమం ఏర్పాటు కాలేదనూ, హాలు కట్టడమూ జరిగింది భగవాన్ పన్ను చూడాగానే, "వెళ్లి భోజనంచెయ్యి," అన్నారు భోజనంచేసి హాలు లోకి రాగానే పోభమీద కూచుని పన్ను తిరిగి కొంచెం పంకా లాగుతున్నారు. ఎవరికీ తనకి ఏమిపని చేసిపెట్టమని ఎప్పుడూ అడగరు భగవాన్ వెంట నే తెలిసి పోయింది వారు వారేలా కనపడ్డ యోగి పిలిచినన్నీ, ఆ పంకా లాగు తుని అడుగడంతో పన్ను తిన పేకి స్వీకరించారనీ పంకా లాగడం వారు విడు నిమిషాల్లో చాలా అలసున్నారు. ఆయన పంకా కొంచెం అడిగాకా పన్ను ఆపి ఆట, ఆపి అనుగ్రహం! ఆ పాటించి వారు నిశ్చయమయింది వారి నా సురువు అని

నేను ఆశ్రమంలోంచి బోవాలను కున్నప్పుడల్లా, నేను వెళ్ళకుండా, వుండే ఎరిసీతులు ఏర్పడేవి పర్వమూ అక్కడే వుండి ఎక్కడికీ దేనికీ కదలకుండా వుండిపోయేవాణ్ణి తిండీ నిద్రా అక్కడే

అప్పటికి స్వామి విరూపాక్షి గుహ వొదిలి, స్కందాశ్రమానికి వెళ్ళారు వుండేవారికి అక్కడికి ఎచ్చెమ్మపోటి మొదలియార్ పాట మొదలైనవారు మా లో నే భోజనం వొండి కొండపైకి తెచ్చేవారు భగవాన్ దగ్గిర కొంతమంది భక్తులు చేరారు స్థిరంగా ఆ వొచ్చిన భోజనం ఎంతో వుంటే అంత, ఎంతమందిని వుంటే అంతమందిని, ఎంగవొచ్చే అంత పంచుకు తినేవాళ్లం వొచ్చిన భోజనం స్వామికి అయినా, ముందు అంటేయా పరిగా తింటేనేగాని, స్వామికి ప్రత్యేకంగా ఏమీ లేదు పరివేషకే తిండి వుండేదు రాత్రి పాంగలి మిగిలితే, తెలారి తినేవాళ్లం ఓపోవడం లేదు, అక్కడ్లేదన్నాడు స్వామి ఎవరన్నా ఏమన్నా పదార్థాలు తెస్తే, అక్కడికే స్వామి వొండి అందరికీ పెట్టేవారు వారికి సహాయం చేసేవాణ్ణి నేను బాయిలోకి ఎండుపుల్లలూ, బజారు నించి ఉప్పూ, ఇటాంటివి అందిచ్చి, పని చెప్పేవాణ్ణి

కొంతకాలమైన తరువాత భగవాన్ కరీ, చిన్న స్వామి వొచ్చారు స్కందాశ్రమంలో వుండడానికి వారు వొచ్చిన తరవాతే భక్తులు బియ్యాలూ, అవీ కొండపైకి తెచ్చి యిచ్చేవారు అని కొంతేది భగవాన్ తల్లి అందరం తినేవాళ్లం అయినా ఏమి వుండేది, అన్నం, ముద్దగా, పూరగాయకూర్చి అంతే స్వామికి నేనెక్కడా నిలిచి పోయి రెండురోజులు వుండను ఎవరు ఎక్కడికి తీసుకుపోతే వారితో, ఎవరు పిలిస్తే వారివూరు, పిలవకుండానే ఇక్కడా అక్కడా, ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ తింటో, తిరుగుతూ వుండేవాణ్ణి కాని ఎక్కడ తిరిగినా అరుణాచలం రాగానే, స్కందాశ్రమానికి వెళ్లకుండా వుండలేను అక్కడి వాతావరణం అన్నమే అమృతంగా వుండేది పూర్తిగా పోయి ఏదన్నా తెమ్మంటే చాలు, పరిగతి తెచ్చి పెట్టేవాణ్ణి మామ ముంతుండేలాగు దుబ్బడం, తిరగడం, తురుముడం అన్నీ చేసేవాణ్ణి, భగవాన్ తో కలిసి, ఒక్కపూటే వంట మధ్యాహ్నం భోజనం మిగిలితే రాత్రికి, మిగలకపోతే ఏమీలేదు

కాకు పెళ్లి చేశారు మావాళ్లు, కాని జాలుగురోజులు పట్టుకుని ఇంటిదగ్గిర వుండేను పంపారానికి కాకు పుట్టక తోనే చాలా దూరం ఎప్పుడూ భక్తుతో భజనలో పూర్తిగా తిరుగుతూ భక్తిన్న తిరుగుతుంది మీద ఎక్కువ ఇవం! అదిధంగా పండరిపురం మొదలయిన క్షేత్రాన్నీ తిరిగాను కాకు భార్య వచ్చిపోయింది అక్కడికి తో సంసారం నించి కాకు పూర్తిగా విడిపోయినట్లయింది.

నేనెరిగిన కవులు:

"విశ్వనాథ", "గడియారం" "మధునాపంతుల"

శ్రీ అంబటిపూడి వెంకటరత్నం

శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు గుంటూరు ఎ సి కాలేజీలో ఉపన్యాసకులుగా ఉండి వెళ్లే నాటి లో, అక్కడ నేను విద్యార్థిగా ప్రవేశించి చూచాను 'కిమ్మెరపాలి' పాటలు హాలులో ఒకసారు పాడినా విన్నాను కాకపోవటలో కలిగిన్నందాన అభిమానం మా గ్రామం ఉండి గాని ప్రవేశించేదు కాకక్కడినుండి మాకు కున్నారు తర్వాత నేను తెలంగాణా నివాసం ఏర్పరచుకొని 'ప్రణయ వాహిని' అనే కావ్యం వ్రాసి రాయబోలువారి కోరికపైన దాన్ని తెలుగు వాడి వారి ప్రెస్సులో మా గ్రంథకర్తలు అప్పటికి కాకళల వ్యాపారాలు పద్యాలు గోలకొండ పత్రికలో ప్రకటింపబడుతుండేవి. శ్రీ మహారథం ప్రకాశపెడ్డిగారు కాకుండు మిక్కిలి ఆదరాభిమానాలు చూపేవారు కా ప్రణయవాహిని ప్రతిని హైదరాబాదులో పెద్దగారు విశ్వనాథవారి కిచ్చారట అది వారు తీసుకొనిపోయి చదివి కాని పెట్టి అభిప్రాయాన్ని కాకు వ్రాసి పంపారు. వారి ఉత్తరం కాకు పంపే మాటే కూర్చింది. నిమ్మట కా 'పత్నీ లుడు' 'మైథిలీ' మొదలయినవి కావ్యాలు వెలువడ్డాయ్

ఒకసారి కంధిమెట్టు విద్యాశాఖ తనంవారు తమ గ్రంథాలయానికి వారి కావ్యం సంకల్పించి కా కావ్యం పంపారు పెద్దగా రద్యతులుగా సత్యనారాయణగారు ఉపన్యాసకులుగా కార్యక్రమం చూచాను కాకు కొంత భయం కలిగింది తర్వాత 'The Speaker and the Debator' అనే పుస్తకం తిరగవేసేటప్పటికి అర్థిక నిర్వ తిగా చూచింది నిమ్మట వెళ్లాడలో వారి యింటికి వెళ్ళాను కాకు అప్యాయంగా చూట్లా చాలు పేకట్టాడు పాయంకాలం అయిదుగంటలకు కలుపుకున్నారు వచ్చేకాను పాయంకాలానికి ధవళా శ్రీనివాసరావు నేను పేపరులో బండిపద్ద ఉన్నాం. సత్యనారాయణగారు వచ్చి 'ఏమండీ!' నేను ఈ పూట ఒక పనిపల్ల అనుకుని వచ్చింది రేపు ప్రొద్దున్న కనపడుతుంది చెప్పండి ఈ పూట మీతో చెప్పవలసి వచ్చాను! అని చెప్పి వెళ్ళారు. నేను ముందు వెళ్లాను కాకు తర్వాత వచ్చారు కంధిమెట్టులో కలిగిన 'యుద్ధకాల కావ్యం' అనే శీర్షికపై పన్ను మాటాడ మన్నారు. ముందు అక్కడివారు కొందరు మాట్లాడారు చివరకు మా యిద్దరివంతు వచ్చింది. సత్యనారాయణగారు పన్ను ముందు మాట్లాడ మన్నారు. నేను నేను పోయే ముందు రెడ్డిగారు పన్ను పలకించి కొంత చెప్పారు. పెద్దలకు పనుపక్కరించి నేను నిర్ణయంగానే మాట్లాడాను. అప్పటికి మన కంటా స్వాతంత్ర్యం లభించలేదు పరిపక్వ నీ అయిదేలా పోలీసులు ఉన్నారు కా ఉపన్యాసం పూర్తి అయింది అక్కడ ఉన్న మిత్రబృందంతో పన్ను 'మైథిలీ' ముండికొన్ని పద్యాలు చదవమన్నారు. 'కాకద్వి పుస్తకంలేదు పోటికి రావు' అన్నాను వారి గ్రంథాలయంనుండి ఒక ప్రతిని తెచ్చి యిచ్చారు చదవక తిప్పింది కాదు. చదివాను కా పంతం అయిపోయింది సత్యనారాయణగారు చేరారు మాకు పూర్వం కీ శ్రీ తనకు గ్రంథాలయంనుండి పుస్తకాలు లభించడంలేదనీ, స్త్రీలయెడల నిర్యాణ మనుడిన మనుషుల మనసులు, యెన్ని విధాల, ఎన్ని పంక్తుల్లో రాతివిగ్రహాం కింద మూడో పెట్టి

భగవాన్ కి మనుపులేచి ఆపలేమను అవుతున్నప్పుడు ఓసారి వారికి ఎటాగో సయం చెయ్యాలనే ఆదుర్దాలో, కాకు పని చేస్తిన ఓ పోస్టుమాన్ పని గారు తంజావూరు దగ్గిర ప్రసిద్ధి కెక్కిన పద్మయమ్మ జీ కాలయానికి డబ్బు పంపి, అర్చనలు చేయించి ప్రసాదం పెప్పించాను ఆ ప్రసాదం భగవాన్ కి అందివ్వాలి, అప్పటికి భగవాన్ దగ్గిరికి వొచ్చాడు, భగవాన్ తో మాట్లాడ మనుకొని నిశ్చయంగా ఉన్నాయి. మేము భగవాన్ దగ్గిరికి వెళ్లడం పెద్దలు చూచారా, మమ్మల్ని ఆశ్రమం లోపలికి తీసుకుపోతారు. అందు కని భగవాన్ ని ప్రార్థించుకుంటూ పరోయాంకోపం చూస్తున్నాము. మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి ఎవరూ లేరు మేం ముగ్గురం పిల్లులమల్లే లోపలదూరి, భగవాన్, మేము మా పరోక్షాన్నం కోసం పద్మయమ్మకి అర్పణ చేయించాము ఆ ప్రసాదం మీకు తీసుకొచ్చాము" అన్నాము, ఏం కోపపడ కారో అనే భయంతోనే కాని కాకు మా మాటాడియాలేదు, మా భక్తిశ్రద్ధల్ని మాత్రమే గమనించి వుంటారు.

కాకపోతే పద్మేశ్వరుడికి జబ్బుచేసి పద్మయమ్మ ప్రసాదం వద్దు అని చేస్తుందా?

భగవాన్ ఆ విధాన మంపకుండాలని చాలా అదరంతో తీసుకుని, మొదట పెట్టుకుని, పొంటికి రాసుకుని, ఆ పదుపుమీద మా పెద్దగా దుద్దు కున్నారు. పద్మయమ్మ మహత్త్వం గురించి మాట్లాడారు. మేము ఎంతో తృప్తిపడి పంతోషంతో వొచ్చేసాము

ఏ విధాన, ఏ కారణంతో, ఎట్లా ఏ భక్తుడు అయినని ఏమిపిస్తే అదిధంగా వారి అంతస్తులోకి ఆయన వారికి తృప్తి కలిగించేవారు. అదేకదా దైవత్వమంటే! భక్తపరాధీనుడు తత్త్వ రుడు. ఆ భక్తుడి భక్తి ఏ అంతస్తులోని దైవానికి అయినా సరే స్వీకారార్హమే పన్నిన ప్రత్యక్షంగా చూపారు, భగవాన్

విశాఖపట్నం దగ్గిర మూరపోట గ్రామంనించి కీర్తిని పెట్టెలో పెట్టి తీసుకొచ్చారు ఆశ్రమం సుమంలోకి ఒకరు రాత్రి ఎవరి మీదనో వారికి ఒక్కడే కొడుకు అతన్ని భగవాన్ బతికిస్తారని వారికి ఆశ భోజనంచేసి అతని రాత్రి పదంటివరకు భగవాన్ తో చెప్పకుండి భగవాన్ ఏమీ మాట్లాడి లేదు వారు వూళ్ళో వెళ్ళారు. తెల్లారి దాకా చూసి చూసి వెళ్ళారు. తెల్లారి తరవేళకు ఆ కీర్తి నని

తరవాత భగవాన్ అన్నారు.

"నిర్వాణంతో వారు మాట్లాడారు కాని ఒకర్ని బతికి పోతే ఇంక ఈ బతికించడానికి అంతం వుంటుందా?" అని

తరవాత రెండు రోజులు వున్నారు వారు వెళ్లేటప్పుడు దుఃఖముంతో మరిచి పట్టుతో వెళ్లారు. వారికి కొడుకు బతికినంతకన్న అయింది వారికి.

"విశ్వనాథ", "గడియారం" "మధునాపంతుల"

శ్రీ అంబటిపూడి వెంకటరత్నం

విషయంలో పుదుపులు నివాదరణ పిల్చారు ఆయన చేశాడు. కాకాళ్ళ కర్యనుండి. పనుపక్కరించాడు పన్ను పచ్చింది ఒక బూడిదరంగు చేరాన జీతో అదిరంగు టోపీతో చేశాడు పోయి కదనం పదివిడుపు కొన్ని పనుకా ఉ పదివి వచ్చాడు అందరి వంకు అయిపోయింది అందరం అక్కడ కక్కడ కూచున్నాం మే మిద్దరుపురం ఒకచోటమాట్లాడుతున్నాం "వెంకట రత్నం గారూ! ఇదివరకు కంఠే మన కాంధవ్యం ఇంకా దృఢమయిందండీ ఇప్పుడు" అన్నాడు. అదెందుకో కా కర్థమయింది. 'చంద్రలేఖ' చదివకా దిని కాని ముద్రణకు కావ్యత్రయపద్య కుల ఎత్తుకొని కావ్యాలు ప్రాయడం రచించింది వేదశాస్త్రిగారి కావ్యం మహా కావ్యం ఇది వరకు చెప్పినట్లు ఖండ కావ్యాల యుగంలో మహా కావ్యం ఎత్తుకొని నిర్వహించడం దుర్గ భేదం ఎందుకంటే పెద్దకోటి పాండిత్యాలు లేవు ఉన్న కొంచి పాండిత్యంతో మహా గ్రంథానికి పూనితే నిర్వహించడం కష్టం, కుప్పలాలు కావాలి నిండు మనిషులు కావాలి దాంపత్యం కలిగి కాదు రామాయణం కథా ప్రారంభం లో పద్యం చూడండి. ఎట్టి ఆశ్చర్యకారకంలో

'ఆకర్ణ నిత్యత్నుకొలాన్యకచ్చిన్న మ్ము'అనే ఋషి వాక్కుకంటే కాక్కు మహా కావ్య ప్రారంభానికి ఉపక్రమించిందో! ఇదంతా కావ్యనిదారతత్వంలో మమర్థనం చేయవలసిన విమర్శ, కరా మర్శ, వారికిది తోటు కాదు మమ్మల్ని మాత్రం విశ్వనాథ సాహిత్యం ఇటు వంటిదనీ, దాని నిటువంటి అర్థ తనం కాదు గ్రహింపదగలదని తెలియజేయాలి మాత్రం దవిమాత్రం!

గడియారం

గడియారం అనగానే కాకు మా గడియారం రామకృష్ణశర్మ గుర్తుకు వస్తారు శర్మ శ్రీ శివరామశాస్త్రి గారి పుత్రుడు శర్మగారు శేష శాస్త్రి గారికి పుట్టిన పుట్టరికమని విన్నాను శ్రీ శేష శాస్త్రి గారి శివ భారతం అనే కావ్య మొకటి దాన్ని తుదిముట్టు తన కాకు నేపప్పటికే 'మైథిలీ దేవి' వి రచించి ఉన్నాను మైథిలీదేవి మహా రాష్ట్రి కారికి శివాజీ మహారాష్ట్రానికు మహా రాష్ట్రుల కార్య పాలనాలు శిక్షణాలు కార్యాలు జరగుతున్న తీరులో అందువల్ల ఆంధ్రులమైనా మహా రాష్ట్ర కథలను ఎత్తుకొని కావ్యాలు ప్రాయడం జరిగింది శేష

నె నెరిగిన కవులు

(రచన వేజీ తరువాయి)

వీస్తూఉండగా 'ఆంధ్రపురాణం' కంటబడింది

మధునాపంతుల

ఇది మహాకావ్యంకాదు పురాణం చరిత్రను పురాణంగా రచించాడు ఒక్కొక్కపర్వం ఒకకథ కావ్యఖండకావ్యసంపుటివలెవుంది అయినా ఒకటే ఆంధ్రులచరిత్ర అందువల్ల ఖండకావ్యసంపుటి అనడానికి వీల్లేదు కాప్రాణం లేచివచ్చింది అపద్యాలు తడుతుతుంటే కాపురారితో కాంధవ్యమున్నటే భావించాను రచనలోకూడా ఎవరికో పద్యాలు చేసు చదువుకున్నట్లు అనుకోవేలేదు గ్రంథమంతా రసవత్తరంగా రచించాడు ఆంధ్రుల చరిత్రను ఇలా వ్రాయడమనే ఊహ కాకినాడ వరకు తోచనేలేదు విశ్వబాధవారి ఆంధ్రప్రశస్తి, అట్టుపంటదే పర్యాదుర్గోత్సవుల గ్రంథం ఒకటి దూదాను అది ఖండకావ్యాల సంపుటులు అనవచ్చు ఇందులో ఏకత్వం పొధించడానికి ఒక కృషి చారిత్రకంగా కనబడుతున్నది ఏదో ఒక కావ్యవస్తువుతోపం చరిత్ర నశ్శ్వేషించడం అనే అలోచనలో పడి చేసుకున్నాడేగాని ఈ సూత్రధారికి రచనలో అంతరించలేదు వారి గ్రంథం చదివి మూలాను నిజంగా ఆంధ్రులకు తెలిసిన గ్రంథం ఆంధ్రులు గర్వించదగిన గ్రంథం ఈనాటికి నిర్మింపబడ్డదను కున్నాను ఇంకా అనుకున్నాను, ఇది రెండు పాదింపబడే మహాంధ్ర రాష్ట్రానికి పూజ్యగ్రంథంగా గ్రహింపబడాలనీ, వారికి కొప్పు సమ్మానం జరిగితే కాకుండునునీ, ప్రతి విద్యాలయం, ప్రతి గ్రంథాలయం కాన్న తప్పక కొని మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణ కళ్ళ దాన్ని పూజించి ఊరేగించాలనీ-ఏమేమో బహువిధాలుగా అనుకున్నాను

శ్రీ శాస్త్రిగారికి మూడా మహాకావ్య రచనకు తగిన కథాంశం ఒకటి దొరకం ఆంధ్రత్వం చెప్పాలే బహుకథలను రచించి ఉడిమే మనకు ప్రస్తుతమున్న అవకాశమని నిశ్చాంతం చేసుకున్నారు కాబోలు అనుకున్నాను

మధుపులువారే కవిత్వంలో నిండిన ఆంధ్ర పురాణంవంటి పద్యగ్రంథం మనకి ముఖ్యమచ్చినట్లు లేదు ఇది ఆంధ్రుల అదృష్టం అదిన్నీ మహాంధ్ర రాష్ట్రావతరణవేళ మహాంధ్రంలోని బహుచారిత్రక ఘట్టాలను వర్ణించేది కావడం, దానికి మహాకావ్యత్వసిద్ధి కలగడం, నిర్దుష్టం కావడం ముఖ్యంగా ఆంధ్రుల కాదరణీయం కావడం తెలుగువారు చేసిన తపస్సుకు ఫలమని నా విశ్వాసం

'పాలపమం దప్పి పుట్టువాడు
భుక్తులు పట్టెడి తాటియాకు గ
ట్టలు పెపుడెప్పుడో పుడమి
దాగిన కాపురాశి, పస్గు బా
రలబడి పప్పు పుట్కిటి పు
రాణములున్, సనిమాయు శిల్పముల్
తెలుగు చరిత్ర తొల్లిటి గ
తిన్ కచియించును గొంచి
యమ్ముగన్'

కాబట్టి, ఇదమిదమని గట్టిగా నిర్ణయించుటకు వీలులేని ఆధార ఖండాలతో జాతి చరిత్రను నిర్మించడం కడుంగడు కష్టతరమే యిష్టం అయిన పని ఉన్నదాన్ని ఎలాగో అతుకుపెట్టు కోవాలే కొంత తెలిసి కొంత తెలియని చరిత్ర దీన్ని పర్యవసానాను కావ్యపరిభాషలో—

"అతి మనుజు మేలి మునుసులో
నంపగిందు
కాంధ్ర చారిత్రి సురసుందరాంగి
సాగసు
మనకు పండుపుగా నెందు కొనెడి
నిరిక్షి,

నోచువాడె, రసజ్ఞత మోచువాడు
కనుటకీ కవ బడవి ఆంధ్ర వధూటి
సౌందర్యం ఇది వరకు కవులచే వర్ణింప
బడ్డది—

"అజరాటను కాంధ్ర వధూటి
చొక్క పుం
జనుగవ రీతి యనీ
"కన్నియు చిన్ని పాన్ని మే
ల్మాతల దన్ను దోయిపరె"నని
వని ఉన్నాం కాని, ఆ పోలికను
చరిత్రకు బట్టించి ప్రస్తుతానికి సమన్వ
యపరచడం ఎంతైనా సమంజసం
నిజానికి పూర్తి చరిత్ర లభ్యం కాలేదు
తెలిసీ తెలియని చరిత్రలో మూడా
వసంతాంధ్ర సౌందర్యం ఉందని కావ్య
పఠనకు మనకు ఉత్సాహం కలిగిస్తు
న్నాడు శాస్త్రిగారు

అయితే ఒక్క విషయం చెప్పవలసి
ఉంది అన్ని పర్వాలు ఒకే విధంగా
ఉన్నాయా అంటారు అది ఏమంటే చరిత్ర
మైన ప్రశ్నకాదు కవి మహాకావ్య
దీక్షబూని కలమెత్తి మూడున్న వేళ
అన్ని పద్యాలూ ఒకే విధంగా ఉం
టవా అంటే కొమ్ములు తిరిగిన కొమ్ము
గాడికి కూడా అసాధ్యం

'పధూతో పధివిమృతి'

జయదేవుడు కవిరాజ రాజా, అను
కున్నాం అష్టపదులున్నయ్

లలిత లవంగలతా పరిశీలన అన
పాదంతో అరంభమైన అష్టపదిలో
మొదటి చరణంలో మాధుర్యం నిమ్నుతి
ఏకింట్లో ఒక దానిలో పన్నా
వచ్చిందా అంటే రాలేదనే చెప్పాలి

మను చరిత్ర చూడండి మొదటి
మూడిన్నాపాలు ఒక తీరుగా ఉంటవి
ఆ పైని ఏమంతి మనకు ఆకర్షించలేవు

పారిజాతాపహరణంలో మొదటి
ఆశ్వాసంలో ఉన్న మాధుర్యం అపా
రం నిమ్నుటది మనం చదవక్కర్లేదని
పిస్తుంది అంతమాత్రంచేత తిమ్మన కవి
త్వం తక్కువైందని మన మూహ పడ
రాదు

ఈ మధ్య ఏలూరునుండి కాకి
ఉత్తరం వచ్చింది మీ గ్రంథాలలోని
కల్లా రసవంతమైంది నాకు పంపమని,
కాశీం తోచలేదు దేవులపల్లి రామా
నుజ రావుగారు ప్రణయ కాపీని
అన్నిటికన్న మిన్న అన్నారు. పింగళి
లక్ష్మీకాంతం గారు, వేదుల సత్య
నారాయణగారు మైనా దేవి చాలా
బాగుందన్నారు "బస్సులందు" అన్నిటి
కంటె శ్రేష్ఠం అని కొందరు. "చంద్ర
కాల" ప్రచురం అని కేశవపంతులవారు
ఇట్లా అభిప్రాయములు భిన్నాలుగా ఉన్నవి
కాకపోతే బాగుండి లేదనీ, ఇంకొకానుంచే
దేదో రాయాలనీ ఆకాంక్ష కాబట్టి
కవి ప్రాపిన ప్రాతమను నిర్ణయిం
దడంలో ఒక హృదయుని పలకోను
గ్రహించడం కావ్యం అట్టి పాడు
Ruskin

'Whatever bit of a wise man s work is honestly and benevolently done, that bit is his book, or his piece of art It is mixed always with evil fragments illdone, redundant, affected work, But if you read rightly, you will easily discover the true bits, and those are the book

ప్రతిభాది కవులుగల కవి రసాదిమధ్యే తిక్తయింగాని విశ్వాసంతో నిండు హృదయంతో కళాఖండాలను తీయస్తాడు అయితే ఆ ఖండాలమట్టు కొంతి చెత్తా చెదారంఉండవచ్చాడానికి వీల్లేదు పరిపైన పాకపడు కన్ను పెట్టకొని ఉదివిపట్లయితే జోగులువలె ఆ కావ్య మణులు దొరుకుతై అని కవియొక్క కవిత్వం అనిపించుకుంటై దాన్ని గ్రహించడం పహృదయుడి ధర్మం పరిపైన కవియొక్క కావ్యాన్ని చదివితే పరిపైన పహృదయుడి ధర్మం ఇది అంటున్నాడు Ruskin అతని పలకోను ప్రతిపాదపడు తీసుకోవడం నుంచిది. భాగవతమయినా, భారత మైనా ఏ భాషలోని ఏ మహాకావ్యమైనా అంతే కాబట్టి పాఠకుడు పై ధర్మాన్ని పాటించి ఆంధ్ర పురాణాన్ని చదివితే కావ్యమణులు లభిస్తయ్ మహాకవి సందర్భన మూడుంది.

శాస్త్రిగారిపటం సంస్కృతి పత్రిక కళ పంచికలో చూచాను ఆంధ్ర రచయితలకే శాస్త్రిగారి గ్రంథం ఇది వరకు మూచాను కాని వారిటువంటి పనుర్వతకలవా రసుకోలేదు వారిని చేసు చూడవట్టుగాని, వారితో మాకు పరిచయం లేనట్లుగాని నా భావంలో లేదు వారు నాకు సన్నిహితులనీ, ఆప్తులనీ ఎందుకో నా భావన వారి పద్యాలు చదువుతూ ఉంటే అంత ఆత్మీయతతోడి అనుభవం పొందుతాను కాబట్టి 'శతెరిగిన కవులలో' వారి పాకవిని ప్రాయ పాపాకింతు న్నాను

ఈ రీతిగా రామాయణకర్తగా విశ్వ బాధనూ శివభారత కర్తగా గడియారం కాశీనీ, ఆంధ్ర పురాణకర్తగా మధునాపంతులను చేసుకుంటే రీతిని చూచిం లాను మరి కొందరిని గూర్చి ఇంకొక సారి ఇప్పటికి సెలవు

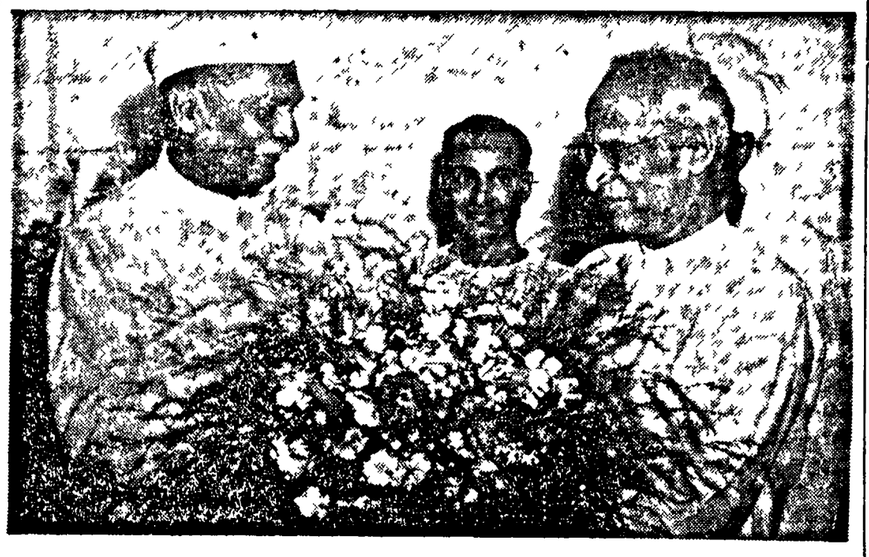

డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్‌కు సెప్టెంబరు 5 నాటికి 68 ఏళ్లు నిండాయి రాష్ట్రపతి అభినందిస్తున్నారు.

రాధాకృష్ణ ప్రశంస

(శ్రీ పైడిలక్ష్మయ్య)

కం॥ శ్రీ, ధాత్రి, సతివిభుండున్
రాధారమణుండు, విబుధ-రంజనుండున్, 'శ్రీ
రాధాకృష్ణ' బుధోత్తము
నీ ధర, దీర్ఘాయు వొనఁగి-యేలెడుగాతన్

తే॥ భరతభూమి కుపాధ్యక్ష-పదవి నంది!
రాజనీతి వెంతో యర్హుఁడై-రమ్యగతిని!
ప్రాజ్ఞ లేస్థానమునకైన-పాత్రులనెడి
నుడిని, రూఢిక జాటి తియ్యెడ, గుణాఢ్య!
శ్రీ చిరాయువులను గాంచి-చెలఁగుమార్య!

తే॥ నాఁడు గీతామృతంబుచే-నరునిదాప
మడఁచె గోపాలకృష్ణుండు-నరయ, నేఁడు
తత్త్వబోధామృతంబుచేఁ-దనిపి లీవు!
పంచఖండములందలి-ప్రాజ్ఞవరుల,
ధీమణీ! మీదు ప్రతిభ ను-తింపఁదరమె!

తే॥ భారతావని మీబోఁటి-భవ్యమతుల!
తత్వవేత్తల, ప్రాజ్ఞుల-త్యాగగుణుల
వీరుల, మహాత్ములను గాంచి-వెలయుకతన
ఘనత స్వాతంత్ర్యము గడించి-దినదినాభి
వృద్ధిఁగాంచెడి సర్వస-మృద్ధి యగును!

తే॥ దేశదేశంబులందు నీ- దేశప్రతిష్ఠ
విమల కీర్తిప్రతిష్ఠలు-పెంపుగాంచు
చున్న వనఁగా, భవాదృశు - లుండు కతన!
గాదె! తత్త్వవిశారద!-కర్మవీర!
పందనంబులు గొను మిదె—వందనీయ!

కర్నూలులో గత వారం జరిగిన శిశుప్రదర్శనలో, శిశువులకు శ్రీమతి సంజీవయ్య బహుమతులిచ్చారు.

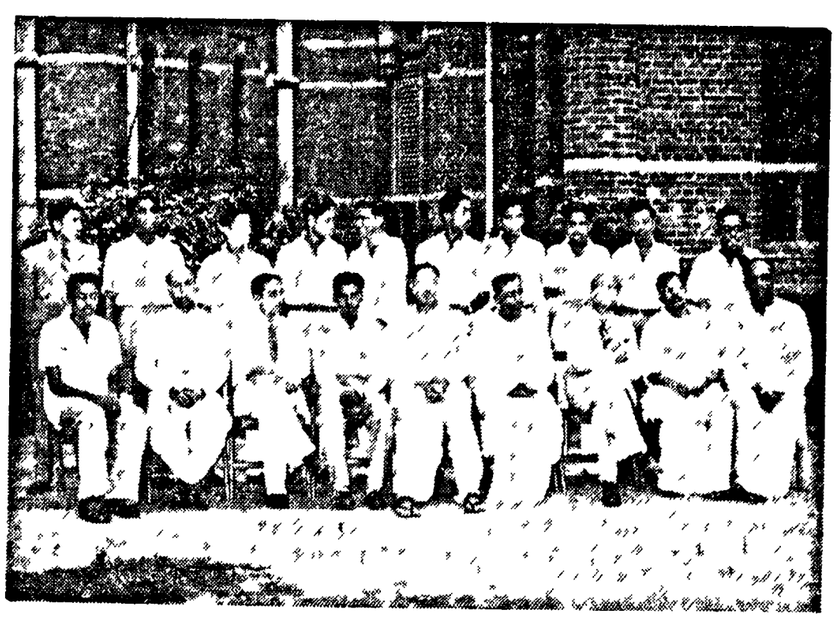

మద్రాసు వ్యాయామ్రమ కళాశాల ఆంధ్రసమితి సెప్టెంబరు 4 న శ్రీ పట్టాభి రామారావు అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రసంగించారు.

వారఫలాలు

1956 సెప్టెంబరు 9 తేదీ మొదలు 15 వ తేదీ వరకు

గ్రహస్థితి

రవి-శుక్రులు (సింహం) శుక్ర కుజుడు (వృశ్చికం) బుధుడు (కన్య) గురుడు (కర్కాటకం) శని - రాహువులు (వృశ్చికం) చంద్రుడు (తుల వృశ్చిక-ధనస్సు-మకరాలలో)

గ్రహరాశ్యంతర యోగములు

11 రవి-కుజ (సమసప్తకం) శుక్ర-రాహు (నవ పంచమం) 18 బుధ (త్రికోణం)

అర్థ (వస్తుధారణ) భవిష్యం

ప్రత్తి నూలూ - వస్త్రాలూ

12 వరకు మందీమాంద్యం-14-15 ల్లో స్వల్ప లేశ.

వెండి బంగారములు

10-11-12-13 ల్లో మందీ మాంద్యం-హెచ్చుతగ్గులు-అనంతరం అమ్మడం లాభకరం-వరకు విడుదలకు ముందు అవకాశములు కలుగును 14-15 ల్లో హెచ్చుతగ్గు లేశ—

అముదాలూ- వేరుశనగలూ

10 13 ల్లో మంచి మందం 14-15 ల్లో అభివృద్ధి—

రంగులూ - రంగువస్త్రాలూ

కుజ-శుక్ర సమసప్తకవారం కొంచెం రంగుపత్రములూ (Bombay Dyeings) రంగులలో మంచి మార్పు యిచ్చును 10 - 11 - 12 - 13 ల్లో హెచ్చుతగ్గులు-రాగి స్వల్ప అభివృద్ధులకు తృప్తిపడి కొనడం మంచిది

కాకా ఇనుములూ - ఇతర లోహములూ

కాకా ఇనుములు (T ordy) హెచ్చుతగ్గు ఇనుములూ (I IRON) ఉక్కూ, కంచూ, గ్రహణా తిన్నగు 14 స్వల్ప లేశ మందగ-రాగి నిలకడగా యుండును

ఔషధములూ - రసాయనములూ

ఈ వస్తువుల వ్యాపారము ప్రోత్సాహకరముగా యుండును గ్రహణా రాలు హెచ్చును

ధాన్యములు - ఇతర ఆహారదినుసులు

బరీ గోధుమలూ హెచ్చు ధరలలో నిలకడగా యుండును. చౌక కూ-పెలమూ-తక్కెడా కొంచెము తగుమ మిరియాలూ - మిర్చీ కాకాంతకు లోపుగా (14 15 ల్లో) కొనడం పై రెండు వారములకూ లాభించును.

రైతులకు

11-15 ఎరువులు చలువకూ - నాటుటకూ - కాపులు త్రిప్పుటకూ అనుకూల దినములు

మీ లగ్న (రాశి) ఫలం

మేషం (అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1-వ పాదం)

ఈ వారంలో రవి, కుజ, బుధ, శుక్ర, శుక్రులు అనుకూలంగా ముఖ్య గ్రహములు ప్రోత్సాహకరంగా పుండడంవల్ల పంపుంలో గౌరవానికి, పెద్ద రాబడికి లోటు లుండదు పనుయానికి తగిన ముద్దత్తు కలగడంవల్ల కాకర వ్యవహారాలలో విజయం సూచనలు కనబడుతవి పుణ్యక్షేత్రములూ పుణ్య పురుషులూ దర్శించడం కలుగుతుంది కుటుంబంలో యితరులకు చిన్న చిక్కులు తీల దొర్తువని 14 శుభ వార్తలు, విందు వినోదాలూ

వృషభం (కృత్తిక, 2,3,4 రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పాదాలు)

ఈ వారంలో కుజ, శుక్రులు అనుకూలంగా ఉద్యోగంలాంటి స్థిరమైన ఆదాయం కలవారి పరిస్థితులు కొంత ప్రోత్సాహకరంగా యుంటవి వ్యాపారాలలో యుండేవారికి డబ్బుకు సంబంధించిన చిక్కులు ఎక్కువగ అవుతవి. ఆరోగ్యం కూడా తృప్తికరంగా యుండదు. బద్ధకంతో అనేక అవకాశాలు పోగొట్టుకొంటారు. కొత్త వ్యవహారాలలో అనుకూలత ఉంటుంది వారాంతంలో పరిస్థితులు కొంత అసంతృప్తికరంగా పుంటవి.

మిథునం (మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3, పాదాలు)

ఈ వారంలో బుధ, శని, శుక్రులు అనుకూలంగా. (రెండవ మూడు వారాలు వారాలకన్నా యీ వారం కొంత బాగుంటుంది డబ్బు కొరతవల్ల ఆగిన వ్యవహారాలు యిప్పుడు పరిష్కారం అవుతవి వ్యవహార విజయంకూడా కలుగుతుంది ఇంతవరకూ ఆగిపోయిన పుణ్య కార్య ప్రయత్నములలో నిర్ణయం ఏర్పడుతుంది వారాంతంలో ఆప్తులు రావటం, శుభ వార్తా యోగక్షేమాలు తెలియటం జరుగును

కర్కాటకం (పునర్వసు 4 పాదాలు, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

ఈ వారంలో గురు, శుక్రులు అనుకూలంగా. ముఖ్యగ్రహాలు అధ్యాత్మికాభివృద్ధికి ఎంతైనా సహాయపడుతుంది పట్టా, పేరులూ మొదలైనవాటికూడ కార్యాలు లాభకరము మీ అంతరాత్మకు మాటిగా తిలకెట్టే ప్రతి ప్రయత్నం విజయవంతం అవుతుంది ఉద్యోగవృత్తులలో పాటి వారితో కొన్ని పేచీలు కలుగుతవి సంఘంలో గౌరవప్రతిష్ఠలలో లోటు కలగకుండా జరుపుకుపోతారు. వారాంతంలో జరిగే ప్రయాణాలల్లో కీలు మరోకటిపెట్టు పైకి పోవడానికి అవకాశం ఇస్తుంది వ్యాపార వృత్తులలో రాబడి సాధారణంగా వుంటుంది యీ సందర్భంలో మీరు తలపెట్టే కొత్త ప్రయత్నాలు కొంతవరకు ఫలితాలిస్తాయి కూడా వస్తవి ఆరోగ్యం విలకడగా యుంటుంది 9, 10 శుభ వార్త లూ పెట్టుకోబడి 14 స్వల్ప అనారోగ్యం.

మదరాసు ధరలు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 7:

బంగారు పండి పేటి మధ్యాహ్నం 1 గంటకు వరకు 1-8 ఎడ్వర్టైజ్డ్ మార్కెట్ రేట్లు టాప్సుతో పవర్ రు. 67 14 0
పెట్టాబంగారం తులం రు. 108 14-0
మూడ బంగారు రు. 102 6-0
వీసువండి తులం100కి రెడి 175-12-0
వెండి ధర రు. 1-12-6

పేరుకి ధర

(551 పౌ॥ 1-8 ఎడ్వర్టైజ్డ్ కిడ్డింగులు పెనిసిన్ సల్ఫాటాక్సోతో పవర్, డిపెంబరు రు. 168 172
పేరుకిన సూదికి ఎడ్వర్టైజ్డ్ విలువ 8% 500పౌ) రెడిచిల్లరధర 331-0 0
పెంకాయసూదికి (87½ పౌనులు సల్ఫాటాక్సు అడుగు, అంబుసూదుల్ రు. 27-0-9
ఎం ఎస్. (బ్రాండ్ దర్జా 27-12 9
రాళ రు 27-0-9

ఆముదం

తిరువళూరు (500 పౌ) రు. 295-0-0
కాన్పూరు (329 పౌనులు) 95 0-9-96 0 9
బ్రిటిక్,బిపెర్డ్‌మార్ (కలకత్తా) 92-0 9

ఆదోని పత్తి వేరుశనగ ధరలు

ఆదోని, సెప్టెంబరు 8: ఈ నెల 1వ తేదీతో అంతమైన వారంలో యిక్కడ పత్తి, వేరుశనగధరలు యీ విధంగా వున్నాయి

పత్తి (892 పౌ॥ తూర పుట్టి)

తుంగారి	వరకు లేదు
ఫారం	రు. 140
లక్ష్మి	రు 170
మూడి	
తుంగారి	వరకు లేదు
ఫారం	రు. 885 నుంచి 899
లక్ష్మి	రు 425

పత్తి గింజలు రూ 1-8

ఫారం	7-8/4 8 పౌ॥
లక్ష్మి	8½ పౌ॥ నుంచి 8 8/4 పౌ॥

వేరుశనగకాయ 28 పౌన్లు

పచ్చి వేరుశనగ	రు. 6-10-6-6-18 6
తీగవేరుశనగ	రు. 6-9-0-6-12-6
వేరుశనగ గింజలు :	581 పౌన్ల పుట్టి
	రు. 162-8-0 165

పంట్యాల ధరలు

మూడి 784 పౌనులు కెం	845
మిగతా రకాలు లేవు	
పత్తి గింజలు 1200 పౌనులు	
కెం 14	160-165
వేరుశనగకాయ 28 పౌ॥	6-4-0,6-5 4
వేరుశనగ గింజలు 581 పౌ॥	పుట్టి 160 165

తిరుపతిలో ప్రభుత్వ బ్యాంకు శాఖ

తిరుపతి, సెప్టెంబరు 8: ప్రభుత్వ బ్యాంకు శాఖను గత నెల 31 వ ప్రారంభం జరిగింది శ్రీ ఆర్ కాటమరెడ్డి అధ్యక్షతన సమావేశం జరిగింది

శ్రీ యస్ కృష్ణమూర్తి అయ్యంగారు విశేష పదుపుతూ స్వాగతమిచ్చారు. బ్యాంకింగు సౌకర్యాలు విస్తృతం చేయడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యమని చెప్పారు ప్రభుత్వోపయోగాలకూడా నిర్వర్తించడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నవని ప్రజలు యిక దండ్రగిరికరకు పట్టణానికి వెళ్లకుండా వెళ్లకుండా వుండవచ్చనీ అన్నారు. దేవస్థానం కలిగిస్తున్న పదుపాయానికి కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

శ్రీ మువ్వాళ్ రామానుజం ప్రారంభం చేశారు బ్యాంకుకు ప్రోత్సహించవలసినదిగా శ్రీ కాటమరెడ్డి కోరారు.

శ్రీ కృష్ణమూర్తి అయ్యంగారు తండ్రిగా కృప్పించారు

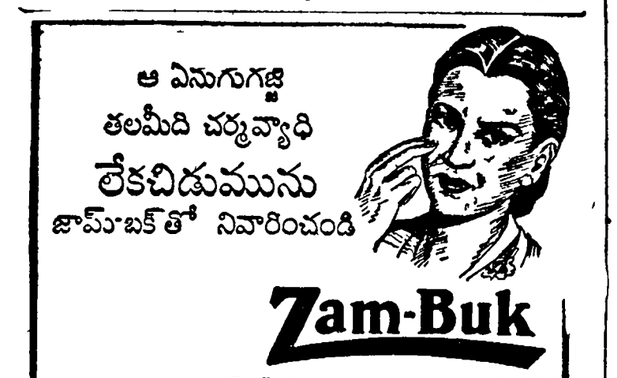

జామ్-బక్ చర్మవ్యాధుల నివారణకు ప్రయత్నంలో సర్వోత్కృష్టమైన మలామా జామ్ బక్ ఒడిపిడు పుండ్లను మాన్పుతుంది; తీపను పోగొట్టుతుంది. జామ్ బక్ చర్మం లోపికి ఇంకి, వ్యాధిగ్రస్తమైన చర్మం పొరలను కమిత్తి మెలనిన్ చర్మానికి తిరిగి సర్వస్వరం సౌందర్యం ఆరోగ్యం చేకూర్చుతుంది విషపుపుండ్లు, వ్రణాలు, వాపుల నివారణకు, క్రిమి కాటు విషాన్ని హరించుటకు, ఒరిసి, అంటి పుండు పడిన పాదాల బాధోపశమనానికి, బాధానివారణకు కూడా జామ్-బక్ అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

జామ్-బక్‌లో అమూల్యమైన ఇతర ఔషధద్రవ్యాలతోపాటు బాధా నివారణశక్తి, క్రొత్తచర్మాన్ని పుట్టించేశక్తి, ఇంకా ఇతర మూలికా అంగం క్లోరోఫిల్‌కూడా చేరివున్నది.

జంతువులకొవ్వు చేరలేదని హామీ కలదు
జామ్-బక్ మీదగ్గర ఉంటే ఎప్పటికీ పేరే

మందుల వ్యాపారి అందరికీ లభిస్తుంది

హోల్ సేలెంట్లు: జాదా & కంపెనీ, 86, సైదాపేట్ హైరోడ్, మద్రాసు-8

శ్రీసూర్యఆయుర్వేదనిలయం(రిజిస్టర్డ్) పిఠాపురం.ఆంధ్ర

బ్రాంచులు: అనకాపల్లి. కాకినాడ. చోడవరం. తుని
రాజమండ్రి. విశాఖపట్నం. ద్రాక్షారం
విజయవాడ. కొత్తపేట. వాకపల్లి కర్నూలు.

మూర్ఛ, హిస్టీరియా, తీవ్ర ఆస్త్మా, కీళ్లనొప్పి, మధుమేహ, మన్ను కర్మవ్యాధులు రక్తదోషము, పోదమూలవ్యాధులు, అతిమూత్రము, మధుమేహము జ్వరములు, పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ (బిల్ల), ఆమవాత శీత ఋతు కాల, ఋతు పద్ధతము, సంతానము కలిగిపోవుటుండుట, వంధ్య శ్వేత రక్తప్రదరములు మొదలగు అనేకవ్యాధులకు త్వరితముగ పనిచేయు పేటెంటు మందులు కలవు, పరీక్ష ఉచితం. మా బ్రాంచీలలో వివరములు తెలుసుకోండి. బ్రాంచి: భీమవరం కాలాకాలపనిచేయు

వైద్యనిష్ణాత: శ్రీహలంకి వెంకటసూర్యనారాయణమూర్తి

పెండరు నోటీసు

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన పన్నులు చెల్లించవలసి వుండగా కమీషనరు వారి ఆఫీసులందు 18 9 56 నా 4 గంటలవరకు వీలు పరిశీలించి పెండరు తీసుకొనబడి అదేరోజున సా 4 30 గంటలకు తెరవబడును పెండరు ఫారములు, యితర వివరములు ప్రతి అయిదవనుకు ఎదురుగా చూపబడిన డబ్బు మునిసిపల్ ట్రెజరీ ఆఫీసులో చెల్లించి 17-9 56 వరకు పొందవచ్చును

క్రమ నెం	పన్నుల వివరము.	ఎర్నెస్టు మనీ	డాక్యుమెంటు ఖరీదు
1.	గాంధీనగరంలో మున్న మునిసిపల్ హైస్కూలు (కట్టబడుచున్న) కాంపౌండ్ లెవల్ ఎత్తుచేయుటకు సుమారు 80,000 ఘ అ యినుక పన్నులు	రు 250	రు 5-1 8
2.	పెండరు డాక్యుమెంటులో వివరించిన విధముగా మూలిలగల 300 సైజ్ కాలువ్ డ్రమ్ము పన్నులు.	రు. 150	రు. 8-0 9

సి వి సుబ్బయ్యచౌదరి,
కమీషనరు 27-8 56

ప్రొపరైటరు: 1920 సంవత్సరం.
సమస్త చర్మవ్యాధులకు,
తెలుపు మచ్చలు వగైరాలకు చికిత్సా నిపుణులు.
కట్టాకు, పలాస ఉత్తరము.
రెడ్డి & కో, (రిజిస్టర్డు)
గోపాలపురం మార్కు గోపాలకృష్ణ తైలం (కేశం) తైలం రు.

5

జయసింహు ఇంటిముందర రక్త ప్రవాహం, ఆ పెత్తులలో తేలుతున్న ఒక శవం! ఆడ, మొగ, పిల్ల పెద్ద లాదిగా జనం పరుగులమీద, ఉరకలమీద సుంపుగుంపులుగా వచ్చి చూసున్నారు జరీతలపాగ అన్ని పేళ్లూ ఉంగరాలు, పట్టుకోటు, కలిగిన ఆ మృతి శేషం, కౌమోదేవి కుళ్ళుగా నే గుర్తుపట్టారు అతని సుండెల్లోంచి ఇంకా రక్తం ప్రవహిస్తుండడం, ఆచేరువలో నే మూరెడు వాడికత్తి ఒకటి పడివుండడం, గమనించి, అక్కడ మూగినవారందరూ ఎవరో ఘోరులు ఆ ఘోరం చేసి, పరారీ అయివుంటారని గ్రహించారు

జయసింహు ఇంటి ముందర జరిగిన విషయం, అయింట్లోవాళ్లకు తెలియకుండా జరగడానికి అవకాశం లేదని తీర్మానించారు ఆ దారుణ సంఘటన చూడ్డానికి ఆ విధిలోవున్న ప్రతి ఇంటివాళ్ళు ఇవతలకు వచ్చారు కాని ఒక్క జయసింహు ఇంటి తలుపులు మాత్రమే మూసివుండడం, తండ్రికాని, కూతురుగాని, వెలుపలికి రాకపోవడం అందరికీ అనుమానాస్పదంగా తోచింది.

"తలుపులు తీటి పిలవండి ఈ సత్యతో జయసింహుకు సంబంధం ముందు తీరాలి!"

అని అక్కడి మూగినవారిలో ఒకరు గా

"అంగుళింకా పందేహ మేమిటికి 'హో! పన్నా! ఎంతపని చేశావూ— పన్నా!' అంటూ కత్తి దెబ్బ తగిలి, కౌమోదే, కిందపడ్డాడు మేము దూరం నుంచి స్పష్టంగా చూశాం ఈ హత్య పన్నా చేసింది" అని మూసివాళ్లు కొందరు రూఢిచేశారు

వారిలో సురవయ్య కూడా వున్నాడు

"కౌమోదేవి హత్య చెయ్యవలసిన అవసరం, పన్నాకి తప్ప యింకెవరికీ లేదు కాకిండ, సుడ్డాన్ని పట్టుకు పోయాడని, పన్నా ఇంతి పాపానికి చేసింది"

అని సురవయ్య తనకు తెలిసినవిషయ సుంతా చెప్పాడు

"ఇంకా చూస్తారేం? తలుపులుగుద్ది తండ్రినీ, కూతుర్నీ ఇవతలకి పిలవండి తలుపులు విరిగించుకుని లోపల కూచుంటే, హత్యా నేరం తిప్పతుం దనుకున్నారుగాలోలం"

అని కౌమోదికి అధికారులైనవాళ్లు కొందరు గబగబ వెళ్లి తలుపు గడ్డారు. మరికొందరు రీవా రక్షణ రక్షిత బలగంయ్యడానికి పరుగులెత్తారు

ఎందరెన్ని విధాల తలుపులు గుద్దినా, పిలిచినా లోపల్నుంచి జవాబు లేదు తలుపులు తెరుచుకోలేదు చివరకు తలుపులు బద్దలుకొట్టారు సుంపుగా జనం లోపల కొచ్చారుకాని అక్కడ దెవరున్నారు? తిరగలిరాళ్లు, చేట, ఆ చేటలో కొన్ని గోధుమలు, కటుకొనే గుడ్డలు, పంటపాత్రలు కొన్నితప్ప, ఆ యింట్లో మనుషులెవరూ లేరు జనం నిల్లలోయాయి ఒకరి ముఖాల్లోకి ఒకరు చూసుకున్నారు ఇంతలో కొందరు రక్షక భటులు పాయుధులై వచ్చి యింట్లో కొచ్చిన్నారు

"ఇటుగాని, ఇద్దరు స్త్రీ పురుషులు తరుగెత్తుకొచ్చారా?"

అని దళాధిపతి అన్నాడు కడిగాడు

"అ! అ! వొచ్చారు-వొచ్చినట్టే వొచ్చి, పచ్చిక మేస్తున్న కాగుజ్జ మెక్కి పారిపోయారండి కాగుజ్జాన్ని కాకిప్పించాలి" అని అన్నాడు బదులు చెప్పాడు

ఊళ్లో వాళ్లందరికీ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అవసరమయ్యే మనిషి పంతులు కాగయ్య పిల్లలకు బదులు చెప్తాడు పెద్దలకు కోర్టూ, దస్తావేజులూ వ్రాసిపెడ్తాడు పొలం కొలతలు చేసి కాగితాలు చేసిపెడాడు చిన్న చిన్న ఇల్లకు పొగులు చేసి ఇంత ఇటిక, ఇంత సున్నం కావాలని లెక్క గట్టి చెప్తాడు కాపీ పనికూడా తెలుసు పంతులు కాగయ్యకు

ఇన్ని పనులు తెలిసిన పంతులు కాగయ్య గ్రామానికి చాలా అవసరమే

ప్రెసిడెంటుకు కాగయ్య కుడి భుజం మనవుకు కాగయ్య ప్రాణం

ఎవరికి ఎటువంటి కాడైనా కాగయ్యకు ఇప్పుడు పెద్దచిక్కు వచ్చింది, ప్రాణంమీదికి వచ్చింది

'పాపం' అనుకున్నారు ఊళ్లో వాళ్లు 'మన కాగయ్యకు ఎంత ఇబ్బంది వచ్చిందిరా' అనుకున్నారు పన్నాకాదు పైతులు "అంతే కావాలి లేకపోతే అంత మదమా?" అనుకున్నారు మరికొందరు గ్రామీణులు

ప్రెసిడెంటూ, మనవడూ, పావుకాదు రామయ్యా ఏమనుకున్నారో తెలియదు కాని కేసు పెట్టించింది వాళ్లేవని ఊరంతా కోడై కూస్తున్నది

పొలిమేరలో 'పాకా కటీక పరిక్రమ' ఉన్న పంగతి అందరికీ తెలిసిందే కాని ప్రధానోపాధ్యాయుడు కర్మకుమాత్రం తెలియదు

"వాడి మొఖం వాణ్ణేం చదువు చెప్తాడని" కాగయ్యకు ఉద్యోగం ఇప్పించాడు మేనేజరు మొదట

కాగయ్య బడికి అవసరమని పద్ద చెప్పేప్పటికి కర్మకు తిలప్రాణం తోకకు వచ్చినంత పనయింది ఒళో కాగయ్యకు ఉద్యోగం ఇప్పించి వృత్తి విద్యాశిక్షణ ఏర్పాటు చేయించాడన్న ప్రశంస కర్మకు లభించింది

ఊరికి ఉపయోగపడేట్టే కాగయ్య బడికి కూడా ఉపయోగపడుతున్నాడు

ఇంతకూ కాగయ్య చేసిన తప్పేమిటో? అవును ఉన్నట్టుండి హటాత్తుగా వారం పదిరోజులు సెలవు పెట్టి కాగయ్య ఎటో మాయమైపోతాడు

ఎక్కడికి వెళ్లిందీ ఎవరి బడిగికా చెప్పలేదు వెళితే తప్పేమిటికి?

సెలవు అడగడానికి కర్మ కనిపించకపోతే చెప్పకుండా కూడా కాగయ్య గైర్ హాజరవుతాడు. "ఏంచేస్తారూ ఊళ్ళోనేలేరా" అని కర్మ అంటే పండ్రికించి "అవునండీ మీకు చెప్పి వెళ్లాలంటే వీలుకాకపోయింది" అంటాడు అంతే ఎన్నిసార్లు అడిగినా అంతకన్న ఎక్కువ చెప్పడు

2

ఉన్నట్టుండి పావుకాదు కాగయ్య సుటుక్కుమన్నాడు అయనకు ఒక్కగానొక్క మనుమడు చిన్నతనంలో నే ధర్మపోయినాడు పొధారణంగా ఆమె ఊళ్ళోనే ఉండిదు

పావుకాదు కాగయ్య అస్తిని పద్దివి యోగం చెయ్యాలని పెద్దలందరూ పడుం కడ్తున్నారని చూచాయగా కర్మకు తెలుసు

పావుకాదు కాగయ్య, పంతులు కాగయ్యాబాల్యస్నేహితులు పంతులు పరవయ్యగారి పిల్లబిళ్ళ ఇద్దరూ దదుపుకున్నారు ఈపంగతి కొంతవరకు తెలిసి పావుకాదు కాగయ్య అస్తికి పంతులు కాగయ్యను వారిసులు అరెస్టు చెయ్యడానికి సంబంధ మేమిటో మాత్రం కర్మకు తెలియగు

తిండ్రిఆస్తి కూతురుకు కాకుండా చెయ్యడానికి గ్రామపెద్దలందరూ ఏకమైనారు

మనవడుపేరు తెలిసేసే ప్రెసిడెంటుకు అన్నం పహించదు ప్రెసిడెంటు ఆదోవనవస్తుంటే మేనేజరు ఈదోవన తప్పకుంటాడు మేనేజరు పేరుచెబితే మనవడుకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కుతుంది పిల్లింగూడా పనికి కాని పెద్ద అంటాడు పావుకాదు రామయ్యా

"నువ్వెవరి? గుజ్జుపేమిటి?"

"శివనీ పనిమీ గ్రామమువసలుపండీ పెలశో జాలవ్నా కాలేదు, కౌమోదే దగ్గిర వెయ్యిరూపాయలకు కొన్నాకా గుడ్డాన్ని ఒంటేలుకని గుజ్జుందిగా నండి తిరిగి వొచ్చేలోపుగా ఈ ఘోరం జరిగిపోయింది కళ్ళారా చూస్తూ బరగారంలాటి గుడ్డాన్ని జారవిడుచుకున్నాను "

అని ఆ వ్యక్తి ఏమేమో కాలుగుతూ వున్నాడు. అతని గోల వినడానికి కాదని పంచ పాకాలం?

"ఊ! తిరమండి - హంతకురాల్ని పట్టుకోండి"

అని దళాధిపతి ఆరచిన వెంటనే, సిపాయిలు తిరిగి గుడ్డాలను మహా వేగంగా పరుగులెత్తించారు. కనుచూపు దూరంలో కళ్యాణి, ఆ వెనుక సిపాయి గుడ్డాలు, వాయువేగ మనోవేగాలను మించి పరుగు లెడుతున్నాయి వెనుకనుంచి మరికొన్ని గుడ్డాలు తిన్నగా తిరుగు కొస్తున్నాయని పనికట్టగానే కళ్యాణి, గాలిలో లేచి, కేసూలమీద దూకినట్టు పొచాలను నేలపై నిలపకుండా పరుగులు గక్కుతూ పరుగు లెట్టింది వెనుక కళ్యాణి, ఆ వెనుక సైనికాశ్వాలు, అలా ఎన్ని యోజనాల దూరం ఉరకలు పాగించాయో, ఎంత సేపు పరుగులెత్తాయో, చెప్పలేము కాని అదృష్టహీనుల్ని కాగు చెయ్యగలవా చెప్పండంటారా?

పన్నా, జయసింహు తెలుగో పట్టు బడకుండా బయట పడ్డారు వారిని ఉద్ధరించడానికవతరించిన పరమేశ్వరుడిలా కళ్యాణి అవతరించింది తిన్నని పెంచినవాణ్ని కాపాడ్డంకోసం, అది తన ప్రభువుపై కూడా ఆశ్రయించుకుని పైనికులకందకుండా ఇంతదూరం పరుగులెత్తింది కాని ఏంలాభం? అగ్నాపైన కొట్లేద అడ్డమొచ్చింది చుట్టు తిరుగడు మార్గమన్నాడేదు కళ్యాణి నిరసురాలై ఏటివెంట పడ్డ కళ్ళకుని ఆగిపోయింది పోటివెంట పరుగలు గక్కుతూ- శరీరమంతటా దుమటలు కాయస్తూ ఆయాసంతో ఒగర్చుకొంటూ నిలుచున్న కళ్యాణీబుణం, ఆయజమానులు జవ్వజవ్వలకి తీర్చుకోలేదు. అయితే, ముందుపంగతి?

పన్నా జయసింహులు గుడ్డంపైనుంచి కిందపడిరి కాకు. వెనుదిరిగి చూసేటప్పటికి, పైనికుల గుడ్డాలు అరపైలు దూరంలో కనుపించాయి. అలోచించ డానికయినా వ్యవధిలేదు

"ప్రయత్నమంతా వృథా అయింది! ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం?" అంది పన్నా, వొణుకుతున్న గొంతుతో

జయసింహు క్షణంలో కార్యాలు ఉరికిరండి! ఏటికర్భంలో అ రెండు జీవాలూ మరి కనుపించలేదు మరుక్షణంలో పెనికనుకా లాచ్చి జయసింహుకు ముట్టడించాయి దళాధిపతి, గుడ్డంపైనుంచి కింది మరికి

"ఏంపని చేశావయ్యా?" అని తీక్షణంగా అడిగాడు

"నా కూతుర్ని నా ఇష్టమొచ్చినట్టు చేసుకోడానికి నాకధికారముంది మీ చేతుల్లోపడి, బ్రతుకను మరిపం చేసుకోడానికి ఆమె అంగీకరించలేదు" అని జయసింహు అన్నదానికి దళాధిపతి మరింత మండిపడ్డాడు

"అందుకని ఏట్లో తోశావా?"

"అవును ధైర్యముంటే, మీరు కూడా ఆ యేట్లోకి దూకండి-ఆమెను బంధించండి"

తేరిం డబ్బులకోసం కొలువులేసే పెనికుల కా ధైర్య మెక్కడి నుంచి వస్తుంది?

"పాపాలకు తెగించి, పచ్చిన కీవాన్ని పట్టుకో పలపినంత అవసరం కూడలేదు ప్రతికిన వాడివు నువ్వు దొరికినావు గాబట్టి నిన్ను బంధించి తీసుకుపోతాం"

"అందుకు నేను సిద్ధంగానున్నాను"

అని జయసింహు చెప్పిన వెంటనే, దళాధిపతి, సిబ్బందికి పొజ్జ చెయ్యగా కొందరువచ్చి, జయసింహును బంధించి, ఒక గుడ్డం మీద వేశారు వెంటనే గుడ్డాలన్ని తిరుగు ముఖాలు పట్టాయి మార్గంలో దళాధిపతి జయసింహుతో ఇలా అన్నాడు:

"నీ కూతురు కౌమోదే కెందు కయ్యా హత్య చేసింది?"

"నా కూతురే చేసిందని ఎవరు చెప్పారు?"

"మానిన వాళ్ళందరూ చెప్పారు కత్తిదెబ్బతిని, "అ! పన్నా—ఎంత పనిచేశావ్" అంటూ వాడు కిందపడి చావడం చాలా సుంది చూశారు"

అందుకు జయసింహు బదులేమీ చెప్పలేదు

"పన్నా హత్య చెయ్యడానికి కారణ మేమిటీ అని అడుగుతున్నా"

దానికి కూడా జయసింహు బదులు చెప్పలేదు బహుశా అతని మనస్సు అన్యధా లగ్నమై వున్నదేమో! పన్నాను తను చేతులారా ఏటి ప్రవాహంలో తోశాడు అది తను చేసిన హత్యా నేరం కాదూ! అందుకు తిన్నెందుకు శిక్షించాలని అతనబుకుంటే ఆలోచనలో వుంటే

"సరి—ఇప్పుడు చెప్పక పోతే, తర్వాతి, కాయస్థానంలో చెప్పవా!"

అని దళాధిపతి, జయసింహు వింతేమీ అడగలేదు గుడ్డాలు పురాళ్ళి ముఖంగా పాగిపోయాయి

ర

కాయస్థానం-

సర్వాధికారి ఉచితమైన దుస్తులు ధరించి, ఉన్నతాసన మలంకరించాడు కోతాధిపతి, అంతరంగిక కార్యదర్శి అయిన మూర్ఖనేత్ర, అతని చేరువలో మరొక ఆసనంమీద మరొకవ్యక్తి వున్నాడు యువరాజా మరో వైపున, పురప్రముఖులు, కౌమోదే పటుంబీకులు, మొదలయిన వారితో కిటకిటలాడుతున్న కాయస్థానంలో, నేరస్థుని స్థలంలో బంధితుడైన జయసింహు నిలుచో బెట్టారు

అప్పుడు, దళాధిపతి, సర్వాధికారికి జరుగుపర్చిన తీ విధంగా చెప్పాడు

"ఎన్నా, కత్తి విసిరి కౌమోదేని హత్యచేయడాన్ని దూరంనుంచి ఆకస్మికుంది చూశాడు దూచినవాడు పడ

"లోపలికి పదండి. చాలా అవసరమైన పనిఉన్నది మీతో"

"లోపలికా! మా యింట్లో ఆడవాళ్లెవరూ లేరు, ఇంత రాత్రప్పుడు."

అంటూనే కర్మ లోపలికి వారితీశాడు మందంమీద కూర్చున్నాడు వచ్చిన మనిషిని కూర్చోమని కర్మ అనలేదు అయినా ఓ కుర్చీలో ఆ మనిషి కూర్చున్నది

"నా కయ్యా కేసు పంగతి విన్నారా?"

"విన్నాను"

"మరి ఏమి చేయదల్చుకున్నారూ?"

"కేసా? కేసేం చేస్తామూ?"

"ఇటువంటి మాటల్లాడండి పంతులుగారూ కాగయ్యకు మీరేమీ చెయ్యలేరా? ఈ కేసు తప్పిందలేరా? ఇది మీ చేతులకావు కేసు"

"అబ్బెబ్బె ఇదంతా ఏమిటండీ ఇది పోలీసు కేసులు నేనేమి చెయ్యగలను చెప్పండి కాకల్ల దేమీకాదు తమిందండి"

"పంతులుగారూ ఈ మాటలు ఆ మనవడుకు చెప్పండి మీ మేనేజరుకు చెప్పండి కాకు అంతా తెలుసు మీ పంగతంతా తెలుసు మీకు ఈ గొడవంతా తెలుసు మీ మాట చాలు ఒక్కమాట చాలు కాగయ్యకు శిక్ష తప్పకుండా. ఈ కేసు తప్పిపోతే మేమిద్దరం ఇక యీ వూరు ముఖం చూడం"

"మాటమీకు ఏవిధంగా బహాయ పడుతుంది?"

"ఈ కాగితాలు చూడండి ఇవి దస్తావేజులు మా పన్నా ప్రాణానికి విటిలో మా పన్నా పంతకం ఉన్నది మీకా దస్తూరి కాగయ్యది ఇక ఈ కాగితాలు చూడండి కోర్టులో కా తరఫున కాకులయిం దస్తావేజు పనకలు ఇవి "

"అయితే "

"అయితే ఏముంది మాది ఫోర్జరీ దస్తావేజు అని వాళ్ళు కేసుపెట్టారు వాళ్ళదే ఫోర్జరీ దస్తావేజని మేము కేసు పెట్టాం"

"ఆ తరువాత కోర్టు తేల్చుకుంటుంగా కాగయ్యను అరెస్టుచేయడం దేనికి?"

"మీకు ఇంకా తెలియదన్న మాట

(8 వ పేజీ చూడుడు)

పనుంజనంగా కోర్టుందని కృష్ణకి అందరూ వెళ్ళిపోయారు. బందీఅయిన జయసింహును కారాగృహంలో పెట్టడానికి రక్షకభటులు కొనిపోయారు అంతితోటి అప్పటికి సభ ముగిసింది.

ఆరాడు యువరాజాకు మనస్సంతా వికలమైపోయింది కోటి కాపారం పోగు, కంటికి నిద్దరలేదు, మతిపోయిన వాడిలాగయ్యాడు అతని కెందుకో అంత ఆరాటం? అతనికి అర్థంకాలేదు పన్నా తనకు ఆప్తురాలా కాదు? చుట్టం కాదు, కేవలం పరిచిగురాలు అదయినా, ఒకటిరెండుసార్లే తను ఆమెను కలుసుకున్నది అంతేగా కాని అతని మనసు తహతహ ఆమె తనహృదయంలో మెలుగుతూందంద కూ?

అనాటి పగలెలాగో గడిచిపోయింది కాని, రాత్రి గడిచి తెల్ల వారకల మానవలేదనుకుండడంలేదు పన్నాండు దాటింది ఒంటిగంట రాత్రి దాటింది అతనికి కన్నుమూతి పడలేదు అప్పుడు మాత్రం బలవన్మరణ కనుకెప్పుల మాతిలుపడ్డాయి కాని ఏంలాభం? కిట్టెగట పన్నా దివ్యసుందరరూపం కాపుకొన్నాకారమైంది దివ్యకాంతులతో నవ్యభావాలు విరజిమ్మలవలిక ఆమె కళ్లప్పుడు బాష్పపూరిత కైవుకాయి నవ్వు పువ్వులతో పరిమళభరితం కావలసిన ఆమె పెదవులు అప్పుడెందుకో వొణికిపోతున్నాయి! సౌందర్య సిరిపాన పుల్ని తన్మయత్వాన్ని గానించే ఆ ముఖ పద్మ మెందుకో మసకపరిచినట్టై వుండి నిండు జాబిల్లి లోనివి దల్లదనం, పండువెన్నెల్లోని పరవశత్వం మటుమాయమయినాయి ప్రకృతిలో తియ్యదనం, మాధుర్యంలోని కమ్మదనం నిర్వీర్యమైపోయాయి.

"దేవి! నవనిశీత సుకుమార పుష్పపు రేకులంగా వుండే నీ ముఖ కమలం ఇ విధంగా వాడి వుండడం నేను చూశాను"

అన్నమాటలప్రయత్నంగా యువరాజు నోటినుంచి వెలువడ్డాయి

"ప్రభూ! నేను మాంతపురాల్ని మీ హృదయంలోనుంచి నన్ను తొలిగించి తోసెయ్యండి!"

అన్నమాటలాదేవి మా త్రిముఖశాలిన బడ్డాయి

"కాదు నువ్వు నా హృదయాధిదేవతవి, నిన్ను నా హృదయంలో నే ప్రేమపూవులతో ఆరాధన చేసుకో నియ్యి"

"నా కటు పంటి అర్హత లేదు స్వామీ!"

"ఉంది "

"నాదొక్కటే కోరిక అందుకే వొచ్చాను"

"తిరపాలహిస్తాను అడ్డాడిం తు దేవి!"

"మీ చెరసాలలో వున్న మా నాన్న నాకోసం కొంగుపెట్టుకుని మరణించ కుండా కాపాడాలి "

"అందుకు నేనేం చెయ్యాలి?"

"దుః ఖాన ప్రజ్వాలల్లో మండిపోతున్న అతని హృదయానికి మీ మాదిర వాక్యాల చల్లదనం ఇవ్వాలి మీరప్పుడప్పుడు ఆయనను కలుసుకొని ధైర్య వచనాలు చెప్పాలి"

"తప్పక అలాగే చేస్తాను "

యువరాజుంగారు యేమేమో విషయాలు మొదలిగి తెలుసుకోవాలనుకున్నాడు కాని అంతలో

"కా మా! నిద్దరా? జైన్యలూ వచ్చారు."

అని ఒక వృద్ధపరిచారికచెప్పిన మాటలతో యువరాజు స్వప్నజగత్తులో నుంచి మేలుకొన్నాడు

"వైద్యుడా! ఎంతసేపు వాడా?" అని అతడాశ్చర్యంగా అడిగినదానికి మనవలికాళ్ళు

"అతను కాబూ, వైద్యులే కొచ్చారు. రాత్రంతా నీ వొంటిమీద చేలపు గింజ చేతంతి జ్వరం ఏమి టేమిటో కలవరించావు కూడా" అని చెప్పాడు

"నిజంగానా వాడా?"

"నీ కెప్పుడైనా అబద్ధం చెప్పానా కాబూ! ఒక్కసారి చేచి కూచో "

"అసలు, వాడా ఎప్పుడూ అబద్ధం చెప్పలేదు నువ్వు నన్ను ఎత్తుకు పెంచావుకదు వాడా?"

ఇంతలో కాలుకల శోడు వచ్చడు వినిపించింది

"అదుగో-ఆసాన వైద్యులు ఒక్కసారి లేచి కూచో, కాబూ!"

అంటూ వాడా, యువరాజు లేవకానికి సహాయం చెయ్యబోగా-

"అక్కర్లేదు వాడా! నేనే లేచి కూచోగలను" అంటూ యువరాజు, తనంతట తానే లేచి కూచున్నాడు.

"యువరాజులకు వందనాలు"

అని, వైద్యుడితన చెయ్యందుకుని పరీక్షలక ప్రారంభం చేశాడు

"తను కొంట్లో నుస్తీ లేనిటి ప్రభూ!"

"ఏమీ లేదండీ! కాకు కాగానే వుంది!"

"నాడిలో హృద్వేగం కనిపిస్తుంది "

"రాత్రంతా ఎక్కువ జ్వరముందని వాడా చెబుతున్నాడు" "మీకేమీ లేదేమన్నారూట"

"లేదేదు, నిద్రపోయాను కాని నిద్దట్లో సుఖంగాలేదు "

"మీరు మాటపకంగా ఏదో చెప్పి శిన్నారు, అదే కాదా "

యువరాజు బదులు చెప్పలేదు.

"వాడా!"

"అయ్యా "

"ప్రభువులకి విశ్రాంతి చాలా అవసరం మనకుకి ఉల్లాసం కలగజాలికి వారిని కోరితే అలా చేస్తుంటారని అడిగుండు "

"చిత్తం "

"నేను కలత తీసుకుంటూ పాయం కాలం తిరిగి దర్శనం చేస్తా అప్పటి అవసరాన్ని బట్టి ఏదయినా మందు వాడుతా "

అని ఆస్థాన వైద్యుడు, యువరాజు దగ్గిర కలతు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు

"కాబూ! చేచి సుఖం కనుక్కో. పొలంగాని, పళ్ళరసంగాని తీసుకొస్తా "

"వాడా!"

"కాబూ "

"నీకు జయసింహు తెలుసుకదా!"

"తెలీదేం? ఖంబాడులో వున్నాడు "

"అ! అతడు బందీగా వున్నాడు నీకు తెలుసా!"

"తెలుసు కాబూ! దక్షిణదేశపు కారాగృహంలో ఏడో నెంబరు గదిలో బంధితుడై వున్నాడు "

"నేనక్కడికి వెళ్ళి కొంత కలుసు

(8 వ పేజీ చూడుడు)

పరమాత్మ నవల

సిపాయి కూతురు

రచన కొప్పల

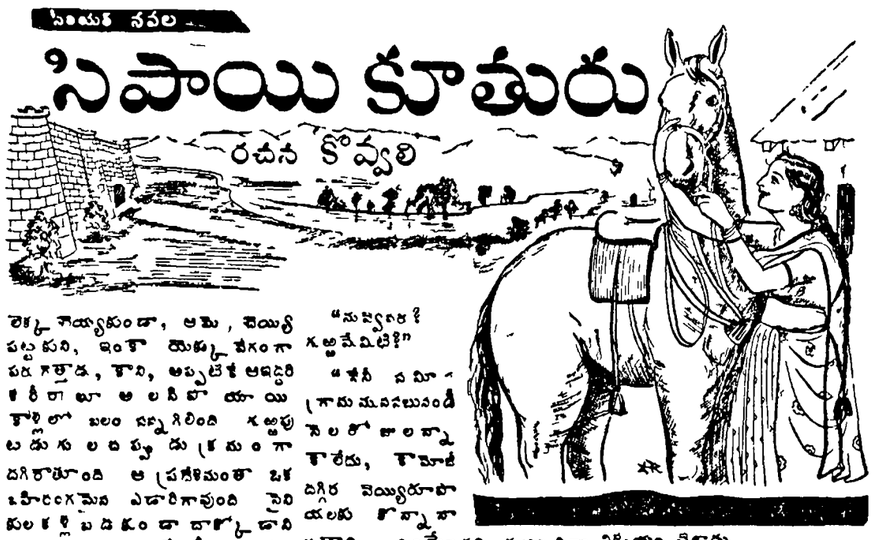

కథానిక

పలకడమీద తేలినసిజం

శ్రీ వి. ఎస్. అవధాని

ఊళ్లో వాళ్లందరికీ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అవసరమయ్యే మనిషి పంతులు కాగయ్య పిల్లలకు బదులు చెప్తాడు పెద్దలకు కోర్టూ, దస్తావేజులూ వ్రాసిపెడ్తాడు పొలం కొలతలు చేసి కాగితాలు చేసిపెడాడు చిన్న చిన్న ఇల్లకు పొగులు చేసి ఇంత ఇటిక, ఇంత సున్నం కావాలని లెక్కగట్టి చెప్తాడు కాపీ పనికూడా తెలుసు పంతులు కాగయ్యకు

ఇన్ని పనులు తెలిసిన పంతులు కాగయ్య గ్రామానికి చాలా అవసరమే

ప్రెసిడెంటుకు కాగయ్య కుడి భుజం మనవడుకు కాగయ్య ప్రాణం

ఎవరికి ఎటువంటి కాడైనా కాగయ్యకు ఇప్పుడు పెద్దచిక్కు వచ్చింది, ప్రాణంమీదికి వచ్చింది

'పాపం' అనుకున్నారు ఊళ్లో వాళ్లు 'మన కాగయ్యకు ఎంత ఇబ్బంది వచ్చిందిరా' అనుకున్నారు పన్నాకాదు పైతులు "అంతే కావాలి లేకపోతే అంత మదమా?" అనుకున్నారు మరికొందరు గ్రామీణులు

ప్రెసిడెంటూ, మనవడూ, పావుకాదు రామయ్యా ఏమనుకున్నారో తెలియదు కాని కేసు పెట్టించింది వాళ్లేనని ఊరంతా కోడై కూస్తున్నది

పొలిమేరలో 'పాకా కటీక పరిక్రమ' ఉన్న పంగతి అందరికీ తెలిసిందే కాని ప్రధానోపాధ్యాయుడు కర్మకుమాత్రం తెలియదు

"వాడి మొఖం వాణ్ణేం చదువు చెప్తాడని" కాగయ్యకు ఉద్యోగం ఇప్పించాడు మేనేజరు మొదట

కాగయ్య బడికి అవసరమని పద్ద చెప్పేప్పటికి కర్మకు తిలప్రాణం తోకకు వచ్చినంత పనయింది ఒళో కాగయ్యకు ఉద్యోగం ఇప్పించి వృత్తి విద్యాశిక్షణ ఏర్పాటు చేయించాడన్న ప్రశంస కర్మకు లభించింది

ఊరికి ఉపయోగపడేట్టే కాగయ్య బడికి కూడా ఉపయోగపడుతున్నాడు

ఇంతకూ కాగయ్య చేసిన తప్పేమిటో? అవును ఉన్నట్టుండి హటాత్తుగా వారం పదిరోజులు సెలవు పెట్టి కాగయ్య ఎటో మాయమైపోతాడు

ఎక్కడికి వెళ్లిందీ ఎవరి బడిగికా చెప్పలేదు వెళితే తప్పేమిటికి?

సెలవు అడగడానికి కర్మ కనిపించకపోతే చెప్పకుండా కూడా కాగయ్య గైర్ హాజరవుతాడు. "ఏంచేస్తారూ ఊళ్ళోనేలేరా" అని కర్మ అంటే పండ్రికించి "అవునండీ మీకు చెప్పి వెళ్లాలంటే వీలుకాకపోయింది" అంటాడు అంతే ఎన్నిసార్లు అడిగినా అంతకన్న ఎక్కువ చెప్పడు

2

ఉన్నట్టుండి పావుకాదు కాగయ్య సుటుక్కుమన్నాడు అయనకు ఒక్కగానొక్క మనుమడు చిన్నతనంలో నే ధర్మపోయినాడు పొధారణంగా ఆమె ఊళ్ళోనే ఉండిదు

పావుకాదు కాగయ్య ఆస్తిని పద్దివి యోగం చెయ్యాలని పెద్దలందరూ పడుం కడ్తున్నారని చూచాయగా కర్మకు తెలుసు

పావుకాదు కాగయ్య, పంతులు కాగయ్యాబాల్యస్నేహితులు పంతులు పరవయ్యగారి పిల్లబిళ్ళ ఇద్దరూ దదుపుకున్నారు ఈపంగతి కొంతవరకు తెలిసి పావుకాదు కాగయ్య ఆస్తికి పంతులు కాగయ్యను వారిసులు అరెస్టు చెయ్యడానికి సంబంధ మేమిటో మాత్రం కర్మకు తెలియగు

తిండ్రిఆస్తి కూతురుకు కాకుండా చెయ్యడానికి గ్రామపెద్దలందరూ ఏకమైనారు

మనవడుపేరు తెలిసేసే ప్రెసిడెంటుకు అన్నం పహించదు ప్రెసిడెంటు ఆదోవనవస్తుంటే మేనేజరు ఈదోవన తప్పకుంటాడు మేనేజరు పేరుచెబితే మనవడుకు అరికాలిమంట నెత్తికెక్కుతుంది పిల్లింగూడా పనికి కాని పెద్ద అంటాడు పావుకాదు రామయ్యా

"నువ్వెవరి? గుజ్జుపేమిటి?"

"శివనీ పనిమీ గ్రామమువసలుపండీ పెలశో జాలవ్నా కాలేదు, కౌమోదే దగ్గిర వెయ్యిరూపాయలకు కొన్నాకా గుడ్డాన్ని ఒంటేలుకని గుజ్జుందిగా నండి తిరిగి వొచ్చేలోపుగా ఈ ఘోరం జరిగిపోయింది కళ్ళారా చూస్తూ బరగారంలాటి గుడ్డాన్ని జారవిడుచుకున్నాను "

అని ఆ వ్యక్తి ఏమేమో కాలుగుతూ వున్నాడు. అతని గోల వినడానికి కాదని పంచ పాకాలం?

"ఊ! తిరమండి - హంతకురాల్ని పట్టుకోండి"

అని దళాధిపతి ఆరచిన వెంటనే, సిపాయిలు తిరిగి గుడ్డాలను మహా వేగంగా పరుగులెత్తించారు. కనుచూపు దూరంలో కళ్యాణి, ఆ వెనుక సిపాయి గుడ్డాలు, వాయువేగ మనోవేగాలను మించి పరుగు లెడుతున్నాయి వెనుకనుంచి మరికొన్ని గుడ్డాలు తిన్నగా తిరుగు కొస్తున్నాయని పనికట్టగానే కళ్యాణి, గాలిలో లేచి, కేసూలమీద దూకినట్టు పొచాలను నేలపై నిలపకుండా పరుగులు గక్కుతూ పరుగు లెట్టింది వెనుక కళ్యాణి, ఆ వెనుక సైనికాశ్వాలు, అలా ఎన్ని యోజనాల దూరం ఉరకలు పాగించాయో, ఎంత సేపు పరుగులెత్తాయో, చెప్పలేము కాని అదృష్టహీనుల్ని కాగు చెయ్యగలవా చెప్పండంటారా?

పన్నా, జయసింహు తెలుగో పట్టు బడకుండా బయట పడ్డారు వారిని ఉద్ధరించడానికవతరించిన పరమేశ్వరుడిలా కళ్యాణి అవతరించింది తిన్నని పెంచినవాణ్ని కాపాడ్డంకోసం, అది తన ప్రభువుపై కూడా ఆశ్రయించుకుని పైనికులకందకుండా ఇంతదూరం పరుగులెత్తింది కాని ఏంలాభం? అగ్నాపైన కొట్లేద అడ్డమొచ్చింది చుట్టు తిరుగడు మార్గమన్నాడేదు కళ్యాణి నిరసురాలై ఏటివెంట పడ్డ కళ్ళకుని ఆగిపోయింది పోటివెంట పరుగలు గక్కుతూ- శరీరమంతటా దుమటలు కాయస్తూ ఆయాసంతో ఒగర్చుకొంటూ నిలుచున్న కళ్యాణీబుణం, ఆయజమానులు జవ్వజవ్వలకి తీర్చుకోలేదు. అయితే, ముందుపంగతి?

పన్నా జయసింహులు గుడ్డంపైనుంచి కిందపడిరి కాకు. వెనుదిరిగి చూసేటప్పటికి, పైనికుల గుడ్డాలు అరపైలు దూరంలో కనుపించాయి. అలోచించ డానికయినా వ్యవధిలేదు

"ప్రయత్నమంతా వృథా అయింది! ఇప్పుడేమిటి చెయ్యడం?" అంది పన్నా, వొణుకుతున్న గొంతుతో

జయసింహు క్షణంలో కార్యాలు ఉరికిరండి! ఏటికర్భంలో అ రెండు జీవాలూ మరి కనుపించలేదు మరుక్షణంలో పెనికనుకా లాచ్చి జయసింహును ముట్టడించాయి దళాధిపతి, గుడ్డంపైనుంచి కింది మరికి

"ఏంపని చేశావయ్యా?" అని తీక్షణంగా అడిగాడు

"నా కూతుర్ని నా ఇష్టమొచ్చినట్టు చేసుకోడానికి నాకధికారముంది మీ చేతుల్లోపడి, బ్రతుకను మరిపం చేసుకోడానికి ఆమె అంగీకరించలేదు" అని జయసింహు అన్నదానికి దళాధిపతి మరింత మండిపడ్డాడు

"అందుకని ఏట్లో తోశావా?"

"అవును ధైర్యముంటే, మీరు కూడా ఆ యేట్లోకి దూకండి-ఆమెను బంధించండి"

తేరిం డబ్బులకోసం కొలువులేసే పెనికుల కా ధైర్య మెక్కడి నుంచి వస్తుంది?

"పాపాలకు తెగించి, పచ్చిన కీవాన్ని పట్టుకో పలపినంత అవసరం కూడలేదు ప్రతికిన వాడివు నువ్వు దొరికినావు గాబట్టి నిన్ను బంధించి తీసుకుపోతాం"

"అందుకు నేను సిద్ధంగానున్నాను"

అని జయసింహు చెప్పిన వెంటనే, దళాధిపతి, సిబ్బందికి పొజ్జ చెయ్యగా కొందరువచ్చి, జయసింహును బంధించి, ఒక గుడ్డం మీద వేశారు వెంటనే గుడ్డాలన్ని తిరుగు ముఖాలు పట్టాయి మార్గంలో దళాధిపతి జయసింహుతో ఇలా అన్నాడు:

"నీ కూతురు కౌమోదే కెందు కయ్యా హత్య చేసింది?"

"నా కూతురే చేసిందని ఎవరు చెప్పారు?"

"మానిన వాళ్ళందరూ చెప్పారు కత్తిదెబ్బతిని, "అ! పన్నా—ఎంత పనిచేశావ్" అంటూ వాడు కిందపడి చావడం చాలా సుంది చూశారు"

అందుకు జయసింహు బదులేమీ చెప్పలేదు

"పన్నా హత్య చెయ్యడానికి కారణ మేమిటీ అని అడుగుతున్నా"

దానికి కూడా జయసింహు బదులు చెప్పలేదు బహుశా అతని మనస్సు అన్యధా లగ్నమై వున్నదేమో! పన్నాను తను చేతులారా ఏటి ప్రవాహంలో తోశాడు అది తను చేసిన హత్యా నేరం కాదూ! అందుకు తిన్నెందుకు శిక్షించాలని అతనబుకుంటే ఆలోచనలో వుంటే

"సరి—ఇప్పుడు చెప్పక పోతే, తర్వాతి, కాయస్థానంలో చెప్పవా!"

అని దళాధిపతి, జయసింహు వింతేమీ అడగలేదు గ

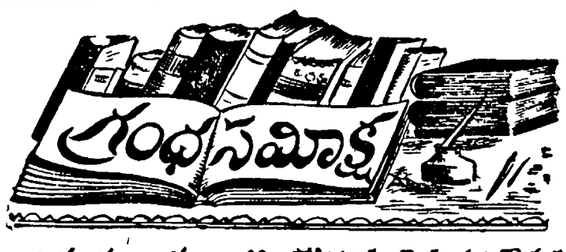

"దివ్యస్మృతులు"

రచన: శ్రీ కొండనీటి వేంకటకవి [ప్రతులకు: కవిరాజ గ్రంథమాల పొన్నూరు. వెల రూపాయి న్నర]

శ్రీ శ్రీశేషుడైన అద్వైత ప్రాచీనులను కొందరిని ఆంధ్రులను కవులను పరిచయం చేసి వారి పలువురు పరిచయం చేసుకొన్న భక్తిప్రపత్తులూ, ఆసక్తులూ, నిష్ఠలూ, ప్రేమక్కడలూ 'దివ్యస్మృతులు' అనే పేరుకు బదిగా మూర్తీభవించిన గ్రంథం ఇది.

ఊహలూ, ఉద్దేశాలూ ఒద్దికగా నే ఉన్నాయి గ్రంథం యావత్తూ చదవగా తోచిన అభిప్రాయం కలుమరి భేదాలంటే కవిరాజ గారికి కిట్టని ఆనేది ఇది అత్యాచీన సంప్రదాయం అందరూ కొనాలనుకొంటున్నది ఇదే. ఇదే అన్ని తెగలవారి పురాణాలత్వం కాని ప్రతి శిక్షికలోనూ కులమత ప్రపత్తి వస్తూనుండడం విసుగుపుట్టించుతుంది

వేమన, వీరబ్రహ్మం, మహాత్మా, చిన్నయసూరి, తిరుపతి వేంకటేశ్వరులు ఈ మొదలైనవారిని ఉద్దేశించి వ్రాసిన ఈ దివ్యస్మృతులు స్మరింపదగినవిగానే ఉన్నాయి కవితా రీతులను ప్రత్యేకించి ఎమీక్షించుటకు చాలా అవకుంఠవ్యాలు కనబడుతున్నాయి.

అర్థశబ్దాంధం, ఉచిత పద ప్రయోగం, ఊర్జిత కథాపటణం కనబడవలసినవి అని అనవలసినవస్తూంది ఎంతసేపూ కులం, జాతి, మతం అనే వివాదంతప్ప మరే ధ్వనీ వినబడనివి కాదాలే యెక్కువ అది వీరి కవితకు ప్రత్యేక లక్షణంగా భావించవలసి వస్తూంది.

మోక్షము, కాపులం, దొడ్డల మొల్లివవారల పేరచేయ నీ జగతిని కూడులన్ని యొకజాతిని సృష్టియొవర్పి మూల మూ డికలను కారిగోల్పక విధించితి నీ ప్రజ యిట్టి యెచ్చు లాచ్చుగ ప్రకటిస్పినంపఁగనక్షతో సుగ కర్మ విభాగ మేమనుకు5'—

అని శ్రీకృష్ణధిక్కారమని ఒక ప్రశ్న వేశారు. దానికి శ్రీకృష్ణధిక్కారమనే జవాబు చెబుతాడు మనకిజాబాల్యకం అనే దివిజల 'కవిరాజా' గారి హృదయ వైశాల్యం స్పష్టమవుతూంది

'కృష్ణదేవరాయులు' శ్రీ శ్రీ కథలో చిత్రి పద్యంలో అనుకూల్యాన్ద రచన సుద్దేశించి పెద్దవారిని

'-అల్లపాటుల రచించంజాలు వారి కృపా!-' అని 'కవిరాజా' గారు వినీత వినుతు బహు పరవంగా ఉందని వారి ఉద్దేశం కాంతం పాపం!!

'మూర్తిదేవి' అని వర్ణించిన రామకాజధూమణుని స్మృతిలో

'కాంతుకవిత్వ మున్నపుడి కర్థము పోకిమూత్ర చెంతి పంతాపము చెందితో'— అన్నారు పుట్టి పురాణాలు ఆధారంగా తీసుకొని వాటిని గ్రంథరూపంగా వివరించడం 'కవిరాజా'లకు తగనిపని

'జాగార్జునుడు' స్మృతిలో,

'శిల్పకుండరి విన్న జేరి పద్వర్ణ రాగముల గిలి లంతి లగ్గలము లయ్యె,

చిత్రకుండరి విన్న జేరి శ్వేతగుగాఁ గొని పొందె దివ్వెదిక్కుల యశమ్ము'

అన్నారు

ఇందులో 'శిల్ప కుండరి'త్యా'ది పదజాలానికి అర్థపర్యాయం బాగ్యాపేక్షకంగా ఉంది.

'చిత్రకుండరి'—పరణంబల్ల బాగార్జునుడు 'డ్రాయింగ్ టీచరు' అని ఇటువైపు అనకోవాలి కాబోలు

'పలిచిన మల్లవలో పవిత్రమూలిక కాలుకు'—అంటే కాలు మలిచిన వారెవరు? జాగార్జునుడా?

'రాలు మూసిపై ప్రేమాగ-' మూసకాలు ప్రేమకాయా? అ రహస్యం 'కవిరాజా' గారికే తెలియాలి

జాగార్జునుడు కెక్కిన వారాని తొమ్మలలాగే ఉన్నాయి యీ శీర్షికలో పద్యాలు

'చిన్నయసూరి' స్మృతిలో,

'గుణం, బుద్ధిని సూర్పు మూఁగుకను కొకర్తుంగాంచి వైధవ్యమై వసించాంచిన దాది లోకము మహోంప్రాయమై తొ పాకుకుని తుష్టినీ, పుష్టినీ కూర్చుడి మేటో పరమ రహస్యంగా ఉంది 'వ్రాసిన దాది'- అంటే వైధవ్య శబ్దం ఎట్లా అమరిందో అనూహ్యంగా ఉంది.

మోసమా లాటకించి మని ముఖ్యు జాతిపెమ్ముతోడ గం ధాసమూపబోఁడు తిరయాలిని చీటికి మాటికి రహ భాసమర్పలోఁడు పరమస్తువు జాపను టెట్టి దోషముల్ వేపకు లేక చిన్నయ భువిం జనియించెను స్వప్రకాశుఁడె'-

అంతఃపురగాళులను రహస్యభాగా వర్ణించే యాపద్యం బ్రాయ ఉంటే 'కవిరాజా' గారు చిన్న యసూరివిగా చేసేవారు.

'—నీయపజ్ఞ కరములు మోడ్పెరా! తెలఁగుఖండ సుఖండ కవిత్వదీక్షుకై

చిన్నయసూరి ఉపజ్ఞకు వాగనుశాసనాదులు యుపజ్ఞ లొక్కుక అయి పోయిందన్న మాట - బటి వ్యవహారం ఇది పాక్షికవాదం

'గీర్వాణము పొకు మూర్యము వివాదము చేసెడివారి కింతి' గీర్వాణము పొకుమూర్యము, సుకుమారము'

చిన్నయసూరి 'మహాంధ్ర కావ్య రచనా ఎరిఁడు'డట. అనుపాకావ్యాలు మన పనుచరిత్రాదులకు మూలతలు చిన్న పట్టుకొన్నాయి కాని యే ఆంధ్రుడూ వాటిని స్మరించకపోవడం దురదృష్టమే

పద్యరచనలో ఒడు దొడుకులు లేవు, పాఠీగా పడుతుంది కాని కొన్ని స్మృతులలో సంబంధాంధ వ్యాలు కనబడవు. పుట్టి శ్రీరాములు గారివిమూర్తి చెప్పిన పద్యాలలో వన్నయాదుల ప్రసక్తి అనవసరం

'ఉపవాస గౌరవమ్మాడిపోయినది రెపరెపచేసి మూరిపవారినోడ

అని చెల్పుమనకు రామదేవరిత్మ్మ'

'ఆయమ హాయముం గొలఁగి

అయ్యారు నీకుములాక్రమింపఁ'

'దద్దరిల్లినది శేంద్రప్రధానుల చేత సుండియల్'-

'పాటకు కంఠలేక కడుపుండినగబట్టి'

'పాలపలు పాలికుల రక్తదారులను మూలసుల సుజ్ఞాదీప్తి ప్రేమపుగురు ముందు'-

కూలాంటి అనుచితాలూ, అపసంగతి ప్రవాదాలూ ఉండడం మంచిదికాదు రచనోద్దేశం పరమ పదసంబంధంగా ఉంటే కావ్యలక్ష్యం ఉద్దేశితార్థం అవుతుంది

* * *

"వాల్మీకి రామాయణ విమర్శనము"

(పరిశోధన గ్రంథము)

శ్రీ కొడాలి లక్ష్మీనారాయణ బి. ఏ (మోపర్రు, కొడాలి కాలూకా వెల రు 1-0-0)

శ్రీ వాల్మీకి అదికవి అని, రామాయణం వేదస్మృతిమైన చారిత్రక గ్రంథమనీ అదికావ్యమనీ ప్రాచీనాచార్యులూ, పండితులూ అంగీకరించి ఆదరించిన విషయం నిజంగా రామాయణగ్రంథ జరిగిందా? రామాయణం పరమ పవిత్రమైన కావ్యమా? ఇది ఎప్పుడు జరిగింది? అసలే ఈ మొదలైన వింతవాదాలు కొంతకాలంక్రిందట తలెత్తాయి

స్వదేశీయులూ, విదేశీయులూ బహుముఖ ప్రజ్ఞాపంతులు గ్రంథ విమర్శలు చేసి విషయపత్యాన్ని విరూపించడం కూడా చాలా అవసరమే అయితే అందులో పాక్షికత్వం లేకుండా విమర్శించినంగా విమర్శకుడు కలిగివుండాలి

ఈ పరిశోధన గ్రంథం రామాయణంపై వచ్చే అన్ని విధాల పండితోపాలూ పక్కని పరూపాదం ఇస్తూంది లక్ష్మీనారాయణగారి వాదం రసవత్తరంగా ఉంది తూలాగే భారతాన్ని, భాగవతాన్ని పంస్కృతాంధ్ర పండితులు బద్ధంగా విమర్శించి అయా గ్రంథాలలో ఉన్న విషయాన్ని ఆంధ్ర పాఠకులకు అందించితే వారు చరితార్థులౌతారు.

* * *

"శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు"

[గ్రంథకర్త: శ్రీ పొన్నం వరసింహారావు, ప్రాప్తిస్థానం: శ్రీయం వి యస్ బారి, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి మూల్యం రు 2-0-0]

'కావ్యం రసాత్మకం కావ్యమ్' అనే లాక్షణికుని దృశ్యకావ్యప్రదర్శనంలో పార్శ్వకం చేసిన నటశిఖామణి శ్రీ పొన్నం నాటకానికి ప్రధాన రసాలయిన శృంగార వీర రసాలు పొందాలి అంటే విరామం పొందని అంధుడు లేడు విజ్ఞారి దశలో ఉత్తమ నటుడుగా పేరు ప్రతిష్ఠ లార్జించుకొని కావాడిన నాటకానికి, ఆ నాటకకర్తకి అఖండ యశస్సు చేకూర్చిన శ్రీ వరసింహారావు గ్రాంథికంగా పాహిత్య రంగంలోకి వచ్చి నాటకకర్త అయి ఒక నాటకం వెలువడించేటే, ఆశ్చర్యపడాలో, నటకౌశలంగుని వింత పరిణామాన్ని అభినందించాలో తెలియలేదు.

'శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు' అయిదంకముల నాటకం ప్రఖ్యాతిమైన యితివృత్తం కనకాధిపతి మూర్తు భద్రాన్నపూర్ణని రాయలు వివాహ మూడెడం ప్రధాన కథ నండెపెంకేరం పనే ఉత్సాహంతో రాయలు కవిసమ్మేళన పథి చేయడంతో ఆరంభం అయితే నండెపెంకేర గ్రామం మాత్రం అన్న పూర్ణ వివాహానంతరమే యిందులో జరిగింది

'కృతిజకాంజలి' అనే పేరుతో వరసింహారావుగారు: "భావ ప్రధానముగా వదిలించబడిన ఈ రచనలో నా పంక్చుర్ లోపంబల్ల పాత్రచిత్రీకరణం గాని, భావదోషాలు గాని, ఛందస్ప్రయోగాలు గాని (ఛందఃప్రయోగాలు అని ఉండాలి) దొరి ఉండవచ్చు నాటిని కళాభిమానంతో రసజ్ఞులు మన్నిస్తూ ముందు జాగ్రత్తకు పటాలిచ్చిన యుడల (ఎడల అని) అటివారికి మరింతగా కృతజ్ఞుడ నగుదున్నాను," అని తిమ అశీర్వచనం అన్నివిధాలా విస్పష్టంగా కూలబడించి ఉన్నారు గనుక, పదిమాట పంచదర్శనములో చాలా శ్రమ తగిలిందనిపిస్తుంది కృతిజ్ఞతి చెప్పకోవలసి ఉంది

నాటక రచన పద్యంలో అక్కడక్కడ కొన్ని పొరుపాట్లు జరిగినట్లు కనబడడంలో ఆశ్చర్యపడాలు ఏమీలేదు కళాభిమానంతో వ్రాసిన నాటకం కనక కళా పరిశీలనకు అగేదగానే ఉంది ఇక ఛందస్సు పద్యాలలో అక్కడక్కడ లోపాలుంటాయని పరసింహారావుగారే చెప్పకొన్నారు

భిన్నాన్నపూర్ణ అంతః పురములో పాడించిన జంగం కథ కృష్ణరాయల చరిత్ర ఉద్దేశంగా వుంది అక్కడ కవిత కలకల లాడింది

* * *

దారిలో దొంగ, చేతిలో రివాల్వర్

గజదొంగ నిశాలు: రచయిత ఇవాన్ పీల్చ్‌ఫీల్డ్, అనువాదకులు పిచ్చేశ్వరరావు, రెంటాల జగన్మోహనరావు, సుధీర్ పబ్లిషర్స్, గుడివాడ వెల రు 2-8-0 851 పుటలు.

కూర్చు ప్లాన్‌కియాతో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో పడి పడి చేతులు మారిన ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించినదీనవల యుద్ధంలో, జన్మీలోయే అధికారులకు చాదాపు అరాచకం ప్రచలిత ప్రాంతం ఇది కీరకుయిన అధికారం అనేది లేక పోయిన వర్గానికి తిలాగి, మరుగాడు మరొక వర్గానికి తిలాగ్గరూ ప్రజలు రోజా గడుపుకోవలసిన పరిస్థితి

ప్రజలగోడు విని జాడుడు లేక, పనూజంలో పర్యిన పరస, విగ్రహాలకు విలువ తీసిన చిన్నప్పుడు, మహాశక్తి సంతుడయిన జాయకుని కోపం అంతా అంగలార్చే పనుయం

అటువంటి సమయం పనాజ జాయకుడు లభిస్తాడా, ప్రజల్ని కూడగట్టగలడని వీరాన్ని ఉద్ధరించ గలుగుతాడు, లభించనివిషయంలో అరాచకమే అద్భుతవ్యవస్థలా గోచరిస్తుంది అప్పుడు ఏ జాయకునిగురించో, కలలు గంటూ, ఎదురిచూ పృషించుకుని, అతి దీక్షి ఉన్న వీరేనివీ ధీరుడికాలు, ఉదాత్తజాయక లక్షణాలు అంటగట్టి ప్రజలు కథలు కథలుగా ప్రచారం లోకి లేపడంలో ఆశ్చర్యం లేదు

ప్రజల్ని రక్షించడానికి బయలు, భక్షించే అధికారులు, దళిక్షేమాన్ని కాపాడుచు కలకాలం ఉన్నారా? ఇది ఎప్పుడు జరిగింది? అసలే ఈ మొదలైన వింతవాదాల కొంతకాలంక్రిందట తలెత్తాయి

స్వదేశీయులూ, విదేశీయులూ బహుముఖ ప్రజ్ఞాపంతులు గ్రంథ విమర్శలు చేసి విషయపత్యాన్ని విరూపించడం కూడా చాలా అవసరమే అయితే అందులో పాక్షికత్వం లేకుండా విమర్శించినంగా విమర్శకుడు కలిగివుండాలి

ఈ పరిశోధన గ్రంథం రామాయణంపై వచ్చే అన్ని విధాల పండితోపాలూ పక్కని పరూపాదం ఇస్తూంది లక్ష్మీనారాయణగారి వాదం రసవత్తరంగా ఉంది తూలాగే భారతాన్ని, భాగవతాన్ని పంస్కృతాంధ్ర పండితులు బద్ధంగా విమర్శించి అయా గ్రంథాలలో ఉన్న విషయాన్ని ఆంధ్ర పాఠకులకు అందించితే వారు చరితార్థులౌతారు.

* * *

"శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు"

[గ్రంథకర్త: శ్రీ పొన్నం వరసింహారావు, ప్రాప్తిస్థానం: శ్రీయం వి యస్ బారి, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి మూల్యం రు 2-0-0]

'కావ్యం రసాత్మకం కావ్యమ్' అనే లాక్షణికుని దృశ్యకావ్యప్రదర్శనంలో పార్శ్వకం చేసిన నటశిఖామణి శ్రీ పొన్నం నాటకానికి ప్రధాన రసాలయిన శృంగార వీర రసాలు పొందాలి అంటే విరామం పొందని అంధుడు లేడు విజ్ఞారి దశలో ఉత్తమ నటుడుగా పేరు ప్రతిష్ఠ లార్జించుకొని కావాడిన నాటకానికి, ఆ నాటకకర్తకి అఖండ యశస్సు చేకూర్చిన శ్రీ వరసింహారావు గ్రాంథికంగా పాహిత్య రంగంలోకి వచ్చి నాటకకర్త అయి ఒక నాటకం వెలువడించేటే, ఆశ్చర్యపడాలో, నటకౌశలంగుని వింత పరిణామాన్ని అభినందించాలో తెలియలేదు.

'శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు' అయిదంకముల నాటకం ప్రఖ్యాతిమైన యితివృత్తం కనకాధిపతి మూర్తు భద్రాన్నపూర్ణని రాయలు వివాహ మూడెడం ప్రధాన కథ నండెపెంకేరం పనే ఉత్సాహంతో రాయలు కవిసమ్మేళన పథి చేయడంతో ఆరంభం అయితే నండెపెంకేర గ్రామం మాత్రం అన్నపూర్ణ వివాహానంతరమే యిందులో జరిగింది

'కృతిజకాంజలి' అనే పేరుతో వరసింహారావుగారు: "భావ ప్రధానముగా వదిలించబడిన ఈ రచనలో నా పంక్చుర్ లోపంబల్ల పాత్రచిత్రీకరణం గాని, భావదోషాలు గాని, ఛందస్ప్రయోగాలు గాని (ఛందఃప్రయోగాలు అని ఉండాలి) దొరి ఉండవచ్చు నాటిని కళాభిమానంతో రసజ్ఞులు మన్నిస్తూ ముందు జాగ్రత్తకు పటాలిచ్చిన యుడల (ఎడల అని) అటివారికి మరింతగా కృతజ్ఞుడ నగుదున్నాను," అని తిమ అశీర్వచనం అన్నివిధాలా విస్పష్టంగా కూలబడించి ఉన్నారు గనుక, పదిమాట పంచదర్శనములో చాలా శ్రమ తగిలిందనిపిస్తుంది కృతిజ్ఞతి చెప్పకోవలసి ఉంది

నాటక రచన పద్యంలో అక్కడక్కడ కొన్ని పొరుపాట్లు జరిగినట్లు కనబడడంలో ఆశ్చర్యపడాలు ఏమీలేదు కళాభిమానంతో వ్రాసిన నాటకం కనక కళా పరిశీలనకు అగేదగానే ఉంది ఇక ఛందస్సు పద్యాలలో అక్కడక్కడ లోపాలుంటాయని పరసింహారావుగారే చెప్పకొన్నారు

భిన్నాన్నపూర్ణ అంతః పురములో పాడించిన జంగం కథ కృష్ణరాయల చరిత్ర ఉద్దేశంగా వుంది అక్కడ కవిత కలకల లాడింది

* * *

దారిలో దొంగ, చేతిలో రివాల్వర్

గజదొంగ నిశాలు: రచయిత ఇవాన్ పీల్చ్‌ఫీల్డ్, అనువాదకులు పిచ్చేశ్వరరావు, రెంటాల జగన్మోహనరావు, సుధీర్ పబ్లిషర్స్, గుడివాడ వెల రు 2-8-0 851 పుటలు.

కూర్చు ప్లాన్‌కియాతో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో పడి పడి చేతులు మారిన ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించినదీనవల యుద్ధంలో, జన్మీలోయే అధికారులకు చాదాపు అరాచకం ప్రచలిత ప్రాంతం ఇది కీరకుయిన అధికారం అనేది లేక పోయిన వర్గానికి తిలాగి, మరుగాడు మరొక వర్గానికి తిలాగ్గరూ ప్రజలు రోజా గడుపుకోవలసిన పరిస్థితి

ప్రజలగోడు విని జాడుడు లేక, పనూజంలో పర్యిన పరస, విగ్రహాలకు విలువ తీసిన చిన్నప్పుడు, మహాశక్తి సంతుడయిన జాయకుని కోపం అంతా అంగలార్చే పనుయం

అటువంటి సమయం పనాజ జాయకుడు లభిస్తాడా, ప్రజల్ని కూడగట్టగలడని వీరాన్ని ఉద్ధరించ గలుగుతాడు, లభించనివిషయంలో అరాచకమే అద్భుతవ్యవస్థలా గోచరిస్తుంది అప్పుడు ఏ జాయకునిగురించో, కలలు గంటూ, ఎదురిచూ పృషించుకుని, అతి దీక్షి ఉన్న వీరేనివీ ధీరుడికాలు, ఉదాత్తజాయక లక్షణాలు అంటగట్టి ప్రజలు కథలు కథలుగా ప్రచారం లోకి లేపడంలో ఆశ్చర్యం లేదు

ప్రజల్ని రక్షించడానికి బయలు, భక్షించే అధికారులు, దళిక్షేమాన్ని కాపాడుచు కలకాలం ఉన్నారా? ఇది ఎప్పుడు జరిగింది? అసలే ఈ మొదలైన వింతవాదాల కొంతకాలంక్రిందట తలెత్తాయి

స్వదేశీయులూ, విదేశీయులూ బహుముఖ ప్రజ్ఞాపంతులు గ్రంథ విమర్శలు చేసి విషయపత్యాన్ని విరూపించడం కూడా చాలా అవసరమే అయితే అందులో పాక్షికత్వం లేకుండా విమర్శించినంగా విమర్శకుడు కలిగివుండాలి

ఈ పరిశోధన గ్రంథం రామాయణంపై వచ్చే అన్ని విధాల పండితోపాలూ పక్కని పరూపాదం ఇస్తూంది లక్ష్మీనారాయణగారి వాదం రసవత్తరంగా ఉంది తూలాగే భారతాన్ని, భాగవతాన్ని పంస్కృతాంధ్ర పండితులు బద్ధంగా విమర్శించి అయా గ్రంథాలలో ఉన్న విషయాన్ని ఆంధ్ర పాఠకులకు అందించితే వారు చరితార్థులౌతారు.

* * *

"శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు"

[గ్రంథకర్త: శ్రీ పొన్నం వరసింహారావు, ప్రాప్తిస్థానం: శ్రీయం వి యస్ బారి, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి మూల్యం రు 2-0-0]

'కావ్యం రసాత్మకం కావ్యమ్' అనే లాక్షణికుని దృశ్యకావ్యప్రదర్శనంలో పార్శ్వకం చేసిన నటశిఖామణి శ్రీ పొన్నం నాటకానికి ప్రధాన రసాలయిన శృంగార వీర రసాలు పొందాలి అంటే విరామం పొందని అంధుడు లేడు విజ్ఞారి దశలో ఉత్తమ నటుడుగా పేరు ప్రతిష్ఠ లార్జించుకొని కావాడిన నాటకానికి, ఆ నాటకకర్తకి అఖండ యశస్సు చేకూర్చిన శ్రీ వరసింహారావు గ్రాంథికంగా పాహిత్య రంగంలోకి వచ్చి నాటకకర్త అయి ఒక నాటకం వెలువడించేటే, ఆశ్చర్యపడాలో, నటకౌశలంగుని వింత పరిణామాన్ని అభినందించాలో తెలియలేదు.

'శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు' అయిదంకముల నాటకం ప్రఖ్యాతిమైన యితివృత్తం కనకాధిపతి మూర్తు భద్రాన్నపూర్ణని రాయలు వివాహ మూడెడం ప్రధాన కథ నండెపెంకేరం పనే ఉత్సాహంతో రాయలు కవిసమ్మేళన పథి చేయడంతో ఆరంభం అయితే నండెపెంకేర గ్రామం మాత్రం అన్నపూర్ణ వివాహానంతరమే యిందులో జరిగింది

'కృతిజకాంజలి' అనే పేరుతో వరసింహారావుగారు: "భావ ప్రధానముగా వదిలించబడిన ఈ రచనలో నా పంక్చుర్ లోపంబల్ల పాత్రచిత్రీకరణం గాని, భావదోషాలు గాని, ఛందస్ప్రయోగాలు గాని (ఛందఃప్రయోగాలు అని ఉండాలి) దొరి ఉండవచ్చు నాటిని కళాభిమానంతో రసజ్ఞులు మన్నిస్తూ ముందు జాగ్రత్తకు పటాలిచ్చిన యుడల (ఎడల అని) అటివారికి మరింతగా కృతజ్ఞుడ నగుదున్నాను," అని తిమ అశీర్వచనం అన్నివిధాలా విస్పష్టంగా కూలబడించి ఉన్నారు గనుక, పదిమాట పంచదర్శనములో చాలా శ్రమ తగిలిందనిపిస్తుంది కృతిజ్ఞతి చెప్పకోవలసి ఉంది

నాటక రచన పద్యంలో అక్కడక్కడ కొన్ని పొరుపాట్లు జరిగినట్లు కనబడడంలో ఆశ్చర్యపడాలు ఏమీలేదు కళాభిమానంతో వ్రాసిన నాటకం కనక కళా పరిశీలనకు అగేదగానే ఉంది ఇక ఛందస్సు పద్యాలలో అక్కడక్కడ లోపాలుంటాయని పరసింహారావుగారే చెప్పకొన్నారు

భిన్నాన్నపూర్ణ అంతః పురములో పాడించిన జంగం కథ కృష్ణరాయల చరిత్ర ఉద్దేశంగా వుంది అక్కడ కవిత కలకల లాడింది

* * *

దారిలో దొంగ, చేతిలో రివాల్వర్

గజదొంగ నిశాలు: రచయిత ఇవాన్ పీల్చ్‌ఫీల్డ్, అనువాదకులు పిచ్చేశ్వరరావు, రెంటాల జగన్మోహనరావు, సుధీర్ పబ్లిషర్స్, గుడివాడ వెల రు 2-8-0 851 పుటలు.

కూర్చు ప్లాన్‌కియాతో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో పడి పడి చేతులు మారిన ఒక ప్రాంతానికి సంబంధించినదీనవల యుద్ధంలో, జన్మీలోయే అధికారులకు చాదాపు అరాచకం ప్రచలిత ప్రాంతం ఇది కీరకుయిన అధికారం అనేది లేక పోయిన వర్గానికి తిలాగి, మరుగాడు మరొక వర్గానికి తిలాగ్గరూ ప్రజలు రోజా గడుపుకోవలసిన పరిస్థితి

ప్రజలగోడు విని జాడుడు లేక, పనూజంలో పర్యిన పరస, విగ్రహాలకు విలువ తీసిన చిన్నప్పుడు, మహాశక్తి సంతుడయిన జాయకుని కోపం అంతా అంగలార్చే పనుయం

అటువంటి సమయం పనాజ జాయకుడు లభిస్తాడా, ప్రజల్ని కూడగట్టగలడని వీరాన్ని ఉద్ధరించ గలుగుతాడు, లభించనివిషయంలో అరాచకమే అద్భుతవ్యవస్థలా గోచరిస్తుంది అప్పుడు ఏ జాయకునిగురించో, కలలు గంటూ, ఎదురిచూ పృషించుకుని, అతి దీక్షి ఉన్న వీరేనివీ ధీరుడికాలు, ఉదాత్తజాయక లక్షణాలు అంటగట్టి ప్రజలు కథలు కథలుగా ప్రచారం లోకి లేపడంలో ఆశ్చర్యం లేదు

ప్రజల్ని రక్షించడానికి బయలు, భక్షించే అధికారులు, దళిక్షేమాన్ని కాపాడుచు కలకాలం ఉన్నారా? ఇది ఎప్పుడు జరిగింది? అసలే ఈ మొదలైన వింతవాదాల కొంతకాలంక్రిందట తలెత్తాయి

స్వదేశీయులూ, విదేశీయులూ బహుముఖ ప్రజ్ఞాపంతులు గ్రంథ విమర్శలు చేసి విషయపత్యాన్ని విరూపించడం కూడా చాలా అవసరమే అయితే అందులో పాక్షికత్వం లేకుండా విమర్శించినంగా విమర్శకుడు కలిగివుండాలి

ఈ పరిశోధన గ్రంథం రామాయణంపై వచ్చే అన్ని విధాల పండితోపాలూ పక్కని పరూపాదం ఇస్తూంది లక్ష్మీనారాయణగారి వాదం రసవత్తరంగా ఉంది తూలాగే భారతాన్ని, భాగవతాన్ని పంస్కృతాంధ్ర పండితులు బద్ధంగా విమర్శించి అయా గ్రంథాలలో ఉన్న విషయాన్ని ఆంధ్ర పాఠకులకు అందించితే వారు చరితార్థులౌతారు.

* * *

కూచిపూడి నాటక నాట్యసాహిత్యం

[శ్రీ తుమ్మలపల్లి సీతారామారావు]

భారతీయ నాటక నాట్యములకు ఒక ప్రత్యేక సంప్రదాయమును పరుమార్పిన కూచిపూడి భాగవతులు ఆదిమ యక్షగానములు, పాడి అభినయించిన పదములు, శబ్దములు, శ్లోకములు, తరంగములు పరిశీలనార్హములు నాటక నాట్య పుణ్యదర్శనకు పర్వతోన్ముఖంగా కృషి జరుగుతూన్న యీ సమయంలో తెలుగు భాగవతుల పూర్వ కళారూపములను పరిశోధించి పరిశ్రమించి వారి జీవితలక్ష్యమునకు అనుగుణంగా పనుపన్నయిందలచిన అవసరం మిక్కిలి ప్రధానంగా కనబడుతుంది క్రీస్తు శకం 15 వ శతాబ్దినాటికి చరిత్రప్రసిద్ధమైన కూచిపూడి భాగవతులు ఆ పనుకకాలంలో ప్రదర్శించిన యక్షగానములు నాటి పూర్వయాపములు కొల్లకలాపము, భామకలాపము, నారీ ప్రయోగములు వేదరదన, అహార్యము, మొదలైనవి వివిధాంశములను గురించి సమగ్రమైన లక్ష్యపెట్టని ప్రభుత్వాల పట్ల విస్మయాయులైన ప్రజలకు లోలోపల రాజకీయ విప్లవ తత్వానికి మూర్తీభవ్య అవసరమౌతుంది ఇటువంటి విప్లవ పీఠులు ప్రతి శకంలోనూ ఏ కాలములోనూ ఏదోవిధాన ప్రచారంలో ఉంటూనే ఉంటాయి. పీఠములపట్ల యిది రెండవలేని ప్రజల పక్షన తత్ఫలితమూర్తి చిహ్నం యదార్థం ఏదైనా కానీ, ప్రజల హృదయాలలో జ్వాయాయికి జీవితాన్ని అంకితం చేసి పోరాడే ధీరులు వీరు

పురాతన జానపదగాథలలో అబద్ధం ఆడవి కాడీలు, విజయతీర్థులైన దొంగలు, ధనవంతుల్ని దోచి పేదలకు పంచేసే దొపిడిదొంగల కథలపట్ల ఆ కథల్లోని వీరులపట్ల ప్రజలకు ప్రీతి మనుకోరాణ ఎందుకుంటాయో తేలిగ్గానే గ్రహించవచ్చును అటువంటి కాడీలు నిజంగానే అబద్ధం ఆడలేదా అదారో, ఆ దొంగలు యదార్థంగా నిజాయితీపరు కాదో కాదో, ఆ దోపిడి దొంగలు ధనవంతుల్నే కాకుండా పేదల్ని కూడా హింసించారో లేదా ఇటువంటి అనుమానాలు పెటుకుంటే కథలకు కీడెపోతుంది నిజం ఏమైనా, ప్రచారంమాత్రం అనుమానాల్ని, పరిశీలిప్రాయాల్ని పహించదు యదార్థం తరిచిచూసే ప్రచారంకంటే భిన్నంగానే ఉండవచ్చు కాని అటువంటి యదార్థం ప్రజలకు ఇష్టం ఉండదు, కథలకు ఇవం ఉండదు

గజదొంగని కోలాకథ ఇటువంటిదే. అయితే అధునిక జానపద రచయితల పోడిలో, ఈ కోలాస్థానాకి వదలకారుడు యదార్థం కూడా తరిచి చూస్తాడు వీరోలా అందరిలాగే పేదిగుడు పైన్యంలోనించి తిప్పిందుకొని పారిపోయి, పారిపుటకు చిక్కకుండా అతి సుందరమైన అడవిలో కొండపల్లెలో, అడవులో స్వేచ్ఛాజీవులు పిల్చుకుంటూ తిరుగుతూ, తప్పకరించి తెచ్చిన తుపాకీ పట్టాయంతో ధనవంతులను దారికొట్టి దోచి ప్రజలకైన గజదొంగగా తియాకాతాడు

జానపద వీరులమాదిరే ఇతడ్డిగురించి కూడా ప్రజలు కథలు కథలుగా చెప్పకుంటారు అతనిచేతిలో రెప్పు ఒక పిడి సుందు తిగలదు ప్రజలపట్ల అతడికి అత్యంతప్రీతి ప్రజల్ని పీడించే ధనవంతులు, పైపా లాధిపోసం చేసే ప్రభుత్వానికి వెనుదియ్యని యూదులను కొట్టి, దోచి, పేదలకు పంచిపెడతాడు

- అయితే ఇవంతా యదార్థం కాగు ఇటువంటి కీర్తి, ప్రజలహృదయాలలోని పక, వాంఛతో కారణాలు నిజానికి అద్భుతమూ కాదు జరిగిపోతుందూ కాదు కేవలం పోలీసులను తప్పించుకుపోతూనూ దారిదోపిడి చేసే దొంగ మాత్రమే అయితే అతనికు అంత సుకార్యుడూ కాదు, అంత ధీరుడూ కాదు తుపాకిదెబ్బకు దాసడి పోతాడు ప్రచారంవల్ల దోపిడిలో గొప్పదైనవాడు అంటే అతడి ప్రియురాలిని పోలీసులు హింసిస్తూవుంటే యేమీ కాయ్యలేదు ఆ మెను ఒక పోలీసు బలపడుచుకుంటే దాటుకు వచ్చి నిందంగా కొట్టి దండుకొడు చివరికి పిరికిపందలు ముగ్గురు కుట్రపన్ని నిశాలుని అతని తిమ్మణ్ణి సంధి గొడ్డళ్లతో కాటి దండుకొడు.

నవలలో వ్యంగ్యంగా రాజ్యధికారం, ప్రజల్లో పర్గలైనకూలీలు, ప్రజల పనిస్థితి బలం మొదలైనవాటిని రచయిత ఇరికిస్తాడు కాని నవలా రచనలో లోపమో, అనువాదంలో లోపమో తెలియదు కాని వ్యంగ్యం పాఠకుల హృదయాలకు హత్తుకోదు

అనువాదం అతి మక్కువగా, సులభమైన శైలిలో జరిగిపోతుంది అయితే సమర్థులైన అనువాదకులు అంతా శ్రద్ధ వహించవలేదేమో నవిపిస్తుంది. నవల మొదటివాక్యమే రెండోపారి చదువుకోవాలనిపించడం కూడుండలేదు పీఠ ప్రాంతానికి కొలోకోలా అని ఒక పోట, కొలోకోలా అని ఒక పోట వాడాలు తుపాకికి నిశాలాంత్ర ప్రచురణాలయం విక్రేతలు కాని తూ ప్రచురణాలయంవారి కొన్ని అనువాదాలంటే తూ అనువాదమే ఉత్తమంగా ఉంటనిమాత్రం చెప్పాలి.

"యామినాల"

సిపాయి కూతురు

(7వ పేజీ తరువాయి)

కోవాలి"

"అది పర్వాధికారికి కోపకారణమవుతుందేమో బాబూ!"

"అతనికి తెలీకుండా అయినా సరే!"

"నేను ముందుగా పోయి ఏర్పాటు చేస్తా"

"తప్పకుండా చేస్తావా?"

"నీకోసం నేనేమయినా చెయ్యగలను నువ్వు నేను పెంచిన బిడ్డవి"

"దాదా, త్వరగా వెళ్ళిరావు!"

"నీకేదయినా అహారమిచ్చి పంటకే పడుకోకు"

"సరే"

యువరాజా వెంటనే లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాడు దాదా, అతనికి పాలు, పళ్లరసం, పట్టుకొచ్చి ఇచ్చాడు

"నేను వీటిని తాగేలోపుగా నువ్వు వెళ్ళివస్తావు గదు దాదా!"

"సరే"

అని వెంటనే దాదా, ఆ తావును వొదిలి వెళ్లాడు దాదా పనుమన్ను రమారమి ఎనిమిదిన్నర మించేఉంటుంది అతని కాళ్ళయాపన కొమారదేవిన్నీ ఆ కోటలో కనిపించాయి అతనికి వృద్ధాప్యం వచ్చాక పేమహారాణి మరణించింది దాదాలాంటి నమ్మిన బంటు, కోటలో మరొకరు లేరు ఆల

లింగం లక్ష్మీజీ [కైలాసనాథ శాస్త్రి]

ఆంధ్ర విద్వత్తునూ, సంస్కృతిని దక్షిణేశ్వర వ్యాపింపచేసిన (విజయనగర సంస్థానం) విద్యాధికులు అవందిగజపతి మహారాజా గారు పాలించే రోజులవి. లింగం లక్ష్మీజీ గారు వారి ఆస్థాన పండితులు; వీరు బహుభాషాకోవిదులే గాక, వారి శిష్యులు కూడా రాజధానిలో మహారాజు సరసన కూర్చు నే అర్హత ఆయన కుండేది.

ఒక శుభదినాన మంత్రి పామంతులు పండితులు, దండధారులు, ప్రజలు విందు కొలువు వున్నారు. సాహిత్య గోష్ఠి అనంతరం, వినోదానికై నృత్య ప్రదర్శనం, గీతా వాద్య సమ్మేళనం సభాసదుల జాబాంపరసులను చేసినది అందరూ తిన్నగుత్వంతో ప్రదర్శన తిలకిస్తూండెగా లక్ష్మీజీ గారు కుడి కాలిపై ఎడమకాలు వేసుకుని, ప్రదర్శన తిలకించడం ప్రభువుల కంట బడింది! ఎంతటి విద్యాసంపన్నులైనా, తిరు పనుతోన, అలా కూర్చోడాన్ని ప్రభువు సర్వంగానే పరిగణించేవారు ఆనాటికి సభి ముగిసింది ప్రభువు ముందు వారికి కేంచేస్తూ కొంచెం విరసన భావాన్ని సూచిస్తూ "పాండిత్య ప్రకర్షకల వారికి గర్వం కూడా వుంటుంది గాబోలు" అన్నారు లక్ష్మీజీ గారు పూర్వన్యులు! ప్రభువులు సోభ్రాయాన్ని గురించేరు కంటుకే "గర్వం పండితుల కుండడమే కాదు. వారి పాండిత్యానికి అదే రాణింపు కూడా!" అని సమాధాన మిచ్చారు.

ఎంత శుచువుగారైనా, అలా ప్రవర్తించడం ప్రభువుకు కోపకారణమైంది మహారాజుగారు పూర్వన్యులే! ప్రభువుల మనోభిప

తెలంగాణాలో విద్యా సౌకర్యాలు

కృషిచేస్తానని శ్రీనీలం సంజీవరెడ్డి హామీ

హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 6: తెలంగాణా ప్రాంతం విద్యా విషయంగా చాలా వెనుకబడి ఉన్నందుకు విచారం వెల్లడిస్తూ, విద్యా సౌకర్యాలు అతిశీఘ్రంగా అభివృద్ధి కావడానికి శాయశక్తులా తాను కృషి చేస్తానని, ఆంధ్ర ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి హామీ యిచ్చారు.

శ్రీ సంజీవరెడ్డి, ఇవాళ వివేకవర్ధని కళాశాల విద్యార్థి సంఘానికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన మొదటి సంవత్సరంలోనే, ప్రతి తాలూకాకు 3, 3 ఉన్నత పాఠశాలలు ప్రతి జిల్లాకు ఒక కళాశాల ఏర్పాటు కావాలని నా అభిలాష అని ఆయన అన్నారు. విద్యా అభివృద్ధి సంగతి చెబుతూ "యిప్పుడు మనకు కావలసిందల్లా ఎక్కువగా ఉన్నత పాఠశాలలు ప్రాథమిక పాఠశాలలు యేర్పడడం ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ఎక్కువ వచితి డంతోపాటు అవసరమైతే కొన్ని అర్బన్ కళాశాలలను మూసివేసినా పాపు పమ్మతిమే. విద్యాలయాల అభివృద్ధికి ప్రజలు స్వయంగా కృషి చేయాలే గాని, కేవలం ప్రభుత్వమే చేసి పెడుతుందనే అపనమ్మకం పోవాలి" అని హెచ్చరించారు.

ఆంధ్రలో విద్యాలయాల నిర్వహణం ప్రస్తావించి "ప్రజలే స్వయంగా కృషి చేసి, విరాళాలు ప్రోగు చేసుకొని ఉన్నతి పాఠశాలలు కళాశాలలు నెలకొల్పుకొన్నారు ప్రభుత్వం చేసినదేమీ లేదు. తెలంగాణాలో తాలూకా కనీసం ఒకటైనా ఉన్నతి పాఠశాలలైనా లేవు ఇక కళాశాలల సంగతి చెప్పనవసరంలేదు దీనిని బట్టి తెలంగాణా ప్రాంతం ఎంతవెనుకబడి వున్నదో స్పష్టమవుతుంది కొద్ది సంవత్సరాల క్రితం ప్రజా ప్రభుత్వం యేర్పడినదనూ, తెలంగాణాలో విద్యాభివృద్ధి సంగతి యేమనూ పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడీ విషయంలో చేయవలసిన పని ఎంతో ఉన్నది" అని ఆయన అన్నారు.

విద్యార్థుల కర్తవ్యం గురించి ఉపముఖ్యమంత్రి యిలా చెప్పారు.

"భారతదేశపు గొప్ప జీవితం గా చేయడమెలా, అన్న పనాలు పెరుగుచున్ని మీరు మీ కర్తవ్యాన్ని కనీసంచేయకుండా నిర్వర్తించాలి భారతదేశం ప్రజాస్వామ్యపద్ధతులలో, 20 ఏళ్లలో రిపబ్లిక్ అంతిగొప్పదేశం అవుతుందని ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూ విశ్వసిస్తున్నారు 20 ఏళ్ళలో యింత అభివృద్ధి సాధించడమన్నది సామాన్యమైన విషయంకాదు. ఇది ఒక గొప్ప పరీక్ష ఈ పరీక్షలో మీరు మేమంతా అందరూ నెగ్గాలి.

'జాతి కళాక్షేత్రం మనది మహోజ్వలంగా విరాజిల్లిన దేశం. కాని ఇప్పుడో చాలా వెనుకబడిఉన్న దేశం. ఆ ప్రాచీన వైభవాన్ని తిరిగి ఎలా సంపాదించాలి అని మనమిప్పుడు ఆలోచించాలి'

ఆంధ్ర తెలంగాణాల విలీనం ప్రస్తావిస్తూ "ఇన్నేళ్లుగా విడిపడిపోయిఉన్న మనం తిరిగి ఏకమవుతున్నాము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అభ్యుదయమే మనలక్ష్యం మనమంతా మేము తెలంగాణా ప్రాంతం అభివృద్ధికి కృషిచేయకుండా సహాయపడతాము" అని హామీయిచ్చారు.

"ఇంతికాలంగా మనకు ముద్రాసుతో పన్నిహిత సంబంధం ఉండడం చేత యీ పనగానికి మేము అపరిచితులమైనాము. ఇక కొద్దికాలంలో మనం ఒకళ్ళనొకళ్ళం అర్థంచేసుకొని, అన్యోన్యతగా మెలగగలుగుతాము. మేము ముద్రాసు పోగొట్టుకున్నా, హైదరాబాదు పెడుతున్నామని సంతోషించాము. పుట్టిల్లు విడచి, భర్తదగ్గరకు పోయే పడుచులా అనిపిస్తున్నాము" అని సంజీవరెడ్డి అన్నారు.

వివేకవర్ధనకళాశాలయాజమాన్యాన్ని ప్రశంసిస్తూ, యీ సంస్థ చిరకాలం వర్ధిల్లాలని సుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

కాశ్మీరు ఉత్సవాల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన ప్రదర్శనలో ఏదో ఇ రియూసత్ శ్రీ కరణ్ సింగ్

గుంటకల్లులో అనంతపురం జిల్లా కమ్యూనిస్టు జాతుల మహాసభకు గతివారం శ్రీ లద్దన్న ప్రారంభోపన్యాసమిచ్చారు.

ఐకమత్యం: విజ్ఞానం

విద్యార్థి సమితిలో హితవు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 6: విద్యా మహోజ్జ్వల సభలలో ఆంధ్ర విద్యార్థి విజ్ఞానసమితికి సినిమా నటుడు శ్రీ జగయ్య ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

ఆంధ్ర వాణిజ్యమండలి అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. వి. పోవయ్యాలు అధ్యక్షత వహించారు. సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ కెటి పాండురంగారావు స్వాగతం చెప్పారు.

శ్రీ పోవయ్యాలు మాట్లాడుతూ, పారిశ్రామికంగా ఆంధ్రరాష్ట్రం ఇతర రాష్ట్రాలకన్నా ఎక్కువ అభివృద్ధి పొందడంగురు అవకాశాలు కలవని విద్యార్థులు రాష్ట్రాభివృద్ధికోసం తమ శక్తిని వినియోగించాలని అన్నారు.

శ్రీ జగయ్య విద్యార్థులలో ఐకమత్యం కావాలంటూ ఇలా మాట్లాడారు: "పరిపాలనకు, కళాకారుడు కావాలంటే అధ్యాయం కొంతమందికి ఇది వారసత్వపు హక్కు. మరికొంతమందికి వారి పరిస్థితుల ప్రాబల్యంవల్ల అబ్బుతుంది మీకు యేశాస్త్రం అభ్యసనీయమైనప్పటికీ యే ఉద్యోగం చేయవలసినప్పటికీ, మీ హృదయంలో కళకు సముచితస్థానం యివ్వాలి సమితి అభ్యుదయం కొరకు పోర్చేందుకు విద్యార్థులందరు సంఘటితపడి కృషి సమీకరించి కృషి చేయాలి"

తిరుపతి పండిత మల్లికార్జునరావు మాట్లాడారు.

పథిక వివిధ కళాశాలలనుండి అనేకమంది విద్యార్థులు వచ్చారు. డిప్యూటి మేయరు డా॥ స్వామిమహారాజ్ కుమారి కళాకళ నృత్యం చేసింది కార్యదర్శి శ్రీ పి. చంద్రశేఖరరావు వందనములు సమర్పించారు

శ్రీ లంక మద్యనిషేధ విచారణ సంఘం

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 6. ఆంధ్రలో మద్యనిషేధవిధానం ఎట్లా అమలు జరుగుతున్నది చూచేందుకు శ్రీ లంకా మద్యనిషేధ విచారణ సంఘం అధ్యక్షుడు కార్యదర్శులు శ్రీయుతులు చేలుపల్లి ఎస్ టి. ఫెర్నిక్, సభ్యులు శ్రీయుతులు బి. సి. అజిక్, బి జడ్. అమ్ము విలీ తమ పని ఇక్కడికి వచ్చారు.

కెమ్యూనిస్టు కార్యదర్శి శ్రీ ఎం టి. రాజా తదితర అధికారులు అధికారులతో ఈ సంఘ సభ్యులు సమావేశాలు జరుపుతారు

కృష్ణాజిల్లా విజయవాడ తదితర ప్రాంతాలలో ఈ సంఘ సభ్యులు పర్యటించారు. ఈ పరిస్థితిలో ప్రారంభించి మద్యనిషేధం అమలు ఆంధ్రలో పోలీసులాళకు ఒప్పగించిన సంగతి పాఠకులకు తెలిసినదే.

ఒంగోలులో స్త్రీ ఆత్మహత్య

ఒంగోలు, సెప్టెంబరు 4: ఆదమ్ అనే పోలీసు భార్య కాశమ్మ కిందటి రాత్రి ఆత్మహత్య చేసుకున్నది. దనిపోయేప్పటికి ఆమెకు 7 నెలల గర్భిణి ఆ లీస్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ బుల్లి అబ్బాయి శవ పంచాయతీ జరిపించి కడుపుశోకపోస్టుకాగా పడిశేశ కాశమ్మ ఆత్మహత్య చేసుకున్నదని నిర్ణయించారు.

మురికి పేటలను బాగు చేయడం ముఖ్యం

శ్రీలంక మద్యనిషేధ సంఘ సభ్యుని అభిప్రాయం

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 7: మద్యనిషేధ విధానాన్ని అమలు జరపడం కంటే మురికి పేటలలో నివసించే పేదవారి స్థితిగతులను బాగు చెయ్యడానికి ఎక్కువ శ్రద్ధవహించడం అవసరమని శ్రీ లంక మద్యనిషేధ పరిశీలక సంఘం సభ్యుడు శ్రీ డి హెచ్. మూలలీ అన్నారు.

ఈ సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ చేలపల్లి కార్యదర్శి, మరి ఇద్దరు సభ్యులు ఆంధ్రప్రభుత్వ రెవిన్యూశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ ఎమ్ టి రాజా, పోలీసుశాఖ ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ శ్రీ పి కె మోహన్న, డెప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ శ్రీ ఎ. కె పంచియార్, తదితర అధికార అనధికారులతోనూ, శాసనసభ్యులతో మాట్లాడి రాష్ట్రంలో మద్యనిషేధ విధానం అమలు జరుగుతున్న పద్ధతులను మాట్లాడారు.

పత్రికా విలేకరులతో మాట్లాడుతూ మద్యనిషేధ విధానంవల్ల పేదలు చిక్కులు ఎక్కువయినప్పటికి అభివృద్ధి యాన్ని ఈ సంఘ సభ్యులలో ఒకరైన శ్రీ మూలలీ విలేకరులు మదరాసులో తాము చూచిన సంగతులను ప్రస్తావించి ఆయన ఇలా చెప్పారు: "మదరాసు నగరంలోని మురికి పేటలలో పేదల పరిస్థితి దుర్భరంగా ఉన్నది. మద్యనిషేధ విధానాన్ని అమలు జరిపినందువల్ల మురికి పేటలలో పేదల స్థితిగతులేమీ బాగుపడలేదు మద్యనిషేధ విధానంకంటే మురికి పేటలలో నివసించేవారి స్థితిగతులను బాగు చెయ్యడానికి అధిక ప్రాముఖ్యమిచ్చి, వారికి మంచిఇళ్ళు కట్టించేందుకు ఆర్థికాభివృద్ధి ఆదాయాన్ని వినియోగించి ఉంటే బాగుండేదనుకుంటాను దొంగసారా తదితర కల్తీపదార్థాలను ఉపయోగించడంవల్ల పేదల ఆరోగ్యం చాలా దెబ్బతిన్నదనుకుంటాను."

చాలా బాగుంది

పై నివరించిన అభిప్రాయాలకు విభిన్నమైన అభిప్రాయాలను ఈ సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ మనూరస్వామి వెలిబుచ్చారు. ఆయన ఇట్లా చెప్పారు: "ఆంధ్రలో మద్యనిషేధ విధానం బాగా అమలు జరుగుతున్నది. పేదల ఆరిక స్థితి కొంత బాగుపడింది. రాష్ట్రంలో మద్యనిషేధ చట్టాన్ని అమలు జరపడంలో ఏవో కొన్ని లోపాలున్నంతి మాత్రాన అమలు ఈ విధానమే విఫలం కావలసిన అవసరమేమీ లేదు."

మద్యనిషేధ విధానాన్ని అమలు జరిపే పని పోలీసులాళకు ఒప్పగించి నప్పటినుంచీ జరిగిన కృషిని పోలీసులాళ అధికారులు తమకు వివరించారని కూడా శ్రీ మోనప్ప చెప్పారు

తిరుపతికి మద్రాసు గవర్నరు రాక

తిరుపతి, సెప్టెంబరు 6: మద్రాసు గవర్నరు శ్రీ ప్రకాశ్ యీ నెల 23 న శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయాన్ని సందర్శించారు శ్రీ గోవిందరాజుల నాయుడు స్వాగతమిచ్చారు. తిరుపతిపెద్ద శ్రీ పి. అన్నారావు స్వాగతమిచ్చారు. శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామికి పూజలు చేశారు.

ఆర్. కె. ఫిలింస్‌వారి "జాగ్ తేరహోలో రాజ్ కపూర్.

సినిమా

నగరంలో సినిమాలు

పాలస్	చింతామణి (తెలుగు)
ఎస్ శ్రీ కృష్ణ పారిజాత	పట్టి విరన్ (తమిళం)
గెయిటీ	
భాగ్ మహాత్మ్య	వన్‌వంబికై ,,
కౌముదీకు	కుటుంబ విశేషకు ,,
కాపిటల్	అమరదీపం ,,
ఈరాస్	మనూరవిరన్ ,,
ప్లాజా	జాగ్ తేరహో (హిందీ)
అశోక	కి బ డి ,,
కార్	కాల్ ,,
పయనీ	శ్రీ 420 ,,
ఓడియన్	EARTH. VS FLYING SAUCERS
మిడిలాండ్	The Searchers
న్యూగ్లోబ్	The Man in the Grey Flannle Suit
న్యూ ఎల్ఫిన్‌స్టన్	NEVER Say Goodbye
మినర్వా	To catch A Thief

"ముద్దుబిడ్డ"

అనుపమా ఫిలింస్ వారి హాస్యమిశ్రిత చిత్రం "ముద్దుబిడ్డ" ఈ నెల 6 న తేదీన ఆంధ్రలో విడుదల అయింది. శ్రీ తిలక్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రంలో లక్ష్మీరాజ్యం, జమున సూర్యకాంతం, నాగయ్య, జగయ్య, రమణారెడ్డి, సూపర్ వెంకటేశ్వర్ నటించారు.

హరిశ్చంద్ర

రాజ్యం పిక్చర్స్‌వారి 'హరిశ్చంద్ర' శరవేగంతో నిర్మాణం చేసుకొంటోంది. లక్ష్మీరాజ్యం, రంగారావు, రేలంగి, సుబ్బుడి నటించారు. దర్శకుడు శ్రీ జయన.

పునర్జన్మ నాటకం

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 7: చిత్తూరు వి నాగయ్యగారి అధ్యక్షతన 'కళోదయ' (లలితకళాసంఘం) సౌందర్య సుమాలలో "పునర్జన్మ" అనే నాటకం ఆదివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ప్రదర్శిస్తారు. కుమారి కృష్ణజ్యోతి, కేవి అనసూయ, దురైరావు, రామకృష్ణ, వెంకటేశ్వరరావు, విశ్వనాథం, గోపాలకృష్ణ, విజయకుమారి మొదలగు వారు నటిస్తారు.

'జాగ్‌తే రహో"

కరం పేరంతో పూర్తిపోయే 'బాంబాయి వారీ' చిత్రాల గాడి పడలి పెట్టి, కొత్తదీ, మంచిదీ అయిన మూర్తిగా రాజ్‌కపూర్ నిర్మించిన చిత్రం "జాగ్ తేరహో" మొన్న శుక్రవారం నాడు మద్రాసు ప్లాజాటాకీస్‌లో విడుదల అయింది.

కథ ప్రయోజనాత్మక మైనది. కొత్తది. దక్కనిది. చిన్నది. చిన్నదే అయినా గొప్పది. కంటుమైత్రా అనిల్ మైత్రా అనే బెంగాలీ యువకులు ఈ కథ వ్రాశారు సంభాషణలు కె. ఎ. అబ్బాస్ వ్రాశారు.

కథను చిత్రించిన విధానంలో పూజ పాత్రికమైన ప్రతిభఉంది. పారిపోయొచ్చిన కొంగ పరుగెత్తే కొంతో కథ ఈ కథకూడా పారుతుంది. అరు గంటల వ్యవధిలో జరిగిన కథను రెండున్నర గంటలలో, రమ్యంగా, రక్తికరంగా, ఆహ్లాదం కలిగించేదిగా, హృదయాన్ని కదలించేదిగా చిత్రించారు. రచయితలే దర్శకత్వం నిర్వహించారు. ఇతివృత్తం, దొంగలా కనబడ్డ పెద్దమనిషిని పట్టుకు దండించబోయిన 'సంఘం', పెదమనుష్యులతో కలబడ్డ దొంగలను పట్టుకోవడం ఈ లోగా, రెండు వందల మధ్యతరగతి కుటుంబాలు కాపురంఉన్న ఒక పెద్ద భవంతిని, అమూలాగ్రం గాలించడం (దొంగకోసం) జరుగుతుంది ఆ ఇంటి పెంకులు తిరగేయడంలో, వాటి చాటునఉన్న "తేర్లూ- పాములూ," బయట పడతాయి.

ఒక రోజారాత్రి ఒంటిగంటకోళ, ఒక పరోటూరినుంచి బాంబాయిదీ పిల్లి కళ్ళాయిదగ్గిర మంచి నిద్రలో తాడు. అక్కడ ఆ వారతి రాలు ప్రారంభం అవుతాయి అక్కడితో ఈ గ్రంథం అంతా జరుగుతుంది. కుర్రాడు ఉదయం నేలవారిన పోలీసు, అతనికి విశ్రాంతి చిక్కుతుంది ఇంతలో తుణం తిరుపాతి మంచినీళ్ళు దొగకుతాయి ఈ పారి దాహం తీరుతుంది ఈ మనిషిని దొంగ అనుకుని రెండు వందలమంది జనం తిరిమి తిరిమి కొడతారు. పోటాపోటీకున్న ఈ అబాము ఊరూ పేరూ, నోరూవాటీ లేనివాడు

మెత్తనివుండే ఉన్నవాడు ఎరుటి మనిషి కడుపులో ఉన్నపుడు తన పేరిక మీద శక్తి ఉన్నదన్న సంగతి ఒక్క తుణం మరిచి పోయి ఎదటివాడిమీద జాలిపడగల వాడు.

ఈ భూమికను, వాస్తవానికి దూరం అనిపించకుండా, లోప రహితంగా, రూపొందించారు దీన్ని రాజ్‌కపూర్ అద్భుతంగా నిర్వహించాడు దీనికి ఒప్పనివిధంగా ఎటువంటి చిలిపి చేష్టలూ లేకుండా అతి నేర్పుతో నటించాడు. ఈ పాత్రి మొదటినించి చివరవరకు ప్రతి ద్యశ్యం భావుకత్వం మొదట ఒకసారి, చివర ఒకటి రెండు సార్లు మాత్రమే సంభాషణలు ఉంటాయి మిగతా అంతా మూకభాషే చిత్రంలో కథను తెలియచెప్పేది ఈ మూకభాషే

ప్రదీప్‌కుమార్, మోతీలాల్, నీతూ పహారీపత్యాల్, బుధూఅద్యానీ, సుబ్రత్ దాదోమ, స్మృతిబిశ్వాస్, సులాదవ టర్లీ మొదలగు వారంతా, ఈ చిత్రం రాణించడానికి చాలా దోహదం చేశారు.

శ్రీ సలీల్ చౌదరి సంగీత దర్శకుడు. ఉన్న పాటలు పాటలు కాకుండా యి. ఒక కంఠీ వృత్తి పన్నిచేశం ఒకటి ఉంది ఇంగులో ఒక కొత్తి యువకుడు పాడాడు. సుభేష్ పాడిన పాట ఒకటి చాలా బాగుంది

ఈ చిత్రాన్ని రాజ్‌కపూర్ బెంగాలీలో కూడా నిర్మించారు ఈ విధంగా కొత్త పద్ధతిలో రాజ్‌కపూర్ నేడిన ఈ ప్రయత్నం అన్ని విధాలా రాణించింది ఈ చిత్రం, ఇంగులో రాజ్‌కపూర్ నిర్వహించిన భూమిక, ఒక విశిష్ట స్థానాన్ని సంపాదించుకొంటాయి

ఈ చిత్రాన్ని మొన్న గురువారం నాడు ప్లాజాటాకీస్‌లో పత్రికా ప్రతినిధులకు చూపించారు.

జర్మనీలో కాళిదాసు నాటకం

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 7: తూర్పు జర్మనీలో కార్ల్ మార్క్స్ నగరంలో మహాకవి కాళిదాసుని శకుంతలనాటకాన్ని ప్రదర్శించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు

తూర్పు బెర్లిన్ సాంస్కృతిక సంబంధాల సంఘం అవసరమైన సన్నాహాలు చేసుకుంటున్నారు.

రష్యా జపాన్ శాంతి రాయబారాలు

ప్రధానికి బుల్గానిన ఆహ్వానం

టోకియో, సెప్టెంబరు 6: రష్యా జపాన్‌లమధ్య శాంతిసంధికి తిరిగి రాయబారాలు జరపడానికి జపాన్ ప్రధానిని మాస్కో రావలసిందిగా రష్యా ప్రధాని శ్రీ బుల్గానిన్ ఆహ్వానించినట్లు జపాన్ వార్తాసంస్థ తెలుపుతోంది.

వివాద గ్రస్తమైన ఉత్తర ద్వీపాలతో నిమిత్తం లేకుండా శాంతి సంధికి ఒప్పందం పరస్పరంగా జరుపుకోడానికి అవకాశం ఉన్నదా అని జపాన్ మంత్రివర్గం వాళ్ళగెరు రోజులుగా చర్చిస్తోంది.

క్రిక్కిరిసిన 2 వ వారం.
సెలెక్ట్ & సన్
లో 3 ఆటలు
ధరిణీ వారి
చింతామణి
(తెలుగు)
తారాగణం: భానుమతి, ఎన్ టి రామారావు, జమున, ఎస్. వి. రంగారావు

మనోహర పరిమళము
డాలీ
టాల్కమ్ పౌడర్

ఆంధ్రపత్రికలో: మెవర్సు వి ఆర్ శ్రీధర్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates (private) Ltd. by S Radha Krishna, at The Andhra Patrika Press 6 & 7 Thambu Chetty St, Madras. 1. Editor S. Sambhu Prasad.

విశాలాంధ్రలో విజయవంతముగా నడుచుచున్న

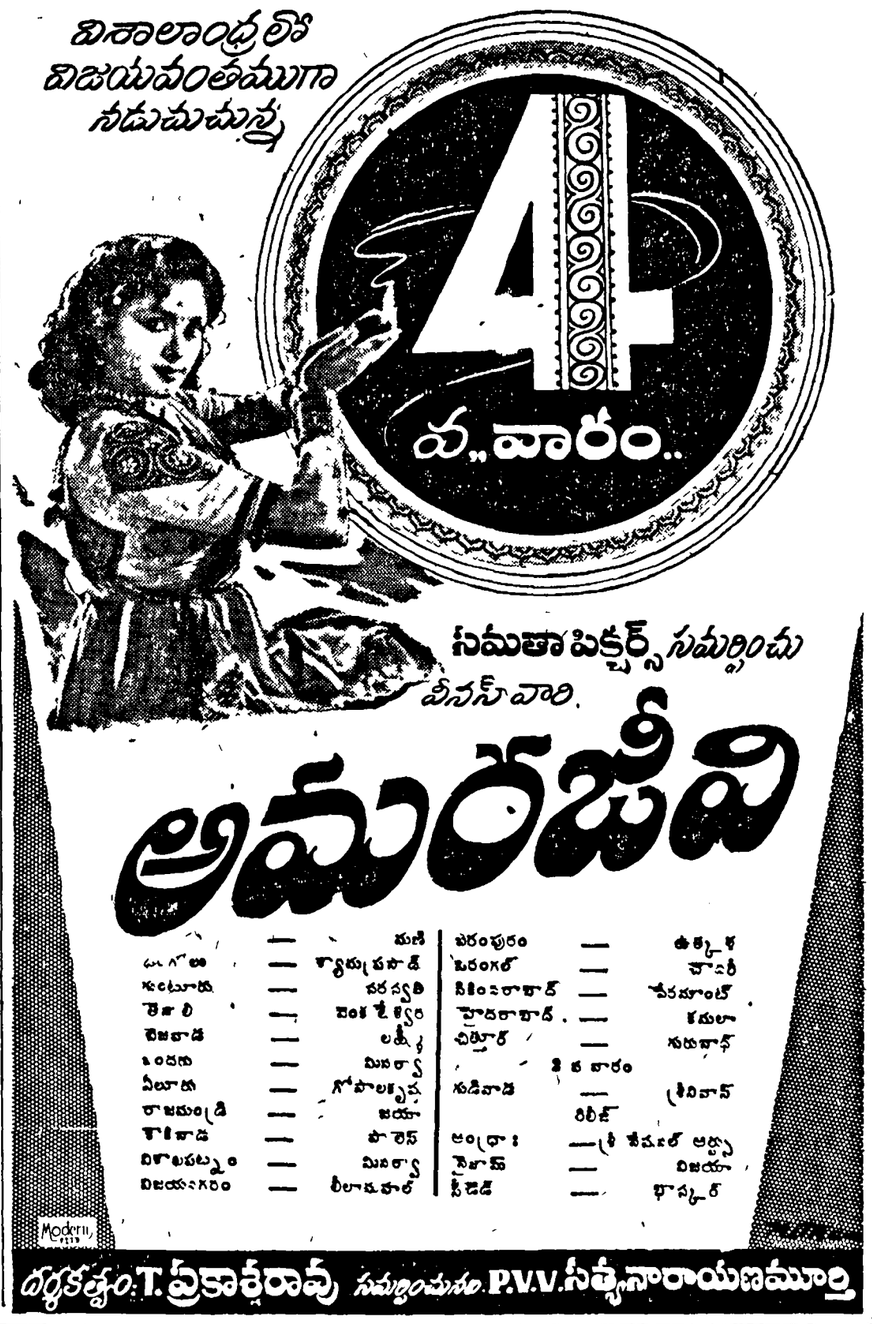

అతి త్వరలో ...మంగళ గౌరిమహాత్యంతో మాంగల్యాన్ని నిలుపుకున్న మహాసాధ్వి మహత్తర గాథ!

'నాగపంచమి' నిర్మాతలు సమర్పించు
మరో అద్భుత పౌరాణిక కళాఖండం!

వినోద్ ఫిల్మ్స్
గౌరీపూజ

తారాగణం: * నిరూప్‌రాయ్ * యశోధరకట్జూ * సులోచన * అభిభట్టాచార్య * సప్రూ * సుందర్ * కుంకుం

South Rights Controlled by
Chitra Distributors, Vijayawada-2